

Azərbaycan transmilli layihələrə start verən və onlara rəhbərlik etməyi bacaran ölkədir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Almaniya Federativ Respublikasına səfəri çərçivəsində dövlət başçısı fevralın 14-də Münxendə Bundeşağın xarici siyasət komitəsinin sədri Armin Laşet, Bolqarıstan Respublikasının Prezidenti İliyana Yotova, Avropa İttifaqının xarici işlər və təhlükəsizlik siyasəti üzrə ali nümayəndəsi, Avropa Komissiyasının vitse-prezidenti Kaya Kallas, Ukrayna Prezidenti Volodimir Zelenski və "The Goldman Sachs Group Inc." şirkəti-

nin global məsələlər üzrə prezidenti Cared Kohen ilə görüşü olub.

Həmin gün Münxen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində "Açıq dəhliz siyasəti? Trans-Xəzər əməkdaşlığının dərinləşdirilməsi" mövzusunda panel müzakirələr keçirilib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və Leyla Əliyeva müzakirələrdə iştirak ediblər.

2-3

Serbiya və Azərbaycan - iki dost ölkə daim bir-birinin yanındadır

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 15-də Serbiya Respublikasına rəsmi səfərə gedib. Prezident İlham Əliyevi və birinci xanım Mehriban Əliyevanı Serbiya Respublikasının Prezidenti Aleksandar Vučić qarşılayıb.

Həmin gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Serbiyanın paytaxtı Belqradada rəsmi qarşılanma mərasimi olub.

Serbiya Respublikasında rəsmi səfərdə olan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Belqraddakı Taşmaydan parkında Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və görkəmli serb yazıçısı Milorad Pavićin abidələrini ziyarət ediblər.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Serbiya Prezidenti Aleksandar Vučić ilə təkbətək görüşü keçirilib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Serbiya Respublikasının Prezidenti Aleksandar Vučićin iştirakı ilə Azərbaycan-Serbiya sənədlərinin mübadiləsi mərasimi olub, hər iki ölkə prezidentinin iştirakı ilə Azərbaycan Respublikası və Serbiya Respublikası arasında Strateji Tərəfdaşlıq Şurasının 1-ci iclası keçirilib.

Dövlət başçıları mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Serbiya Respublikasının Prezidenti Aleksandar Vučić qeyri-rəsmi səhər yeməyində iştirak ediblər.

Prezident İlham Əliyevin Serbiya Respublikasına rəsmi səfəri fevralın 16-da başa çatıb.

4-6

Prezident İlham Əliyevin Münxen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində görüşləri ilə bağlı paylaşım edilib

Azərbaycan ilə Litvanı dostluq və əməkdaşlıq münasibətləri birləşdirir

Litva Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab Gitanas Nausėdaya

Hörmətli cənab Prezident! Litva Respublikasının milli bayramı münasibətilə Sizi və xalqınızı şəxsən öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından ürəkdən təbrik edirəm.

Azərbaycan ilə Litvanı dostluq və əməkdaşlıq münasibətləri birləşdirir. İnanıram ki, xoş əməllərə malik ikitərəfli münasibətlərimizin daha da möhkəmləndirilməsi, əməkdaşlığımızın genişləndirilməsi yolunda birgə səylərimiz bundan sonra da xalqlarımızın rifahına töhfələr verəcəkdir.

Bu bayram günündə Sizə möhkəm cansağlığı, işlərinizdə uğurlar, Litva xalqına daim əmin-amanlıq və firavanlıq arzulayıram.

Hörmətlə,

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 fevral 2026-cı il

Serbiya ilə münasibətlərimizin hazırkı səviyyəsi məmnunluq doğurur

Serbiya Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab Aleksandar Vučićə

Hörmətli cənab Prezident!

Serbiya Respublikasının milli bayramı münasibətilə Sizi və Sizin simanızda bütün xalqınızı öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından ürəkdən təbrik edir, ən səmimi arzularıma çatdırıram.

Dost ölkə və etibarlı strateji tərəfdaşımız olan Serbiya ilə münasibətlərimizin hazırkı səviyyəsi məmnunluq doğurur. Bu gün qarşılıqlı dəstək və etimad kimi sağlam təməllər üzərində qurulmuş dostluq və əməkdaşlıq münasibətlərimiz hərtərəfli inkişaf edir və yeni məzmunla zənginləşir. Şübhəsiz, ali səviyyəli müntəzəm qarşılıqlı səfərlər, fəal siyasi dialoqumuz bu əlaqələrin daha sürətlə inkişafına və strateji tərəfdaşlığımızın möhkəmlənməsinə şərait yaradır. Bu yaxınlarda Davosda Sizinlə görüşümüzlə ən xoş təəssüratlarla xatırlayıram.

Əminəm ki, birgə səylərimizlə Azərbaycan-Serbiya ənənəvi dostluq münasibətlərinin, həm ikitərəfli, həm də çoxtərəfli əsasda qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın xalqlarımızın mənə-

felərinə uyğun olaraq bundan sonra da genişlənməsinə, strateji tərəfdaşlığın daha da dərinləşməsinə nail olacağıq.

Bu xoş gündə Sizə möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik, işlərinizdə uğurlar, dost Serbiya xalqına daim əmin-amanlıq və rifah arzulayıram.

Hörmətlə,

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 12 fevral 2026-cı il

Prezident İlham Əliyevin Almaniya Federativ Respublikasına səfəri ilə bağlı paylaşım edilib

"Prezident İlham Əliyevin Almaniya Federativ Respublikasına səfəri (13-15.02.2026)".

Nüfuzlu dövlət, etibarlı tərəfdaş

Prezident İlham Əliyevin Münxen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində çoxşaxəli fəaliyyəti, müsahibəsi, panel müzakirələrindəki çıxışları müasir beynəlxalq münasibətlər sistemində əsl diplomatik ustad dərsi kimi xarakterizə olunur. Azərbaycanın suveren iradəsini dünyaya qəbul etdirən dövlətimizin başçısı regional sülhün şortlarını müəyyən etməklə yanaşı, həm də global təhlükəsizlik arxitekturasında ölkəmizin yerini möhkəmləndirib.

8

Qarşılıqlı etimad nümunəsi

Serbiya şirkətləri Azərbaycan bazarını Cənubi Qafqaza açılan qapı kimi qiymətləndirir, Azərbaycan iş adamları isə Serbiyanı Balkan və Mərkəzi Avropa bazarlarına çıxış imkanı kimi görürlər. Bu qarşılıqlı maraq iqtisadi əlaqələrin coğrafiyasını genişləndirir və tərəfdaşlığı strateji baxımdan daha da zənginləşdirir.

10

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Almaniyaya səfəri

Azərbaycan transmilli layihələrə start verən və onlara rəhbərlik etməyi bacaran ölkədir

Münxendə Bundestaqın xarici siyasət komitəsinin sədri ilə görüş

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 14-də Münxendə Bundestaqın xarici siyasət komitəsinin sədri Armin Laştetlə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, söhbət zamanı dövlətimizin başçısının Armin Laştetlə görüşləri məmnunluqla xatırlandı.

Armin Laştet Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh gündəliyinin irəli aparılması ilə bağlı Vaşinqtonda əldə edilmiş nailiyyətlər münasibətilə dövlətimizin başçısına təbriklərini çatdırdı.

Prezident İlham Əliyev təbriklərə görə minnətdarlığını bildirdi, sülhün əldə olunmasının bütövlükdə regionun inkişafı baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini dedi.

Görüşdə Azərbaycanın regional sülh və əməkdaşlıq təşəbbüsləri barədə söhbət açıldı.

Azərbaycanla Almaniya arasında ikitərəfli əlaqələrin müxtəlif istiqamətlərdə, o cümlədən siyasi, iqtisadi-ticari, enerji və digər sahələrdə inkişaf etdiyi vurğulandı.

Avropanın enerji təhlükəsizliyində Azərbaycanın oynadığı mühüm rola toxunuldu, parlamentlararası əməkdaşlığın genişləndirilməsi, ikitərəfli münasibətlərin perspektivləri ilə bağlı fikir mübadiləsi aparıldı.

Görüşdə Azərbaycanın dinlərarası və mədəniyyətlərarası dialoqda oynadığı rol vurğulandı, bu təcrübənin beynəlxalq çərçivədə bölüşülməsinin əhəmiyyəti qeyd edildi.

Prezident İlham Əliyevin Münxendə Ukrayna Prezidenti Volodimir Zelenski ilə görüşü olub

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin fevralın 14-də Münxendə Ukrayna Prezidenti Volodimir Zelenski ilə görüşü olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, söhbət zamanı ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın müxtəlif istiqamətlərdə, o cümlədən enerji sahəsində genişləndirilməsi ilə bağlı məsələlər müzakirə olundu.

Volodimir Zelenski Azərbaycanın Ukraynaya göstərdiyi humanitar dəstəyə, xüsusilə ukraynalı uşaqlara olan diqqət və qayğıya görə minnətdarlığını ifadə etdi.

Azərbaycan və Ukrayna prezidentləri ölkələrimiz arasında ikitərəfli münasibətlərin perspektivləri ilə bağlı fikir mübadiləsi apardılar.

Prezident İlham Əliyev Münxendə panel müzakirələrdə iştirak edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 14-də Münxendə Bolqarıstan Respublikasının Prezidenti İliyana Yotova ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycanla keçirilmiş Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumunda iştirak etdiyini vurğulayan Bolqarıstan Prezidenti mədəniyyətimizlə yaxından tanış olduğunu, Novruz bayramı adət-ənənəmizin və muğam musiqimizin onda dərin təəssürat hissi yaratdığını bildirdi.

İliyana Yotova Heydər Əliyev Fondunun Bolqarıstanda "Trapezitsa" Memarlıq

Muzeyi Qoruğunun bərpasına göstərdiyi dəstəyi xatırladaraq, buna görə minnətdarlığını ifadə etdi.

O, Azərbaycanın ali təhsil müəssisələrində bolqar dilinin tədrisi və bolqar mədəniyyətinə göstərilən diqqətə görə Prezident İlham Əliyevə təşəkkürünü bildirdi.

Söhbət zamanı bir neçə gün əvvəl Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Bolqarıstan Respublikası Hökuməti və Veliko Tırnovo Böliyyəsi arasında Bolqarıstanın Veliko Tırnovo şəhərində "Şuşa" parkının salınması və yenidən qurulması üzrə əməkdaşlıq haqqında sazi-

şin imzalanması məmnunluqla qeyd olundu.

Ölkələrimiz arasında enerji, elektrik enerjisinin ixracı, kənd təsərrüfatı, turizm və digər sahələrdə, həmçinin beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində əməkdaşlıq məsələlərinə toxunuldu.

Bolqarıstanın Azərbaycan-Avropa İttifaqı əlaqələrinin inkişafına verdiyi dəstək yüksək qiymətləndirildi.

Bu ilin mayında Azərbaycanın Dünya Şəhərsalma Forumuna evsahibliyi edəcəyi vurğulanaraq, Bolqarıstanın bu tədbirdə yüksək səviyyədə təmsil olunacağı bildirildi.

Prezident İlham Əliyev Münxendə Avropa İttifaqının xarici işlər və təhlükəsizlik siyasəti üzrə ali nümayəndəsi ilə görüşüb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 14-də Münxendə Avropa İttifaqının xarici işlər və təhlükəsizlik siyasəti üzrə ali nümayəndəsi, Avropa Komissiyasının vitse-prezidenti Kaya Kallas ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, söhbət zamanı Kaya Kallasın ötən il ölkəmizə səfəri və dövlətimizin başçısı ilə görüşü məmnunluqla xatırlandı.

Avropa İttifaqının Azərbaycanla münasibətləri daha da inkişaf etdirməkdə maraqlı olduğunu bildirdi.

Avropa İttifaqı ilə ölkəmiz arasında enerji sahəsində uğurlu əməkdaşlığın həyata keçirildiyi vurğulanaraq, bu xüsusda Azərbaycanın Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasına verdiyi mühüm töhfələrə toxunuldu.

Ölkəmizlə Avropa İttifaqı arasında enerji sahəsi ilə yanaşı, nəqliyyat sahəsin-

də də əməkdaşlıq üçün geniş imkanların olduğu vurğulandı.

Söhbət zamanı Azərbaycan-Avropa İttifaqı əməkdaşlığının perspektivləri, Cə-

nubi Qafqaz regionunda davamlı sülhün və sabitliyin təmin olunması, həmçinin qarşılıqlı maraqlı digər məsələlərə dair fikir mübadiləsi aparıldı.

Fevralın 14-də Münxen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində "Açıq dəhliz siyasəti? Trans-Xəzər əməkdaşlığının dərinləşdirilməsi" mövzusunda panel müzakirələr keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və Leyla Əliyeva müzakirələrdə iştirak ediblər.

Moderator Helqa Mariya ŞMİD: - *Mən üç il əvvəl Sizinlə birgə panel sessiyasında iştirak şərəfinə nail oldum. O vaxt mən ticarət marşrutlarının rəqəmsallaşması yolu bağlantılarını təşviq edən ATƏT-in baş katibi idim. Ölkəniz Orta dəhlizə xeyli sərmayə yatırır. İcazənizlə bir sual verim: Rusiya ərazisi ilə Şimal marşrutu kimi alternativ marşrutlarla müqayisədə Avropa ilə Asiya arasında gələcəkdə ticarətə nəzərə alsaq, dayanıqlılıq və səxəvləndir-*

mə baxımından nə kimi imkanlar var?

Prezident İlham ƏLİYEV: - Çox sağ olun. Sonuncu dəfə panel sessiyasında görüşükdən sonra regionumuzda dəhlizlər və bağlantılar baxımından xeyli dəyişikliklər olub. Həmin dövrdə Azərbaycan fiziki infrastruktur, o cümlədən dəniz limanları, dəmir yolları, magistral və hava yolları ilə yüklərin daşınmasına böyük sərmayələr yatırılıb. Birmanalı olaraq, regional daşımalar qovşağına çevrilmək üçün sizin qonşularınızla yaxşı münasibətlərinizin olmalıdır və Azərbaycanla həm Qərbi, həm də Şərqi istiqamətlərdə belədir.

Avropa ilə Asiya arasında yerləşən Azərbaycanın coğrafi mövqeyi üstünlükdür, lakin fiziki infrastrukturun onun mənası çox deyil. Ötən il biz Azərbaycan vasitəsilə daşınan yüklərin 100 mindən artıq nəqliyyat vahidi üzrə rekord göstərici əldə etdik. Bir neçə ildən sonra hə-

min göstərici 200 min və hətta 300 min nəqliyyat vahidinə çatacaq. Hədəf 500 min nəqliyyat vahididir. Biz bu məqsədlə artıq dəniz limanımızın genişləndirilməsinə başlamışıq və hazırda orada sərmayələr yatırılır.

Regional bağlantı layihələri. Söhbət təkcə dəmir yollarından getmir, həmçinin fiber-optik kəblər də nəzərdə tutulur. Hazırda Xəzər dənizinin dibi ilə fiber-optik kabelin çəkilməsi üzərində Mərkəzi Asiyadakı tərəfdaşlarımızla sıx işləyirik. O, bu il hazır olmalıdır və Ermənistanla sülh qurulduqdan sonra yeni imkanlar əldə olunub. Azərbaycandan Ermənistanla Avropa istiqamətində gedən dəhlizin yük həcmi baxımından böyük potensialı var. Azərbaycan hazırda öz ərazisində dəmir yolunun çəkilməsinə sərmayə yatırır. Azərbaycan ərazisində - ölkəmizin əsas hissəsi və eksklav Naxçıvanda çəkiləcək və bərpa olunacaq dəmir yolunun

tam uzunluğu 600 kilometrdir. Ermənistanla həmin yolun uzunluğu 40 kilometrdir bir az çoxdur. Çəkilən kimi biz Azərbaycan vasitəsilə Orta dəhlizin iki hissəsinə malik olacağıq. Bu, Qərbi ilə Şərqi üçün faydalı olacaq və təbii ki, Cənubi Qafqazda yerləşən ölkələrə də fayda verəcək.

✦ ✦ ✦
Ermənistan və Azərbaycanla qlobal bir marşrut yaranması istiqamətində əməkdaşlıq əlaqələri qurulduğunu diqqətə çatdıran Avropa Komissiyasının Genişlənmə üzrə komissarı Marta KOS deyib: "Ermənistan ilə Azərbaycan arasında sülh prosesi yeni qapılar açır və əvvəlcə icrası inanılmaz olan bunlara indi artıq bizdə inam yaranır. Prezident Əliyevə təşəkkürümüzü bildiririk ki, o, Avropa İttifaqının da bununla bağlı planlarına həmişə öz dəstəyini vermişdir".

Ardı 3-cü səh.

◆ Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Almaniyaya səfəri

Azərbaycan transmilli layihələrə start verən və onlara rəhbərlik etməyi bacaran ölkədir

Prezident İlham Əliyev Münxendə panel müzakirələrdə iştirak edib

Əvvəli 2-ci səh.

Marta KOS əlavə edib: "Çindən Avropa gedən istiqamətə gəldikdə, biz istədik ki, bu, şəxələndirilmiş formada olsun. Özəl şirkətlər qısa müddət ərzində daha çox yük çatdırma bilmələri üçün seçim etmək istəyirlər. Yekun nəticədə 2030-cu ilə qədər Trans-Xəzər marşrutu ilə daşımalarda üç dəfə artım ola bilər. Bu, artıq böyük yüklərin daşınması deməkdir ki, o da bizneslər üçün cəlbəedici".

"Çinin Azərbaycanla, Mərkəzi Asiya ilə və həmin bölgədəki digər ölkələrlə münasibətləri hər zaman vacib olubdur" deyən Çin və Qloballaşma Mərkəzinin təsisçisi və prezidenti, Çin Xalq Respublikasının keçmiş dövlət müşaviri **Vanq HUIYAO** "Bir körər, bir yol" təşəbbüsündən danışaraq deyib: "Bu strategiya elə bir məqsədə yönəlib ki, həmin marşrutla həyata keçirilən daşımalar sadələşsin. Əlbəttə ki, Çin yeni döhlizlərin genişləndirilməsinə töhfə verməyi, yeni layihələrin olmasını istəyir".

Vanq Huiyao bildirib ki, "Bir körər, bir yol" təşəbbüsü, əslində, Trans-Xəzər regionu aid ölkələri də əhatə edir. "Trans-Xəzər marşrutu da vacibdir", - deyər o əlavə edib.

Çin və Qloballaşma Mərkəzinin təsisçisi və prezidenti deyib: "Bildiyiniz kimi, Çin çox yaxşı addımlar atır ki, maneələr azalsın, bağlantılar mümkün olsun. Ona görə bütün bu yaxşı nailiyyətlərin hamısı faydalıdır. Azərbaycan dost ölkədir. Mən Bakı forumlarında dəfələrlə iştirak etmişəm və əlbəttə ki, biz həmişə Azərbaycanın "yumşaq gücü"nə heyran olmuşuq".

Moderator: - *Ötən ilin avqust ayında Siz Ermənistanın Baş naziri və ABŞ Prezidenti ilə Birgə Bəyannaməyə imza atdınız. Orada "Trumpın Beynəlxalq Sülh və Rifah Marşrutu" qeyd olunur. Bu, "TRIPP layihəsi" adlanır. Beləliklə, istərdim Sizin soruşum, bu layihə geniş Trans-Xəzər əməkdaşlıq çərçivəsinə necə uyğundur? Bu məqamda həmçinin Ermənistanla sülh prosesinin mərhələsi ilə bağlı sual verməyə bilərəm. Bağlantı layihəsi etimadın qurulması tədbiri kimi hansı rol oynayır? Daha sadə desək, bu il Siz sülh sazişini imzalayacaqsınız mı?*

Prezident İlham ƏLİYEV: - Ümid edirik ki, biz bu il sülh müqaviləsini imzalayaçağıq. Mən bu haqda artıq dəfələrlə danışmışam və bildirmişəm ki, sülh sazişinin Ağ Evdə ABŞ Prezidentinin iştirakı ilə parafırlanması, Ermənistanın Baş naziri və öz tərəfindən, Prezident Trampın da şahid qismində bəyannamənin imzalanması söyləməyə əsas verir ki, sülh artıq əldə olunub. Avqustdan bəri biz neinki sərhədimizdə tamamilə yeni vəziyyət yaratmışıq, o cümlədən orada artıq nə atışma, nə ölümlər, nə yaralanmalar, nə də ki, problemlər müşahidə olunur. Bununla bərabər, biz Ermənistanla fiziki əməkdaşlığa da başlamışıq. Azərbaycandan keçən yüklərin daşınmasında bütün məhdudiyyətləri götürmüşük. Biz gürcü dostlarımızla minnətdarıq ki, onlar Azərbaycana daxil olan yüklərin Gürcüstan vasitəsilə çox mühüm tranzitini təmin edirlər. Biz həmçinin Ermənistan üçün çox mühüm olan neft məhsullarının təchizatına başlamışıq.

Beləliklə, qarşılıqlı ticarət, əslində, başlayıb. Yeni imzalanacaq rəsmi sülh sazişi baxımından hər şey Azərbaycana qarşı üç onillik ərzində mövcud olan ərazi iddiasının Ermənistan konstitusiyasından çıxarılmasını nəzərdə tutan dəyişiklikdən asılıdır. O, baş verdikdən sonra növbəti gün sülh sazişi rəsmən imzalanacaq. Bununla belə, yeni bağlantıların yaradılmasında mühüm rol oynayacaq Trampın "Beynəlxalq Sülh və Rifah Marşrutu" tamamilə yeni vəziyyət yarada-

caq. Çünki qeyd etdiyim kimi, Çindən başlayan daşımalar Mərkəzi Asiya, Trans-Xəzər regionu, Azərbaycan, Ermənistan, eksklav Naxçıvan, Türkiyə və sonra Avropanı əhatə edəcək. Bu, bütün ölkələr üçün faydalı olacaq. Marşrut boyunca bütün ölkələr həm siyasi, həm iqtisadi baxımdan daha sıx inteqrasiya olunacaq və həmin addım Azərbaycan ilə Ermənistan arasında uzunmüddətli və əbədi sülhə növbəti töhfə olacaq. Çünki sülh həqiqi sülh prosesi gətirdikdə əldə oluna bilər. Sənədin imzalanması vacibdir. O bünövrədir. Lakin sonra gördüyünüz işlərin də əhəmiyyəti heç də az deyil.

Azərbaycan ilə Ermənistan arasında sonuncu qanlı toqquşmadan Vaşinqton sammitinə qədər çəkən müddət iki ildən az olub. Düşünürəm ki, bütün münasibətləri, xüsusən də üç onillik çəkən münasibətləri götürsək, bu, rekord göstəricidir. Bir sözlə, hər iki tərəf güclü siyasi iradə göstərdi ki, toqquşmaya son qoyulsun və sülh səhifəsi açılsın. Biz cəmi altı aydır ki, sülh içində yaşayırıq və inanmı ki, bu, çox xüsusi hissidir, çox yaxşı hissidir və Azərbaycan əhalisi bunları bölüşür. Əminəm ki, Ermənistan əhalisi də. Bağlantı layihələri və döhlizləri bizi daha sıx birləşdirəcək, bir-birimizdən daha asılı edəcək, Cənubi Qafqazda tamamilə yeni vəziyyət yaradacaq və bu halda Azərbaycan, Gürcüstan və Ermənistan üçtərəfli qaydada, nəhayət, qarşılıqlı fəaliyyətə başlayacaqlar.

◆◆◆

Növbəti suala cavab verən Avropa Komissiyasının Genişlənmə üzrə komissarı **Marta KOS** deyib: "Bizim Azərbaycan, Ermənistan və Türkiyə üçün gündəlikdə olan konkret layihələrimiz tərtib edilib. Siz TRIPP layihəsi haqqında danışdıq, onu da prioritet hesab edirik. O, cəmi 42 kilometr əhatə edir və neinki TRIPP layihəsini həyata keçirmək, həmçinin digər layihələri də həyata keçiririk. Belə olmasa onun əhəmiyyəti olmaz. Məsələn, Naxçıvandan dəniz yolu vasitəsilə yeni çıxışın əldə edilməsi, həmçinin bu da bütün təsisatları maraqlandıran bir məsələdir. Hesab edirik ki, özəl sektor da bu əsaslar üzrə təkliflərə çıxış edə biləcək".

"Bilirsiniz, bəzi hallarda Avropa İttifaqında qərarların qəbul edilməsi prosesi o qədər də asan deyil. Lakin bu dövrə Naxçıvan istiqamətində TRIPP layihəsinin həyata keçirilməsi bütövlükdə şəraitə dəyişəcək, daha sonra isə Türkiyəyə çıxış əldə olunacaq", - deyər o vurğulayıb.

Moderatorun 15 il sonra yüklərin həcm baxımından Orta döhlizin Şimal marşrutunu üstələyə biləcəyi ilə bağlı sualına cavabında **Vanq HUIYAO** deyib: "Mənə elə gəlir ki, bütün tərəflər rifah əldə edəcəkdir. Mərkəzi Asiyadakı ölkələr də çox sürətlə inkişaf edir. Çin isə onların bir qonşusu olaraq ümumi daxili məhsulu da artırmaqdadır. Ticarət daha da artı bilər. Düşünürəm ki, yeni döhlizlər əlavə fəaliyyətlərə tokan verəcək. Ona görə düşünürəm ki, bu dəyərlidir, səmərəlidir və bəlkə də növbəti orta bir döhliz layihəsi meydana çıxacaq. Mən kifayət qədər nikbin baxıram. Ticarət, iqtisadi əlaqələr və turizm - bütün bu sahələr çox zəruri hesab ediləcək. Əslində, biz turizmi daha yeni marşrutlar vasitəsilə inkişaf etdirə bilərik. Tutaq ki, siz Çinə səfər etdikdə müxtəlif marşrutlardan istifadə edə bilərsiniz. Burada dəniz yolu bağlantısı nəzərdə tutula bilər. Düşünürəm ki, bu, bizə daha çox imkanlar yaradacaq və cənab Prezidentin söylədiyi kimi, bizə sabitlik və dayanıqlı sülh lazımdır. Belə olan halda daha çox iqtisadi təmaslar qurulacaq. İstənilən bu və ya digər marşrut faydalı olacaq. Ən vacibi odur ki, iqtisadi baxımdan təcrübə toplansın".

◆◆◆

Sonra panel iştirakçıları sualları cavablandırdılar.

Sual: - *Təşəkkür edirəm. Belə bir maraqlı söhbətə görə minnətdaram. Mən Türkiyənin millət vəkiliyəm və həmçinin gənc liderlər sırasındayəm. Orta döhlizin gələcəyi daha çox ABŞ-nin maraqlarından asılıdır. Biz ötən ildən etibarən görürük ki, ABŞ-nin maraqları yeni administrasiya vasitəsilə xeyli dəyişir. Birincisi, bu Orta döhliz hansı dəyişikliklər gətirəcəkdir və İranın gələcəkdə buna təsiri necə ola bilər?*

Prezident İlham ƏLİYEV: - Düşünürəm ki, TRIPP-in Prezident Trampın adını daşması faktı o deməkdir ki, bu döhliz bu administrasiya üçün və bəlkə də bu administrasiyanın müddətindən sonra da vacib olacaq. Əks halda Prezident öz adını verməzdi. Adın verilməsi onun həyata keçiriləcəyi deməkdir və ad təsdiqləndikdən sonra biz tamamilə əminik ki, Birləşmiş Ştatlar bunun bir hissəsi olacaq.

Hazırda əlimizdə olan məlumata görə, ABŞ ilə Ermənistan fiziki tikinti və investisiya hüququna malik olacaq şirkətin fəaliyyət parametrlərini müzakirə edirlər. Bu, artıq açıq mənbələrdən götürülüb. Biz bilirik ki, şirkətin 76 faizi ilk 49 il ərzində ABŞ-yə, 24 faizi isə Ermənistanla məxsus olacaq, sonra isə daha 49 il olacaq. Başqa sözlə, bu format bir əsr ərzində işlək olacaq.

İkincisi, düzgün qeyd etdiyiniz kimi, Amerika administrasiyasından regionumuzdakı bağlantı layihələrinə fərqli yanaşmalar olub və yalnız Prezident Tramp hakimiyyətə gəldəndə biz böyük bir maraq görməyə başladıq. Başqa sözlə, region ölkələri, Azərbaycan, Gürcüstan, Xəzərin o tayında Mərkəzi Asiyadakı qonşularımız tərəfindən görülən bütün işlər Amerikanın heç bir praktiki iştirakı olmadan həyata keçirilib. Beləliklə, biz bunu Türkiyə ilə birlikdə özümüz etdik. Biz Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiyə ərazisindən keçən neft kəmərləri, Avropaya uzanan qaz kəmərləri, Bakı-Tbilisi-Qars dəniz yolu

qeyd edə bilərik ki, bunların hamısı Amerikanın heç bir praktiki iştirakı olmadan həyata keçirilib. Beləliklə, bu bunu özümüz etdik. Bu gün Prezident Tramp administrasiyasının diqqətini cəmləşdirdiyi böyük bir resurs sahib olduğumuz halda, əlbəttə ki, bu genişmiqyaslı layihələrin həyata keçirilməsi potensialı daha böyükdür.

Bir məqamı da vurğulamaq istəyirəm, biz region ölkələri haqqında danışdıq və Xəzər dənizinin o tayında Mərkəzi Asiyadakı qonşularımızı unutmamalıyıq. Çünki onlar olmadan Çindən Avropaya heç bir yük daşımaq mümkün olmayacaq. Beləliklə, Çin, Mərkəzi Asiya, Xəzər dənizi, Azərbaycan, Gürcüstan, Ermənistan, Türkiyə, Avropa - coğrafiya budur və Azərbaycan artıq Mərkəzi Asiya ölkələri ilə çox fəal qarşılıqlı əlaqədədir. Ötən ilin noyabrında Azərbaycan rəsmi olaraq Mərkəzi Asiya beşliyinə daxil edildi, Mərkəzi Asiya beşliyi altılığa çevrildi. Bu, misli görünməmiş bir hadisədir, çünki biz Cənubi Qafqaz ölkəsiyik, amma Mərkəzi Asiya Məşvərat Şurasının üzvüyük.

Biz bağlantı sahəsində çox işlər görürük, Mərkəzi Asiya ölkələri ilə Çin arasında da bağlantı sahəsində çox işlər görülür. Xəmin Helqanın vurğuladığı mövcud yollarla yanaşı, Çin tərəfindən tikilməkdə olan və maliyyələşdirilən başqa bir yol da var - Xəzərə aparən daha bir yol. Çindən Qazaxıstan vasitəsilə Xəzərə uzanan mövcud yoldan əlavə olaraq. Çin hazırda Çin-Qırğızıstan-Özbəkistan-Türkmənistan-Xəzər yolunu maliyyələşdirir. Yəni də yol Xəzər dənizinə gedir. Bu o deməkdir ki, o, Azərbaycana və sonra Cənubi Qafqazdan keçərək Avropaya çatacaq. Beləliklə, xeyli geosiyasət, xeyli beynəlxalq münasibətlər, xeyli diplomatiya həyata keçirilir. Azərbaycan bir çox ölkələrin marşrutu boyunca keçən, hamısı ilə yaxşı münasibətlər quraraq Bakıdan Aralıq dənizinə neft kəməri, Bakıdan İtaliyaya qaz kəməri kimi transmilli layihələrə start verən və onlara rəhbərlik etməyi bacaran bir ölkədir. Beləliklə, bu, Avrasiyanın çox geniş coğrafiyasını

da əməkdaşlıq üçün daha bir çox güclü siyasəti zəmanət olacaq.

◆◆◆

Şirkətlərin cəlb olunmasının, siyasi iştirakçıların fəal rolunun, tərəfdaşlar arasında etimadın qurulmasının, yeni marşrutların İran istiqamətində açılmasının və Türkiyə tərəfindən dəniz yolu layihələrinə hazırlıq göstərilməsinin bütövlükdə imkanların genişlənməsinə xidmət etdiyini bildiren **Marta KOS** əlavə edib: "Əsrlər keçir, lakin biz bu dəyişikliklər haqqında indidən düşünməliyik. Bəlkə də bizə keçmişdə bu, inanılmaz görünürdü, lakin gələcək üçün yollar açılır və region liderləri bunu anlayırlar ki, biz bundan necə faydalana bilərik, Avropa necə faydalana bilər və bu baxımdan, əlbəttə ki, Azərbaycan üçün də bu faydalıdır. Bu, belə də olmalıdır. Bu, Avropa üçün yaxşıdır, çünki Çinə daha yaxşı çıxış əldə olunacaq. Bu çıxış Mərkəzi Asiya vasitəsilə təmin ediləcək. Bütün bu münasibətlərin və geosiyasi çağırışların həlli asan məsələ deyil".

Vanq HUIYAO isə deyib: "Cənab Prezidentin qeyd etdiyi həmin marşrutda gəldikdə düşünürəm ki, Çin hazırda Mərkəzi Asiya ölkələrinə yardım göstərir və Qafqaz vasitəsilə Türkiyəyə çıxışın əldə edilməsi planlaşdırılır. Burada sırf həmin marşrut yox, həmçinin energetika sahəsində əməkdaşlıq nəzərdə tutulur. Təbii ki, bunun nəticəsində istehsal daha da inkişaf edə bilər, sərmayələr cəlb olunur. Bir sözlə, bu, yaxşı bir nümunədir. Düşünürük ki, bunun artıq dayanıqlı bir infrastrukturunu mövcuddur".

Sual: - *Təşəkkür edirəm. Mənim adım Stepan Safaryandır. Mən Ermənistanın gələcək Münxən gənc liderlər qrupunun üzvüyəm. Cənab Prezident, sual vermədən əvvəl qeyd edirəm ki, haqqında danışdığınız və bəzi nəarahatlıqlarınız ifadə etdiyiniz Ermənistanın müstəqillik bəyannaməsinin müddəatı effektiv deyil. Sizin administrasiyanız, təkcə administrasiyanız deyil, digər hökumətlər də Konstitusiyaya Məhkəməsinin bu məsələ ilə bağlı qərarı ilə kifayət qədər yaxşı tanışdır. Hazırda Ermənistanla aparılan Konstitusiyaya dəyişikliklərinin bu iddialar və qorxularla heç bir əlaqəsi yoxdur. Lakin icazə verin, Sizə ötən il avqustun 8-də Vaşinqtonda imzalanmış təşəbbüsəndən əvvəl Baydenin administrasiyası dövründə imzalanmış digər mühüm təşəbbüsü xatırladı. Söhbət "Sülh yolu kəsişməsi" təşəbbüsündən gedir və komissar tamamilə haqlıdır. TRIPP təxminən 42 kilometrdir. Lakin bu təşəbbüs - "Sülh yolu kəsişməsi" bütün təşəbbüslərin, bağlantı təşəbbüslərinin nəzərlənməsi baxımından olduqca maraqlı bir təşəbbüsdür. İstər İpək yolu, istər "Bir körər və yol", istər Trans-Xəzər döhlizi, istərsə də Körfəz-Qara dəniz döhlizi olsun. Buna görə də o, çox inklüzivdir. Gürcüstanı və regiondakı digər ölkələri əhatə edir. Bəs Sizin bu, çox mühüm məqama münasibətiniz necədir? Bu layihəni bu dinamikağa nə gətirir, xüsusən də onun Vaşinqtondakı hər iki administrasiya tərəfindən uzun müddətə, təkcə dördümlük müddətə deyil, yüz il və hətta daha çox müddətə dəstəkləndiyini nəzərə alsaq. Təşəkkür edirəm.*

Prezident İlham ƏLİYEV: - Ermənistan Konstitusiyasının hüquqi məsələsinə gəldikdə çox təfərrüatlarla varmaq istəmədim. Amma sizin şərhiniz məni, sadəcə, onu deməyə məcbur etdi ki, Azərbaycana birbaşa ərazi iddiasını ehtiva edən Ermənistanın müstəqillik bəyannaməsi sizin Konstitusiyamızın bir hissəsidir və bəli, Konstitusiyamızın preambula hissəsindədir. Gəlin indi tədbiri bitirməzdən əvvəl Vikipediya yoxlayaq. Konstitusiyaya Məhkəməsinin heç bir qərarı Konstitusiyadan üstün deyil. Mən

hüquqşünas deyiləm, lakin hətta mən də bunu bilərəm. Buna görə də Ermənistan Konstitusiyasından müstəqillik bəyannaməsinin çıxarılması sülh müqaviləsinin imzalanması üçün yeganə qalan ilkin şərtir. Düşünürəm ki, Ermənistan və Azərbaycan rəhbərlikləri arasında hansı addımların atılması və bunların hansı ardıcılıqla edilməsi barədə xeyli anlaşma var. "Sülh yolu kəsişməsi"nə gəlinə, bilirsiniz, Prezident Tramp yenidən hakimiyyətə qayıdanda o, TRIPP layihəsinə start verdi. Odur ki, Prezident Bayden qayıdanda sizin "Sülh yolu kəsişməsi" layihəsini yenidən başladır.

◆◆◆

Monqolustanın nümayəndəsinin 14-16 ölkənin sərhədindən keçən marşrutlarda gömrük prosedurlarının sadələşdirilməsi, tranzitin səmərəliliyini artırmaq üçün hansı real addımların atılması və bu prosesdə Dünya Bankı ilə Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının oynaya biləcəyi fəal rolla bağlı sualına cavabında **Marta KOS** deyib: "Düşünürəm ki, bütün nazirlər bu istiqamətdə addım atmalıdırlar, hökumətlər işləməlidir və bütün ölkələr, o cümlədən Avropa İttifaqının 27 ölkəsi, Azərbaycan, Ermənistan, Türkiyə, Mərkəzi Asiya dövlətləri düşünməlidir ki, biz həmin maneələri aradan qaldırmaq üçün nə etməliyik? Necə çalışmalıyıq ki, bu işlər beynəlxalq səviyyədə qarşılıqlı şəkildə görülsün. Ona görə belə bir platforma olarsa, biz neinki hökumət rəsmiləri arasında, o cümlədən biznes strukturları və təsisatlar arasında qarşılıqlı əlaqəni yarada biləcəyik. Əgər biz buna müvəffəq olsaq, işlər daha asan şəkildə gedəcək və beləliklə, biz həmin maneələri çox rahat şəkildə aradan qaldıracağıq".

Sual: - *Rusiya hücumları təkcə Ukraynanın enerji infrastrukturunu hədəfə almır. Eyni zamanda Ukraynada Azərbaycan şirkətlərinə məxsus olan enerji obyektləri hücumu maruz qalır. Beləliklə, mənim sualım belədir, Siz bu məsələni şəxsən Putin qarşısında qaldırmısınız və bu hücumları necə görürsünüz? Bu, Bakı üçün bir signaldır və ya başqa cür desək, sizin Rusiya ilə münasibətlərinizdə nə baş verir?*

Prezident İlham ƏLİYEV: - Əlbəttə ki, bu məsələ Xarici İşlər nazirlikləri və Prezident administrasiyaları səviyyəsində rəsmilərimiz arasında çoxsaylı təmaslar zamanı dəfələrlə qaldırılmışdır. Ukraynada təkcə Azərbaycanın enerji infrastrukturuna hücumlar olmayıb. Eyni zamanda Azərbaycanın Ukraynadakı səfirliyi üç dəfə hücumu məruz qalıb.

Birinci hücumdan sonra biz düşündük ki, bu, təsadüfən baş verib və rusiyalı həmkarlarımıza Azərbaycanın diplomatik nümayəndəliklərinin, o cümlədən konsulluq idarəsinin, mədəniyyət mərkəzlərinin və səfirliyimizin bütün koordinasiylarını təqdim etdik. Bütün bunlara baxmayaraq, iki əlavə hücum oldu. Beləliklə, bu, Azərbaycanın diplomatik nümayəndəliyinə qədər edilmis bir hücum idi və biz xüsusi bəyanat yaydıq. Rusiya səfiri dəvət olundu və ona diplomatik nota verildi. Biz yalnız diplomatik yolla hərəkət edirik. Bundan başqa heç nə edə bilmirik. Lakin, əlbəttə ki, bu hərəkətlər Azərbaycana qarşı dostyana hərəkət hesab edilmir. Mən sizin sualınızı başa düşürəm və sadəcə, sizə məlumat vermək istəyirəm ki, Azərbaycan hökuməti tərəfindən bütün zəruri diplomatik addımlar atılıb.

◆◆◆

Moderator: - Bununla da biz gəlib sona çatdıq. Düşünürəm ki, çox maraqlı panel sessiyamız oldu, çox maraqlı və güclü mesajlar verildi. İndi bütün auditoriyadan xahiş edərdim ki, iştiraklarınızı bir daha salamlayaq.

Prezident İlham Əliyev Münxendə "The Goldman Sachs Group Inc." şirkətinin global məsələlər üzrə prezidenti ilə görüşüb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 14-də Münxendə "The Goldman Sachs Group Inc." şirkətinin global məsələlər üzrə prezidenti **Cared Kohen** ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə ölkəmizlə şirkət arasında 2010-cu ildən bəri həyata keçirilən uğurlu tərəfdaşlığa toxunuldu, əlaqələrin mövcud vəziyyəti müzakirə olundu.

Azərbaycan iqtisadiyyatının müxtəlif sahələri üzrə ölkəmizlə "The Goldman Sachs Group Inc." arasında əməkdaşlığın perspektivlərinə dair məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu ilə "The Goldman Sachs Group Inc." şirkətinin uğurlu tərəfdaşlığının əhəmiyyəti vurğulandı.

Qeyd edək ki, mənzil-qorəğahı ABŞ-nin Nyu York şəhərində yerləşən "The Goldman

Sachs Group Inc." 1869-cu ildə təsis edilib. Şirkət investisiya və istehlak bankçılığı, qiymətli kağızlar, aktivlərin idarə edilməsi sahələrində çalışan dünyanın aparıcı global maliyyə institutlarından biridir və hazırda 40-dan çox ölkədə fəaliyyət göstərir. O, müxtəlif siniflər üzrə 2,8 trilyon ABŞ dolları dəyərində aktivləri idarə edir.

◆ Azərbaycan Prezidenti
İlham Əliyevin Serbiyaya rəsmi səfəri

Serbiya və Azərbaycan - iki dost ölkə daim bir-birinin yanındadır

Belqradın Nikola Tesla Hava Limanında qarşılanma

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 15-də Serbiya Respublikasına rəsmi səfərə gəlib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Belqrad şəhərinin Nikola Tesla Hava Limanında dövlətimizin başçısının şəərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülmüşdü.

Prezident İlham Əliyevi və birinci xanım Mehriban Əliyevanı Serbiya Respublikasının Prezidenti Aleksandar Vučić qarşıladı.

Prezident İlham Əliyevin Belqradda rəsmi qarşılanma mərasimi olub

Fevralın 15-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Serbiyanın paytaxtı Belqradda rəsmi qarşılanma mərasimi olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyevin şəərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülmüşdü.

Serbiya Respublikasının Prezidenti Aleksandar Vučić Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevi qarşıladı.

Azərbaycanın və Serbiyanın Dövlət himnləri səsləndirildi.

Fəxri qarovul dəstəsinin rəisi Azərbaycan Prezidentinə raport verdi.

Prezidentlər fəxri qarovul dəstəsinin qarşısından keçdilər.

Serbiya nümayəndə heyətinin üzvləri Prezident İlham Əliyevə, Azərbaycanın dövlət və hökumət nümayəndələri isə Prezident Aleksandar Vučićə təqdim edildi.

Azərbaycan və Serbiya prezidentlərinin Belqradda təkbətək görüşü

Fevralın 15-də Belqradda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Serbiya Respublikasının Prezidenti Aleksandar Vučić ilə təkbətək görüşü keçirilib.

Prezident İlham Əliyev Belqradda Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və görkəmli serb yazıçısı Milorad Pavićin abidələrini ziyarət edib

Serbiya Respublikasında rəsmi səfərdə olan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva fevralın 15-də Belqrad

da Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və görkəmli serb yazıçısı

Milorad Pavićin abidələrini ziyarət ediblər. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı abidələrin önünə əkilmiş qayda.

Belqradda Azərbaycan və Serbiya arasında Strateji Tərəfdaşlıq Şurasının 1-ci iclası keçirilib

Fevralın 15-də Belqradda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Serbiya Prezidenti Aleksandar Vučićin iştirakı ilə Azərbaycan Respublikası və Serbiya Respublikası arasında Strateji Tərəfdaşlıq Şurasının 1-ci iclası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə Serbiya Respublikasının Prezidenti çıxış etdi.

Prezident Aleksandar Vučićin çıxışı

- Hörmətli Prezident, öziz dostum, cənab İlham Əliyev! Hörmətli Azərbaycan hökumətinin nazirləri və Serbiya hökumətinin nazirləri! Xanımlar və cənablar, öziz dostlar!

Serbiya Respublikası və Azərbaycan Respublikası arasında Strateji Tərəfdaşlıq Şurasının ilk iclasını açmaqdan şərəf hissi duyuram. Bu gün keçirilən görüşün və şura iclasının xüsusi rəmzi əhəmiyyəti var. Çünki o, Serbiya Respublikasının ən mühüm milli bayramı günündə - Dövlətçilik Günündə keçirilir və bu tarixi biz ən yaxın dostlarımızla - Prezident İlham Əliyevlə və Azərbaycandan gəlmiş qonaqlarımızla qeyd edirik.

Bu iclas ikitərəfli münasibətlərimizdə dönüş nöqtəsidir və ölkələrimiz arasında münasibətlərin ən yüksək strateji səviyyəyə qaldırılması üçün birgə siyasi iradənin bariz nümunəsidir. İcazə ilə xatırladım ki, bu şura əziz dostum, Prezident İlham Əliyevlə formalaşdırdığımız birgə mövqedən və razılaşmadan qaynaqlanır. Serbiya Respubli-

kası yalnız az sayda ölkələrlə bu cür formatda görüşlər keçirir.

İcazə verin, xüsusi olaraq bildirim ki, Prezident Əliyevin, o cümlədən Azərbaycan Respublikası və Serbiya Respublikası hökumətlərinin yüksək səviyyəli rəsmilərinin və nazirlərinin burada olması bu şuraya hər iki tərəfin verdiyi əhəmiyyəti aydın şəkildə göstərir. Əminəm ki, bu gün görüşümüz iş konkret nəticələrə, aydın razılaşmalara və uzunmüddətli əməkdaşlığa aid mövqeyə əsaslanır. Mən giriş nitqimi çox qısa edəcəyəm və xahiş edirəm ki, Serbiyanın nazirləri də eyni yanaşma göstərsinlər, çünki biz mübadilə bəyanat mərasiminə yubana bilmərik. Xahiş edirəm, həmin rəqləməntə uyğun olaq. Mən, sadəcə, bir neçə məsələni əlavə etmək istərdim.

Əziz dostum cənab Prezident və Azərbaycandan gəlmiş hörmətli dostlar, biz dost ölkə Azərbaycanla ən yaxşı strateji tərəfdaşlığı inkişaf etdirməkdə olduqca israrlıyıq. Biz bu məqsədə doğru gedəcəyik. Bu o deməkdir ki, biz müxtəlif sahələrdə münasibətlərimizin daha da inkişaf etdirilməsi üçün ürəkdan çalışacağıq. Dostlara gəldikdə, qarşımıza çətinliklər çıxanda, bəzi məsələlərlə üzləşəndə biz

hər zaman onları birlikdə həll edə bilirik. Bu, hər zaman belə olacaq. Arzu edirəm ki, dostluq, daha yaxşı münasibətlərin qurulması, qarşılıqlı əlaqələr daha sürətlə və intensiv inkişaf etsin.

Yaxın zamanlarda Belqrad və Bakı arasında birbaşa uçuşları açacağıq və aramızdakı təmaslar əvvəlki dövrə müqayisədə daha sıx olacaq. Eyni zamanda mədəniyyət, idman, iqtisadiyyat, kənd təsərrüfatı, sənaye, hərbi-texniki əməkdaşlıq kimi müxtəlif sahələrə gəldikdə, tam əminəm ki, bizim əlaqələr dünyanın istənilən iki ölkəsi arasında mümkün münasibətlərlə müqayisədə daha genişdir. Sadəcə, bir məsələni də əlavə etmək istəyirəm, mən əziz dostum İlham Əliyevdən çox şeyi öyrənirəm, nəinki bu gün, həmçinin digər vaxtlarda. Elə bu səbəbdən bu gün həmin məqsədlə daha çox vaxt sərf etdim. Mən gələcəkdə də belə edəcəyəm. Bilirəm ki, o, çox sədaqətli dostdur. Bilirəm ki, biz Azərbaycandan çox yaxşı işlər gözləyə bilərik və inanıram ki, Azərbaycan xalqı hər zaman Serbiyadan və Serbiya xalqından yalnız yaxşı işləri gözləyə bilər. Serbiya nazirlərindən xahiş edərdim ki, onlar azərbaycanlı tərəfdaşlarımız

kimi ürəkdan çalışsınlar. Sizə işinizdə uğurlar arzu edirəm.

Mən yaxın vaxtlarda Azərbaycana səfər edəcəyəm. Bundan əvvəl biz çox noticələr əldə etməliyik. Mən və nazir Dubravka Prezident Əliyevlə qazla işləyən elektrik enerjisi stansiyası məsələsini müzakirə etdim. Prezidentdən xahiş edirəm ki, bu məsələ ilə şəxsən məşğul olsun, çünki mən edə biləcəyimiz və bilməyəcəyimiz işlər barədə çox səmimi danışdım. Prezident Əliyevdən zamanət aldım ki, o, şəxsən bu məsələdə bizə böyük kömək göstərəcək. Texniki əsaslandırma işləri başa çatdıqdan sonra biz bütün digər prosesləri sürətləndirməliyik.

Azərbaycandan gəlmiş əziz dostlar, Serbiyada özünüzi evdəki kimi hiss edin. Xoş gəlmisiniz. Hörmətli Prezident, mən Sizə, ailənizə, xalqınıza ən xoş arzularımı çatdırıram. Ümidvaram ki, Sizi yenidən mümkün qədər tez qəbul edəcəyəm. Daha çox görüşlər olmalıdır. Çox sağ olun və Serbiyaya xoş gəlmisiniz. Sağ olun.

◆ ◆ ◆

Sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti çıxış etdi.

Ardı 5-ci səh.

◆ Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Serbiyaya rəsmi səfəri

Serbiya və Azərbaycan - iki dost ölkə daim bir-birinin yanındadır

Belqradada Azərbaycan və Serbiya arasında Strateji Tərəfdaşlıq Şurasının 1-ci iclası keçirilib

Əvvəl 4-cü sah.

Prezident İlham Əliyevin çıxışı

- Təşəkkür edirəm. Hörmətli cənab Prezident, əziz dostlar. İlk növbədə dəvətə görə təşəkkür edirəm. Yenidən Serbiyada olmaqdan çox şadam. Həmçinin təkcə bazar günü deyil, həm də milli bayram günündə mənə vaxt ayırduğuna görə dostum Aleksandara minnətdaram. Yeri gəlmişkən, Dövlətçilik Günü'nü təbrik edirəm.

Bunun özü də aramızdakı səmimiyyətin səviyyəsini nümayiş etdirir ki, dostluğumuz haqqında və əməkdaşlığımızı necə gücləndirəcəyimiz barədə danışarkən heç bir sərhədimiz, vaxt məhdudiyyətimiz, heç bir şübhəmiz yoxdur.

Dostum Prezidentlə geniş müzakirələr apardım. Həmişə olduğu kimi, onun bugünkü geosiyasi hadisələrin inkişafının müxtəlif aspektləri ilə bağlı baxışı, bilik və təcrübəsi məndə güclü təəssürat yaratdı. Balkanlarda, Cənubi Qafqazda və daha geniş regionda vəziyyət çox sürətlə inkişaf edir, bir çox gözlənilməz ssenarilər mövcuddur. Ona görə də fikir mübadiləsi, məlumat mübadiləsi aparmaq, baş verənlərə bağlı müəyyən təhlillər etmək üçün hazır və daimi əlaqədə olmalıyıq ki, hədəfimizə maksimum dərəcədə çatıq.

Yeri gəlmişkən, bu gün Dövlətçilik Günüdür, dövlətçilik haqqında düşündüyümüz bir gündür. Serbiya xalqını və Prezidentini Serbiya dövlətçiliyinin möhkəmləndirilməsindəki nailiyyətləri münasibətlə təbrik etmək istəyirəm. Ölkə Prezidentin rəhbərliyi ilə uğurla inkişaf edir, dövlətçiliyini, dövlət qurumlarını gücləndirir. Biz bunu müşahidə etməkdən çox şadıq, çünki Azərbaycan və Serbiya çox dost ölkələrdir. Strateji Şuranın bugünkü ilk iclası da qərar verilmis və razılaşdırılmış məsələlərin həyata keçirildiyinin bariz bir nümunəsidir. Bu gün hökumət üzvlərinin demək olar ki, yarısnı məni müşayiət edir. Bu özü də onu göstərir ki, nümayəndə heyətlərinin üzvləri arasında, hamımızın arasında müzakirə ediləcək çoxlu məsələlər var. Dostum Aleksandar Vuçič Azərbaycanla bu il tezliklə baş tutacaq səfərdən əvvəl bugünkü səfərin nəticələrini artıq əldə etməliyəm. Mən Azərbaycan nümayəndə

heyətinin bütün üzvlərindən xahiş edirəm, buna maksimum dərəcədə ciddi yanaşsınlar ki, həmişə olduğu kimi, razılaşdıqlarımızı nisbətən qısa müddət ərzində həyata keçirək.

Aleksandar artıq tərəfdaşlıq sahələrini müəyyən etdi. Gündəliyə və bugünkü iclasımızın gündəliyinə və müvafiq nazirlər tərəfindən təqdimatlarla baxsaq görərik ki, gündəlik genişlənir. Biz təkcə siyasi istiqamətdə, beynəlxalq arenada sıx işləmirik, eyni zamanda iqtisadiyyatlarımız, sənayelərimiz üçün vacib layihələr icra edirik. Prezident Vuçič elektrik stansiyasının tikintisini qeyd etdi. Hesab edirəm ki, bu, bizim enerji sektorunda əməkdaşlığımızı necə şəxələndirəcəyimizin vacib göstəricisidir. Bu, Azərbaycanın son illərdə Avropaya əsas investisiya qoyuluşlarından biri olacaqdır. Bu, həmçinin yüksək səviyyəli qarşılıqlı etimadın nümayiş etdirir. Çünki siz yalnız yaxşı münasibətlərinizin olduğu ölkəyə və tərəfdaşlarınıza etibar etdikdə investisiya yatırırırsınız. Siz Aleksandar Vuçičin müdrik rəhbərliyi ilə Serbiyada sabitliyin və inkişafın uzun müddət ərzində vacib amil olacağını bilirsiniz. Mətbuata bə-

yanatla çıxış etmək üçün orada vaxtında olmağımızı nəzərə alaraq, mən də qeydlərimi artıq dediklərimlə məhdudlaşdırmaq istəyirəm. Həmçinin heyətlərimizə öz təqdimatları ilə çıxış etmək imkanını da vermək istəyirəm. Qonaqpərvərliyiniz və dəvətiniz üçün bir daha çox sağ olun.

İclasda hökumətlərarası komissiyaların sədrləri və digər aidiyyəti nazirlər məruzələrlə çıxış etdilər.

Azərbaycanla Serbiya arasında energetika, investisiyalar, bərpaolunan enerji, turizm, kənd təsərrüfatı, mədəniyyət və digər sahələrdə əməkdaşlıq məsələləri müzakirə olundu.

Dövlət başçıları bu istiqamətlərdə əməkdaşlığın genişləndirilməsi, konkret layihələrin təqdim olunması ilə əlaqədar tapşırıqlar verdilər.

Bakı-Belqrad aviareyslərinin bu ilin mayından başlayacağı məmnunluqla qeyd olundu, bunun ölkələrimiz arasında humanitar təmasların və turizmin inkişafına töhfə verəcəyinə ümidvarlıq bildirildi.

Sonra prezidentlər İlham Əliyev və Aleksandar Vuçič Serbiya Respublikası ilə Azərbaycan Respublikası arasında Strateji Tərəfdaşlıq Şurasının 1-ci iclasının qərarını imzaladılar.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Serbiya Prezidenti Aleksandar Vuçič mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər

Fevralın 15-də Belqradada Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Serbiya Respublikasının Prezidenti Aleksandar Vuçič mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə Serbiya Prezidenti bəyanatla çıxış etdi.

Prezident Aleksandar Vuçičin bəyanatı

- Hörmətli Prezident Əliyev, əziz dostum!

Bu səfərə görə Sizə təşəkkür edirəm. Sizin işi qrafikinizin nə qədər vacib və sıx olduğunu bilirəm. Sizin özünüzdə evinizdəki kimi hiss etməyinizi rica edirəm.

Çinli dostlarımız deyirlər ki, belə yağış olanda, bu, böyük bir işin başlanmasına hər zaman yaxşı işarədir. Ümidvaram ki, pis hava şəraitinə baxmayaraq, biz bu hadisəni özümüzlə üçün mümkün olan ən yaxşı şəkildə qəbul edəcəyik və həm Serbiyanın, həm də Azərbaycanın qarşısında necə parlaq gələcəyin olduğunu görəcəyik. Ən azından ikitərəfli münasibətlərimizdən söz açdıqda.

Mən Azərbaycan xalqına, şəxsən Sizə möhtərəm cənab Prezident, böyük ehtiramımı ifadə etmək istəyirəm. Həmçinin Serbiya xalqı qarşısında və əlbəttə, Azərbaycan xalqı qarşısında sözləmə istəyirəm ki, hər dəfə Sizinlə danışanda çox şey öyrənirəm, bir çox məsələləri təcrübəli dövlət xadimi, həqiqi liderin fərqli baxış bucağından müşahidə etməyə müvəffəq oluram. Buna görə hər zaman öz bilikliyi mənimlə paylaşdığınıza, mənim ölkəmin, rəhbərlik etdiyim ölkənin çox yaxşı mətləblər öyrənməli olduğu bizimlə belə əlaqələr qurduğunuza görə Sizə təşəkkür edirəm.

Bu gün Prezident Əliyevlə dünyadakı və Avropadakı bütün mühüm məsələlərə bağlı danışdım. Biz bir-birimizlə məsləhətləşdik, mən ondan öyrəndim. Bəzi prosesləri özüm müşahidə etdiyimdən daha yaxşı, daha dərinlən dərk etdim. Bizim elə əlaqələrimiz var ki, nə vaxt böhran baş versə, bir-birimizə açıq və bir-birimizlə danışırıq. Bizim əməkdaşlığımız həyatın hər bir

sahəsində inkişaf edir. 2012-ci ilə müqayisədə xidmətlər sahəsində ticarət dövriyyəmiş əvvəlcədən 16 dəfə, 16 faiz deyil, 16 dəfə çoxdur. Həmçinin strateji tərəfdaşlıq sayəsində biz Azərbaycanla yeni əlaqələr, mümkün olan ən yaxın əlaqələr qurmuşuq. Mən hesab edirəm ki, bu, Serbiya Respublikası və onun vətəndaşları üçün olduqca vacibdir.

Bizim sosial həyatın müxtəlif sahələrində əməkdaşlığımız daha mühüm və daha böyük ola bilər və olmalıdır. Mən hesab edirəm ki, daha çox iş və səylərlə, bizim tərəfimizdən daha çalışqan yanaşma ilə gələcəkdə hətta daha yaxşı nəticələrə nail olacağıq. Bu vaxtdakı 57 sənəd imzalanmış və bunun üstünə bu gün imzalanmış onlarla digər sənəddə əlavə edə bilərik. Həmin sənədlər sosial həyatın bütün sahələrində münasibətlərimizin yaxşılaşdırılması üçün mühüm zəmin rolunu oynamalıdır.

Biz sentyabr ayında Azərbaycanla keçiriləcək investisiya forumunda iştirakı müzakirə etdik və bundan əvvəl mən Azərbaycana səfər edəcəyəm. İnanıram ki, bu, bizim biznes dairələrimiz, bankçılarımız və nümayəndələrimiz üçün Azərbaycanı ziyarət etmək fürsətidir və bu da ölkəmiz üçün EXPO-nu təqdim etmək imkanı olacaqdır. Çünki həmin ərəfədə EXPO-nun keçirilməsinə bir neçə ay qalacaq. Bu tədbir Serbiyada 2027-ci ildə keçiriləcək ən böyük tədbirdir və bizim üçün ən önəmli tədbirdir. Biz "EXPO 2027"-də iştirakı təsdiqlədiyi üçün Azərbaycana minnətdar və mənəviyyətim ki, onlar öz gözəl ölkələrini mümkün olan ən yaxşı şəkildə 2027-ci ildə burada - Belqradada təqdim edəcəklər.

Eyni zamanda diqqətinizi bəzi faktlara da yönəltmək istəyirəm. İki ölkə arasında turizmin artması və mayın 3-də Belqrad və Bakı arasında "Air Serbia" vasitəsilə həyata keçiriləcək birbaşa reysin açılması buna xüsusi töhfə verəcəkdir. Mən Serbiyanın bütün vətəndaşlarına şəxsən deyə bilərəm ki, Bakı gözəl şəhərdir. Onlar orada bir çox yeniliklər görə bilərlər. Şəhər Xəzər dənizinin sahilində yerləşir. O, təmiz, səliqəli şəhərdir. Mən nə zaman Bakıya səfər edirəm, yeni möcüzələr görürəm, Prezident Əliyevin Azərbaycan hökuməti ilə bir yerdə inşa etdiyi yeni və gözəl yerləri görürəm. Orada möhtəşəm muzeylər var. Bulvarlar, mehriban insanlar, təhlükəsizlik mümkün olan ən yüksək səviyyədedir. Beləliklə, bu, Serbiya vətəndaşlarına Azərbaycana səfər etmək üçün açıq bir dəvətdir. Mən Azərbaycan vətəndaşlarını Serbiyanı ziyarət etməyə, bu ölkəni sevməyə dəvət etmək istəyirəm. Serbiya Avropa qitəsində təhlükəsizliyi ən yüksək səviyyədə olan ölkələr sırasındadır. Bizim Azərbaycan xalqı ilə qardaş və dost münasibətlərimiz var. Düşünürəm ki, ölkəmizdə ziyarət edə biləcəyiniz çox yer var. Mən təkcə Belqradı yox, digər şəhərləri, dağ istirahət mərkəzlərini, gölləri və digər yerləri nəzərdə tuturam.

Biz iqtisadi əməkdaşlıq, kənd təsərrüfatı, eləcə də kənd təsərrüfatı məhsullarının mübadiləsi haqqında danışdıq. Azərbaycanın xüsusi bölgəsi olan Naxçıvandan da məhsulların dadına baxanda onlar mənim çox xoşuma gəldi. Mən onları çox xoşlayıram və eşitməmiş ki, digər mənbələrdən daxil olan məhsulların qiyməti ilə müqayisə

sədə Azərbaycan xeyli endirimlə təchiz edir. Mənə maraqlıdır, xalqımıza həmin məhsulları bu qədər aşağı qiymətlə təqdim etmək mümkündürmü?! Əgər hökumətdə oyləşən şəxslər bu haqda düşünməyiblərse, düşünsünlər. Mən sizə müraciət edərək deyirəm ki, vətəndaşlara azərbaycanlı dostlarımızdan daha münasib qiymətlə keyfiyyətli malların təchiz olması məsələsini həll etsinlər. Eyni zamanda biz də öz mallarımızı beləcə təqdim etməliyik. Hələ ki, bu, baş vermir. Əminəm ki, biz, həmçinin Azərbaycana çox məhsullar təqdim edə bilərik. Lakin bunu hələ etməmişik və diqqətlə yanaşmamışıq. Münasibət belədir. Vaxt keçir, biz isə heç nə haqqında düşünmürük.

Ən mühüm mövzulardan biri də o faktla bağlıdır ki, qarşımızda elektrik enerjisi dövrü başlayıb. Mən Prezident Əliyevdən xahiş etdim ki, bu layihədə bizə yardım göstərmək üçün şəxsən iştirak etsin. Belə olarsa, biz işləri daha sürətlə bitirə bilərik. Burada insanlar düşüncə bilər ki, elektrik enerjisi hələ 20 il əvvəl də var idi. Amma həmin vaxtlar siz qabqlarda yanacaq aldınız. O zaman 6 saat ərzində elektrik enerjisi verildirdi, sonrakı 6 saatda enerji məhdudiyyətlərə verildirdi. Bugünkü vəziyyətə gəldikdə, ölkəmizdə heç zaman olmadığı nizam-intizam yaranıb. Lakin eyni vəziyyət sabah olmaya da bilər. Elektrik enerjisi dövrü başlayır və bizə elektrik enerjisinin çox sayda mənbələri lazımdır. Daha çox elektrik enerjisi istehsal etməliyik. Azərbaycanın gicqavlatlarla ölçülən elektrik enerjisi olacaq. Lakin məsələ belədir ki, onun idxalı üçün lazımı ötürücü xətlər olacaqmı?! Biz Azərbaycan tərəfi ilə mühüm məsələlər üzərində razılığa gəldik. Bu gün Serbiyanın qaz şirkəti və SOCAR bu mövzuda söhbət aparırlar və əməkdaşlıq sazişi imzalanıb. Çalışacağıq hər bir məsələni iki və ya üç ay ərzində həll edək ki, dərhal sonra layihə sənədləri hazırlansın və tikinti başlanılsın. Tikinti iki ildən artıq çəkəcək. İnanırıq ki, biz 2029-cu ilə qədər qazla işləyən elektrik enerjisi stansiyasını açacağıq. Niş şəhərinin ətrafında üç yer seçilib.

Ardı 6-cı sah.

Azərbaycan-Serbiya sənədləri mübadilə olunub

Fevralın 15-də Belqradada Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Serbiya Respublikasının Prezidenti Aleksandar Vuçičin iştirakı ilə Azərbaycan-Serbiya sənədlərinin mübadiləsi mərasimi olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Serbiya Respublikası Hökuməti arasında qida təhlükəsizliyi sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş"i Azərbaycanın maliyyə naziri Sahil Babayev və Serbiyanın kənd təsərrüfatı, meşəçilik və su təsərrüfatı naziri Draqaç Qlamoçiq mübadilə etdilər.

"Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Serbiya Respublikası Hökuməti arasında qida təhlükəsizliyi sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş"i Azərbaycanın maliyyə naziri Sahil Babayev və Serbiyanın kənd təsərrüfatı, meşəçilik və su təsərrüfatı naziri Draqaç Qlamoçiq mübadilə etdilər.

likası Hökuməti arasında Serbiya Respublikasında qaz-turbin elektrik stansiyasının layihələndirilməsi, tikintisi və idarə olunması haqqında Saziş"i Azərbaycanın iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov və Serbiyanın mədən və energetika naziri xanım Dubravka Djedović mübadilə etdilər.

"Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi ilə Serbiya Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi arasında Anlaşma Memorandumu"nu Azərbaycanın iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov və Serbiya Baş nazirinin birinci müavini, iqtisadiyyat naziri xanım Adriyana Mesaroviç mübadilə etdilər.

"Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentli-

yi ilə Serbiya Respublikasının İnformasiya və Telekommunikasiya Nazirliyi arasında media və kommunikasiya sahəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu"nu Azərbaycanın maliyyə naziri Sahil Babayev və Serbiyanın informasiya və telekommunikasiya naziri Boris Bratina mübadilə etdilər.

"Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi ilə Serbiya Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi arasında 2026-2030-cu illər üçün mədəniyyət sahəsində əməkdaşlıq Memorandumu"nu Azərbaycanın mədəniyyət naziri Adil Kərimli və Serbiyanın mədəniyyət naziri Nikola Selaković mübadilə etdilər.

"Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi ilə Serbiya Respublikasının İdman Sahəsində Anlaşma Memorandumu"nu Azərbaycanın gənclər və idman naziri Fərid Qayıbov və Serbiyanın idman naziri Zoran Qayıç mübadilə etdilər.

"Azərbaycan Respublikasının İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi ilə Serbiya Respublikasının Milli Tibbi Sığorta Fondu arasında tibbi sığorta sistemləri sahəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu"nu Azərbaycanın Serbiyadakı səfiri Kamil Xasıyev və Serbiya Milli Tibbi Sığorta Fondunun direktoru xanım Saniya Radojeviç mübadilə etdilər.

◆ Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Serbiyaya rəsmi səfəri

Serbiya və Azərbaycan - iki dost ölkə daim bir-birinin yanındadır

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Serbiya Prezidenti Aleksandar Vuçić mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər

Əvvəli 5-ci sahə.

Söhbət təmiz enerjiden gedir. Avropa İttifaqı da bunu etiraf edir. Bir söz, tikintinin ya Tripale, Kruştı, ya da Nişka Banyada aparılması gözlənilir. Lakin düşünürəm ki, Kruştı ən münasibdir. Stansiyanın 500 meqavatlıq enerji istehsalı gücü olacaq. Prezident Əliyev mənə söz verdi ki, şəxsən həmin məsələ ilə məşğul olacaq. Bəlkə inanmayacağsınız, lakin ikillik müddətdə onlar 1890 meqavatlıq ümumi enerji istehsalı gücünü yarada biliblər.

Bəlkə də Azərbaycan xalqı bunu bilmir, həmin güclər mümkün qədər qısa müddətdə yaradılıb. Azərbaycan şirkətləri burada nəzarət işlərini həyata keçirəcək. Serbiya şirkətləri işlərə qoşulacaq. Hər iki tərəf 50 faizlə işləyəcək. Qazla işləyən 500 meqavatlıq elektrik enerjisi stansiyası tikiləcək. Bu, yaxşı nümunə olacaq. Gələcəkdə biz daha çox qazla işləyən elektrik enerjisi stansiyalarını tikməliyik. Kiçik modul tipli reaktorlar quraşdırılacaqdır. Məlumat mərkəzləri olacaq və digər məsələlər həll ediləcək. Mən amerikalılarla müzakirəyə başlamışam və eger onlar Monteneqronun Bar limanından başlayaraq, neft və qaz kəmərlərini çəksələr, məlumat mərkəzlərini tikələr, Priyepolədən Zlatibor dağlarından keçərək Belqrad qədər bu işləri icra etsələr, yaxşı olar. Məlumat mərkəzləri yaradılmalıdır. Süni intellektin imkanlarından istifadə etməsək, biz bir ölkə olaraq geridə qalacağıq. İlon Mask deyir ki, iki aydan sonra hər şey kəskin dəyişəcək. Sadəcə, insanlar bunu hələ görmür və bilmir. Bu səbəbdən, işlər sürətləndirilməlidir və biz azərbaycanlı dostlarımızla dostluq görməliyik.

Vaxtınızı çox aldım. Biz hərbi-texniki əməkdaşlığı müzakirə etdik. Əməkdaşlıq yaxşı gedir. Xarici işlər nazirliklərimiz səviyyəsində məsləhətləşmələr aparılır. Razılıqlar və daimi dəstək göz qabağındadır. Hətta ən çətin məsələlərdə Serbiya Azərbaycanın tərəfində olub və onlar da bizə dəstək veriblər. Gələcəkdə də bu, belə olacaq. Biz çox ağır məsələləri həll etmişik. Biz Prezident Əliyevin sözlərinə tam inanırıq. Düşünürəm ki, o, həmçinin bizim ölkəyə

Prezident İlham Əliyevin bəyanatı

- Hörmətli cənab Prezident, öziz dostum!

Hörmətli xanımlar və cənablar! İlk növbədə, cənab Prezident, dəvətə və qonaqpərvərliyə görə Sizə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Bu gün Sizin milli bayramınızdır, Dövlətçilik Bayramıdır. Buna baxmayaraq, Siz Azərbaycan nümayəndə heyətini qəbul edirsiniz. Biz bunu yüksək münasibətlərin təzahürü kimi qiymətləndiririk. Serbiya və Azərbaycan - iki dost ölkə daim bir-birinin yanındadır.

Fürsətdən istifadə edərək, bir daha Sizi və bütün dost Serbiya xalqını Dövlətçilik Günü münasibətilə təbrik etmək istəyirəm. Bu bayramın belə adlandırılması təsadüfi deyil. Çünki bilirik ki, Serbiya xalqı bütün dövrlərdə öz dövlət suverenliyinin qorunması və möhkəmləndirilməsi istiqamətində böyük səylər göstərmişdir, qurbanlar vermişdir. Siz də əziz dostum, Serbiyanın Prezidenti kimi dövlətçiliyi, dövlət maraqlarını hər şeydən üstün tutursunuz. Məhz buna görə Sizin rəhbərliyinizlə Ser-

biya uğurla inkişaf edir, həm beynəlxalq müstəvidə böyük hörmət qazanmışdır, eyni zamanda iqtisadi və sosial sahədə böyük islahatlar aparılmışdır. Bunun nəticəsində bu gün Serbiya - təbii sərvətləri olmayan bir ölkə, buna baxmayaraq, iqtisadi cəhətdən uğurla inkişaf edir, öz gücünə arxalanır, heç bir yerdən heç bir yardım almır. Bugünkü şəraitdə, xüsusilə Avropa məkanında yerləşən ölkə üçün bu, xüsusi əhəmiyyətə malikdir. Burada mən Prezident Vuçićin çox yüksək liderlik keyfiyyətlərini qeyd etmək istədim. Bildiyiniz kimi, bizim təmaslarımız uzun illərdir ki, davam edir. Biz bir-birimizi yaxından tanıyıq, səmimi söhbətlər aparırıq və dostluq münasibətləri var. Bilirəm ki, Prezident Vuçić Serbiya xalqına, dövlətinə, dövlət maraqlarına nə qədər bağlı olan insandır və hər bir ölkənin uğurunun arxasında məhz bu amillər dayanır. Biz, əlbəttə ki, Serbiyanın dostları kimi bunu yüksək qiymətləndiririk və buna görə sevinirik.

Əziz dostum bizim müzakirə etdiyimiz məsələlərə toxundu. Mən bunu təkrar etmək istəmirəm. Həqiqətən, hər şeydən üstün tutursunuz. Məhz Şurasının birinci iclasında bir çox mə-

sələlər müzakirə edildi. Ondan əvvəl biz təkbəxt görüşümüzə məsələlərin geniş spektrinə toxunduq. Bizim gələcək üçün də açıq-aydın planlarımız var. Həm siyasi, həm iqtisadi, həm də energetika sahəsində əlaqələrimizi daha da gücləndirmək, beynəlxalq platformalarda, beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində bundan sonra da bir-birimizin ərazi bütövlüyünü və suverenliyini dəstəkləmək, birgə səmərəli layihələrini həyata keçirmək, energetika və nəqliyyat sahələrində yeni yaranmış imkanlardan yararlanaraq, daha irəliyə baxaraq çox güclü bir sinergiya yaratmaqdır.

Prezident Vuçić artıq birgə inşa ediləcək elektrik stansiyasının gələcəyinə toxundu. Prezident qeyd etdiyi kimi, biz qərara gəldik ki, bu məsələni nəzarət altında saxlayacağıq. Bu elektrik stansiyasının yaradılması prosesi məhz Serbiyada mövcud olan investisiya - sərmayə imkanlarına söykənir. Çünki əgər investisiya iqlimi müsbət olmasaydı, Serbiya xarici investorlar üçün o qədər də cəlbedici olmazdı. Məhz aparılan islahatlar nəticəsində bir çox ölkələr, o cümlədən Azərbaycan Serbiyaya böyük həcmdə sərmayə qoymağa hazırdır.

Elektrik stansiyalarının tikintisi və yenidən qurulması, onların reabilitasiyası hər bir ölkənin gələcək inkişafını təmin edir. Xüsusilə təbii resursları olmayan ölkələr bir çox hallarda asılı vəziyyətə düşürlər. Ona görə daxili enerji, istehsalat gücünün mövcudluğu hər bir ölkənin enerji təhlükəsizliyini təmin edir və bu layihənin həyata keçirilməsində mən Prezident Vuçićin xüsusi rolunu qeyd etmək istədim.

Bütövlükdə energetika sahəsində bizim əlaqələrimiz indi çoxşaxəli formatda inkişaf edir. Bir müddət bundan əvvəl biz Serbiyaya təbii qazın ixracına başlamışdıq və bu gün qərara gəldik ki, ixracın həcmi artırılacaq. İndi Serbiya ixrac ediləcək qazı da elektrik enerjisinə çevirərək, artıq təmiz elektrikin əldə edilməsinə nail olacaq. Bu, həm Serbiya bazarı üçün və gələcəkdə ixrac üçün də imkanlar yaradacaq. Bu gün Azərbaycanın energetika sahəsində ixrac potensialı 2 qıqavata bərabərdir. Bu rəqəm artacaq. Çünki biz indi bir çox bərpaulanan enerji stansiyalarının tikintisi ilə məşğul və bu sahədə də Serbiya ilə əməkdaşlıq etməyə hazırıq.

Biz 2032-ci ilə qədər əlavə 8 gigavat enerji gücünü əldə edəcəyik və bunun böyük hissəsi ixrac ediləcək. Bunun üçün bizim yeni və daha genişhəcmli transmissiya imkanlarımız olmalıdır. Çünki bizim əsas ixrac istiqamətimiz Avropa məkanındır.

Digər məsələlərə gəldikdə, yenə də deyirəm, mənim dostum artıq bu barədə danışdı. Vaxtınızı çox almaq istəmirəm. Hesab edirəm ki, mənim rəsmi səfərimin nəticələri özünü çox göstərməyəcək. Biz yaxın gələcəkdə yenə də bir-birimizlə görüşəcəyik. Mən Prezident Vuçići və Serbiya nümayəndə heyətinin üzvlərini Azərbaycana dəvət etmişəm. Əminəm ki, biz bu il bir neçə dəfə görüşəcəyik - həm Azərbaycanda, həm də ola bilər, mən yenə Serbiyaya gəlirəm. Çünki mən və əminəm ki, Azərbaycan nümayəndə heyəti burada özlərini evindəki kimi hiss edirlər. Mən dəfələrlə Serbiyada olmuşam və Prezident Vuçićin rəhbərliyi ilə Serbiyada gedən inkişafı öz gözüm ilə görürəm. Buna görə bir daha serbiyalı dostlarımızı ürəkdən təbrik etmək istəyirəm və Prezident Vuçićin şüarına da qoşuluram. Yaşasın Serbiya! Yaşasın Azərbaycan! Yaşasın Serbiya-Azərbaycan dostluğu!

Azərbaycan və Serbiya prezidentləri qeyri-rəsmi səhər yeməyində iştirak ediblər

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Serbiya Respublikasının Prezidenti Aleksandar Vuçić qeyri-rəsmi səhər

yeməyində iştirak ediblər. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Azərbaycan Prezidentinin sosial media hesablarında paylaşım edilib.

Səfər başa çatıb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Serbiya Respublikasına rəsmi səfəri fevralın 16-da başa çatıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Belqrad şəhərinin Nikola Tesla Hava Limanında dövlətimizin başçısının şəərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb.

Prezident İlham Əliyevi Serbiya Prezidenti Aleksandar Vuçić yola saldı.

Azərbaycan Respublikasının Korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə Komissiyasının iclası keçirilib

Fevralın 16-da Azərbaycan Respublikasının Korrupsiya-ya qarşı mübarizə üzrə Komissiyasının iclası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, komissiya-nın sədri Samir Nuriyev çıxış edərək Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə 2025-ci il ərzində görülmüş işlər, o cümlədən həyata keçirilən korrupsiya ilə mübarizə tədbirlərinin əsas istiqamətləri barədə məlumat verib. Eyni zamanda qanunvericiliyə edilmiş dəyişikliklərin qısa məhiyyəti və onların ictimai münasibətlərə təsiri iclas iştirakçılarının diqqətinə çatdırılıb.

Komissiya sədri bildirib ki, 2025-ci il ərzində korrupsiya risklərinin idarə edilməsinə dair yeni mexanizmlər qanunvericilikdə təsbit edilib, korrupsiya barədə məlumat verən şəxslərin hüquqlarının müdafiəsi istiqamətində müvafiq normalar qanunvericiliyə əlavə olunub. Həmçinin vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinin korrupsiya ilə mübarizə fəaliyyətində iştirakçılıqları təmin olunmaqla qeyri-hökumət təşkilatlarının nümayəndələri və müstəqil ekspertlər işçi qruplarının fəaliyyətinə cəlb ediliblər.

Bununla yanaşı, 2025-ci il ərzində korrupsiya ilə mübarizə sahəsində dövlət proqramlarının qiymətləndirilməsi üzrə nəticə-əsaslı monitorinq mexanizminin əsasları müəyyənləşdirilib. Belə

ki, keçən dövr ərzində eomissiya-nın katibliyi tərəfindən vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinin iştirakı ilə "Korrupsiya ilə mübarizənin gücləndirilməsinə dair 2022-2026-cı illər üçün Milli Fəaliyyət Planı"nın monitorinqi və qiymətləndirilməsi Metodologiyası" ha-

zırlanıb. Bu mexanizmlər korrupsiya ilə mübarizə tədbirlərinin dəqiqliyini meyarlar əsasında qiymətləndirilməsinə şərait yaradacaq.

İclasda korrupsiya ilə mübarizə sahəsində beynəlxalq əməkdaşlıq məsələləri də müzakirə edilib. Bu əməkdaşlıq çərçivəsində

Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Aparan Dövlətlər Qrupunun (GRECO) və İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatının (OECD) Şərqi Avropa və Mərkəzi Asiya üçün Antikorrupsiya Şəbəkəsinin (ACN) 5-ci dəyərləndirmə raundu çərçivəsində Azərbaycan Respub-

likası üzrə verdiyi tövsiyələrin icra vəziyyətinə dair qəbul edilmiş hesabatların nəticələri də müzakirə olunub. Bu istiqamətdə görülmüş işlər qənaətbəxş hesab olunaraq tövsiyələrin icrası ilə bağlı tədbirlərin davam etdirilməsi qərara alınıb.

Azərbaycan Respublikasının korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində beynəlxalq təşəbbüslərdə iştirakı, korrupsiya ilə mübarizədə vəkilliyin rolu və bu istiqamətdə aparılan son islahatlar barədə məruzələr dinlənilib. Eləcə də şəffaflığın artırılması və korrupsiyaya şərait yara-

dan halların aradan qaldırılması üçün verilən təkliflər müzakirə edilib. Həmçinin komissiya-nın katibliyi tərəfindən hazırlanmış korrupsiya risklərinin idarə edilməsi qaydalarının layihəsi məqsədmüvafiq hesab olunub, növbəti dövr üçün iş planı təsdiqlənib.

Ötən ay narkomanlığa və narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsi ilə bağlı 793 cinayət faktı aşkarlanıb

Bu ilin yanvar ayı ərzində narkomanlığa və narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizənin nəticələri Narkomanlığa və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Dövlət Komissiyasının daimi fəaliyyət göstərən işçi qrupu tərəfindən müqayisəli şəkildə təhlil edilərək ümumiləşdirilib.

Bu barədə AZƏRTAC-a işçi qrupundan məlumat verilib.

Bildirilib ki, hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən narkomanlığa və narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə sahəsində həyata keçirilmiş kompleks əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində ümumilikdə 793 cinayət faktı aşkarlanıb. Onlardan 162-si narkotik vasitələrin qanunsuz satışı, 630-u narkotik vasitələrin qanunsuz əldə edilib saxlanması, 1-i bu kateqoriyadan olan digər cinayətlərlə bağlı olub.

Aşkarlanmış faktlar üzrə qanunsuz dövriyyədən ümumilikdə müəsdirə olunmuş 893 kiloqram 456,646 qram narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin 765 kiloqram 086,6 qramını marixuana, 76 kiloqram 396,846 qramını heroin, 23 kiloqram 339 qramını tiyrək, 20 kiloqram 032,8 qramını həşiş, 6 kiloqram 043,5 qramını digər narkotik vasitələr və 2 kiloqram 557,9 qramını psixotrop maddələr təşkil edib.

Qanunsuz dövriyyədən çıxarılmış 893 kiloqram 456,646 qram narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin ümumilikdə dəyəri 22 milyon 795 min manat kimi qiymətləndirilib.

Narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsi ilə bağlı cinayət məsuliyyətinə 207 nəfər cəlb edilib, onlardan 199-u kişi, 8-i qadın olub. Məsuliyyətə cəlb edilmiş 3 xarici ölkə vətəndaşından ümumilikdə 48 kiloqram 900,246 qram müxtəlif növ narkotik vasitələr götürülüb.

2025/2026-cı illərin yanvar ayı ərzində ölkə üzrə narkotiklərlə əlaqəli aşkar olunan faktlar və qanunsuz dövriyyədən götürülən narkotik vasitələr, psixotrop maddələr və onların prekursorları barədə müqayisəli məlumat				
	2025-ci ilin yanvar ayı	2026-cı ilin yanvar ayı	Fərq	%-lə
Cəmi	685	793	+108	+15,8
Satış	179	162	-17	-9,5
Saxlama	505	630	+125	+24,8
Əkin	-	-	sabit	sabit
Digərləri	1	1	sabit	sabit
Götürülmüş narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının miqdarı				
	2025-ci ilin yanvar ayı	2026-cı ilin yanvar ayı	Fərq	%-lə
Cəmi	750 kq 328,026 qr	893 kq 456,646 qr	+143 kq 128,62 qr	+19,1
Marixuana	681 kq 035,96 qr	765 kq 086,6 qr	+84 kq 050,64 qr	+12,4
Həşiş	9 kq 230,5 qr	20 kq 032,8 qr	+10 kq 802,3 qr	+117
Tiyrək	13 kq 146,382 qr	23 kq 339 qr	+10 kq 192,618 qr	+77,5
Heroin	28 kq 335,05 qr	76 kq 396,846 qr	+48 kq 061,796 qr	+169,6
Kokain	-	-	sabit	sabit
Psixotrop maddələr	14 kq 958,534 qr	2 kq 557,9 qr	-12 kq 400,634 qr	-83
Digər narkotik vasitələr	3 kq 621,6 qr	6 kq 043,5 qr	+2 kq 421,9 qr	+66,9

Hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin qaçaqmalçılıq yolu ilə ölkə ərazisinə gətirilməsi ilə bağlı 18 fakt aşkar edilib, həmin faktlar üzrə qanunsuz dövriyyədən ümumi çəkisi 252 kiloqram 341,549 qram narkotik vasitə çıxarılıb.

Ümumilikdə, aşkar edilmiş cinayətlər 14 qrup halında tərtib edilib və həmin faktlar üzrə qanunsuz dövriyyədən çəkisi 162 kiloqram 240,1 qram narkotik vasitə və psixotrop maddə müəsdirə edilib. 100 cinayət faktı əvvəllər məhkum olunmuş şəxslər tərəfindən törədilib və onlardan 59 kiloqram 691,5 qram müxtəlif növ narkotik vasitə müəsdirə edilib.

Təhlil göstərir ki, 2025-ci ilin yanvar ayı ilə müqayisədə cari ilin müvafiq dövrü ərzində narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin qanunsuz dövriyyəsi ilə bağlı hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən aşkar edilən faktların ümumi sayı 108, satış məqsədi olmadan qanunsuz əldə edilib-saxlanması ilə əlaqədar faktların sayı 125 fakt, qanunsuz dövriyyədən çıxarılmış narkotiklərin çəkisi 143 kiloqram 128,62 qram artıb, narkotiklərin qaçaqmalçılıq yolu ilə ölkə ərazisinə gətirilməsi ilə bağlı faktların sayı 4 fakt, məsuliyyətə cəlb olunmuş şəxslərin sayı 28, məsuliyyətə

yətə cəlb edilmiş xarici ölkə vətəndaşlarının sayı isə 4 nəfər azalıb. Qrup halında olan və bu kateqoriyadan olan digər cinayətlərin sayı isə sabit qalıb.

2025-ci ilin yanvar ayı ilə müqayisədə 2026-cı ilin müvafiq dövrü ərzində qanunsuz dövriyyədən çıxarılmış psixotrop maddələrin çəkisi 12 kiloqram 400,634 qram (82,9 faiz) azalıb.

Müəsdirə edilmiş müxtəlif növ narkotik vasitələrin 765 kiloqram 086,6 qramını (85,6 faiz) marixuana təşkil edib. Onun da 648 kiloqram 809,2 qramı (84,8 faiz) tərkibi psixotrop maddələrlə zənginləşdirilmiş xarici ölkə mənşəli olub. 116 kiloqram 277,4 qramı (15,1 faiz) isə iqlim şəraitinə uyğun olaraq ölkə ərazisində istixanalarda, zirzəmilərdə qanunsuz kultivasiya edilib.

Dövlət Komissiyasının işçi qrupunun təşkilatçılığı ilə 2026-cı ilin yanvarın 30-u tarixində qanunsuz dövriyyədən çıxarılmış və ya müəsdirə olunmuş külli və xüsusi külli miqdarlarda olan narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının məhv edilməsi üzrə komissiya tərəfindən 25 məhkəmə və istintaq qərarları əsasında barəsində məhəvmə qərarı qəbul edilmiş 858 kiloqram 620,899 qram, 22139 ədəd həb, 1056 ampul narkotik vasitə, psixotrop maddə

de və 4745 ədəd həb, 240 paket güclü təsir maddələr yandırma üsulu ilə məhv edilib.

Hazırda metadonla əvəz edici müalicə proqramı üzrə 3 məntəqədə (Respublika Narkoloji Mərkəzində 283, QİÇS-lə Mübarizə Mərkəzində 299, Sumqayıt Narkoloji Mərkəzində 122 nəfər) 704 xəstə müalicə alır.

Respublika QİÇS-lə Mübarizə Mərkəzinin verdiyi məlumata əsasən, ölkədə narkomanların İnsanın İmmün çatışmazlığı Virusuna yeni yoluxma hadisələrinin sayında azalma müşahidə olunur. 2026-cı ilin yanvar ayının sonuna kimi aşkarlanmış İİV-ə yoluxmuş Azərbaycan vətəndaşları arasında 1 (0,01 faiz) nəfəri inyekson narkotik istifadəçisi olub.

2026-cı ilin yanvar ayı ərzində "802" qaynar xətt telefon zəng xidmətinə 65 vətəndaş müraciəti daxil olub ki, onların 5-i narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsi, 6-sı narkotik asılılıqdan müalicə, 54-i isə digər məsələlərlə (təkrar müraciət, qanunvericiliyin müdaxiləsinin izah edilməsi, məcburi müalicəyə dair prosedurlar və s.) bağlı olub. Qeyd olunan müraciətlər üzrə müvafiq tədbirlərin görülməsi üçün aidiyyəti orqanlara 11 məktub ünvanlanıb.

"802" qaynar xətt zəng xidməti vasitəsilə narkotik vasitələrin və narkomanlığın yayıl-

masının qarşısını almaq məqsədilə aidiyyəti təşkilatlarla və vətəndaşlarla operativ qaydada əlaqələndirilmə təmin edilərək, narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə dair verilən məlumatlar əsasında müvafiq cinayət işləri qaldırılıb və qanunsuz dövriyyədən külli miqdarda narkotik vasitələr götürülüb, narkotik istifadəçiləri könüllü müəssisələrində ixtisaslaşmış tibb müəssisələrində müalicəyə yönləndirilib, narkotik asılılıqdan əziyyət çəkən ailələrə psixoloji dəstək və mövcud qanunvericiliyin müdaxilələri izah edilərək zəruri tövsiyələr verilib.

2026-cı ilin yanvar ayından etibarən Dövlət Komissiyasının işçi qrupunun təşkilatçılığı ilə aidiyyəti dövlət qurumlarını cəlb etməklə ümumilikdə 42 tədbir (20 maarifləndirici və təşkilati tədbir, 10 sosial layihə, 12 maarifləndirici aksiya) təşkil edilib.

Maarifləndirmə işinin daha da gücləndirilməsi və genişləndirilməsi, eləcə də görülən işlərin sistemli və kompleks şəkildə həyata keçirilməsi məqsədilə Dövlət Komissiyasının işçi qrupu ilə Ədliyyə Nazirliyinin Penitensiar Xidməti, Azərbaycan Respublikası Gənclər Fondu və Azərbaycan Milli Antidoping Agentliyi arasında 2026-cı ilə dair birgə tədbirlər planı imzalanıb.

"BƏƏ ilə Azərbaycan arasındakı əlaqələr yüksələn xətlə inkişaf edir"

"Birlişmiş Ərəb Əmirlikləri (BƏƏ) ilə Azərbaycan arasındakı əlaqələr yüksələn xətlə inkişaf edir. İki ölkə arasındakı münasibətlərdə iqtisadi əlaqələr xüsusi yer tutur. Ölkələrimiz arasında Hərtərəfli Strateji Tərəfdaşlıq üzrə Əməkdaşlıq sazişinin imzalanması əlaqələrimizin inkişafının yeni mərhələsi hesab edilə bilər".

Bu sözləri AZƏRTAC-a açıqlaması zamanı BƏƏ-nin iqlim dəyişikliyi və ətraf mühit naziri Amna bint Abdullah Al Dahak deyib.

Onun sözlərinə görə, ötən il BƏƏ-Azərbaycan qeyri-neft ticarətinin həcmi 2,4 milyard dollara yüksəlib ki, bu da 43 faiz artım deməkdir.

"Eyni zamanda BƏƏ və Azərbaycandan olan investisiyaların ümumi həcmi 1 milyard dollar

təşkil edir. Hərtərəfli Strateji Tərəfdaşlıq üzrə Əməkdaşlıq sazişi və davam etdirən danışıqlar sayəsində biz bunu xüsusilə kənd təsərrüfatı və enerji sektorunda daha da inkişaf etdirməyi hədəfləyirik. Bu gün BƏƏ müxtəlif maraqlı tərəfləri, o cümlədən, hökumət nümayəndələrini, şirkətləri və özəl sektoru bir araya gətirib.

Bu "dəyirmi masa"nın əsas məqsədi müzakirələrə başlatmaq, imkanları müəyyənləşdirmək və bu imkanları Azərbaycan, BƏƏ üçün konkret və əhəmiyyətli layihələrə çevirməkdir. Azərbaycan kənd təsərrüfatı sahəsində inkişaf edib. BƏƏ isə yüksək texnologiyalı, "ağıllı kənd təsərrüfatı"na və güclü logistika imkanlarına malikdir. Bugünkü danışıqların başlanğıcını qoyduğumuz tərəfdaşlarla gələcəkdə də əməkdaşlığı davam etdirmək niyyətindəyik", - deyərək əlavə edib.

BƏƏ şirkət rəhbəri: "Ümid edirəm ki, Azərbaycandan daha çox kənd təsərrüfatı məhsulları idxal edə biləcəyik"

"Birlişmiş Ərəb Əmirliklərinin (BƏƏ) "Al-Tayeb" şirkəti kənd təsərrüfatı sahəsində ixtisaslaşıb və Azərbaycanda kənd təsərrüfatı məhsulları üzrə əməkdaşlıq imkanlarının genişləndirilməsinə maraqlıdır".

Bu sözləri AZƏRTAC-a açıqlaması zamanı BƏƏ-nin "Al-Tayeb" şirkətinin direktoru Riyad Cabbar deyib.

Onun sözlərinə görə, hazırda Azərbaycan şirkətləri ilə əməkdaşlıq edir, əsasən meyvə, tərəvəz və quş əti məhsullarının tədarükü ilə məşğuldurlar.

"Biz Azərbaycanın hipermarketimizə daha çox məhsul ixracını həyata keçirmək istəyirik. Azərbaycandan meyvə, tərəvəz, ət və quş əti sahəsində imkanlar olduğunu düşünürük. "Al-Tayeb" şirkəti dünya üzrə güclü tədarük ofisinə sahibdir. 25 ölkədə öz tədarük ofisimiz var, çünki məhsulu birbaşa fermerlərdən və təchizatçılardan alırıq və bütün müştərilərimizə satırıq. Biz güclü e-ticarət platformasına sahibik, gündəlik təxminən 300 min müştəriyə xidmət göstəririk. Bölgəmizdə güclü toptan satış paylama şəbəkəmiz mövcuddur. Ümid edirəm ki, Azərbaycan daha çox kənd təsərrüfatı məhsulları idxal edə biləcəyik", - deyərək əlavə edib.

Azərbaycan səfiri etimadnaməsini İƏT baş katibinə təqdim edib

Fevralın 15-də Azərbaycanın Sədiyyə Ərəbistanı Krallığında səfiri, ölkəmizin İƏT yanında daimi nümayəndəsi Mütəllib Mirzəyev etimadnaməsini İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının (İƏT)

baş katibi Hüseyn Brahim Taha-ya təqdim edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Ciddədə İƏT-in Baş Katibliyinin qarargahında görüşdə Azərbaycan və İƏT arasında əməkdaşlıq məsələləri

müzakirə olunub. Diplomata Azərbaycanın İƏT ilə münasibətlərini inkişaf etdirmək, siyasi, iqtisadi və mədəni əlaqələri daha da genişləndirmək əzmində olduğunu qeyd edib.

Azərbaycanın xarici siyasətinin uğurları

Münxendə Orta dəhlizin gələcək perspektivləri geniş müzakirə mövzusu oldu

München Təhlükəsizlik Konfransı global məsələlərin muzakirə edildiyi nüfuzlu global platformadır. Burada təhlükəsizliklə yanaşı, siyasi və iqtisadi məsələlər də geniş müzakirə olunur. Dünyanın 120-dən çox ölkəsindən ümumiliklə 1000-ə yaxın nümayəndənin, o cümlədən 60 dövlət və hökumət başçısının iştirakı bu tədbirin beynəlxalq əhəmiyyətinin göstəricisidir.

Növbəli konfransda da Azərbaycana xüsusi maraq göstərildir. Prezident İlham Əliyevin bir çox hökumət və dövlət başçısı və iri biznes sahibləri ilə görüşləri, nüfuzlu kütləvi informasiya vasitələri verdiyi müsahibələr zamanı bu maraq daha çox hiss olunurdu. Həmin maraqlar sırasında işə dünyanın ümid yeri kimi baxdığı Orta dəhliz məsələsində Azərbaycanın tutduğu mövqeyin qarşı tərəflər üçün böyük əhəmiyyət kəsb etdiyi aşkar görünürdü. Bu, təsadüfi deyildi - global layihədə əsas söz sahibi və açar ölkənin Azərbaycan olduğu həmişə bəllidir. Gələcəkdə Asiya ilə Avropa arasında aparılacaq və dəyəri trilyonlarla dollar olan ticarət döviyyəsinin uğurlu olub-olmaması ölkəmizdən asılıdır. Əvvəllər Çin bu layihəyə xüsusi maraq göstərirdi. İndi Avropa Birliyi də özünün iqtisadi inkişaf və ticarət perspektivlərindən Azərbaycanla bağlı olduğunu aydın başa düşür. Münxen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində "Açıq dəniz siyasəti? Trans-Xəzər əməkdaşlığının dərinləşməsi" mövzusunda panel müzakirələrin keçirilməsi də ölkəmizə və regionumuza olan maraqlardan irəli gəlirdi.

Prezident İlham Əliyev moderator Elçə Mariya Şmidin sualına cavab verərkən bildirdi ki, ölkəmiz Orta dəhlizin inkişafı üçün lazımlı olan bütün tədbirləri görür. Regionumuzda dəhlizlər və bağlntılar baxımından xeyli dəyişikliklər var. Ötən dəfə özində Azərbaycan fici infrastrukturuna, o cümlədən dəniz lnterlinləri, dəniz yolları, magistral və hava lnterlini ilə yemirlər daxilinsinə böyük emayelər yatırır. Dəhlizin inkişaf olmaqla qonşu və region ölkələrlə səmimi eməkdaşlıq qurub. Azərbaycan istər br, istərsə də Şərqr istiqamətində ykmlr daxilinsini üçün lazımlı olan zəruri dbirləri görməkdə davam edir.

Dövlətimizin başçısı bildirdi ki, Azərbaycan Avropa ilə Asiya arasında mühüm ticarət marşrutuna üstün coğrafi mövqeyə malikdir və görülən tədbirlər sayəsində illən-illə yükdaşımının həcmi artır. Ötən il Azərbaycan üzərindən daşınan yüklərin həcmində rekord göstəriciyə nail olunub. Bu göstəricinin qarşdakı illərdə 200 min və hətta 300 min nəqliyyat vahidinə çatması proqnozlaşdırılır. Dövlət başçısı həmçinin vurğuladı ki, hədəf qarşdakı illərdə bu rəqəmin 500 min nəqliyyat vahidinə çatdırmaqdır. Bunun üçün də dəniz limanlarının genişləndirilməsi tədbirləri görülür.

44 günlük Vətən müharibəsindən sonra regionumuzda yeni geosiyasi vəziyyət yaranıb. Bölgəmdə 30 il davam edən münasibə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi ilə başa çatıb. Bundan sonra ölkəmiz Ermənistanla sülh təklifi ilə müharibət edib, eyni zamanda bölgədə nəqliyyat-logistika infrastrukturunun açılması təşəbbüsü ilə də çıxış edib. Uzun müzakirələrdən sonra ötən ilin avqustunda Vəşinqtonda Azərbaycayca-

nin ayrılmaz hissəsi olan Naxçıvanla yerüstü nəqliyyat əlaqələrinin yaradılması barədə sənəd imzalanıb. Bizdə Zəngəzur dəhlizi, Vaşinqton sənədlərindəki isə "Tramp Beynəlxalq Sülh və Rifahə Marşrutu" (TRIPP) adlanan layihənin gerçəkləşməsi barədə Ermonistanla razılığa gəlinib. Həmin sənədin imzalanması Orla dəhlizinin imkanlarını xeyli genişləndirəcək, daha doğrusu, 42 kilometrlik bu yol Orla dəhlizlə əlavə 5 milyon ton yükün daşınmasına imkan yaradacaq.

Prezident İlham Əliyev bu layihə ilə bağlı bildirdi ki, Çindən başlayan dağılma Mərkəzi Asiya, Trans-Xəzər regionu, Azərbaycan, Ermənistan, eyniləy Naxçıvan, Türkiyə və sonra Avropayı əhatə edəcək. Bu, bütün ölkələr üçün faydalı olacaq. Marsrut boyunca bütün ölkələr həm siyasi, həm iqtisadi baxımdan daha sıx inteqrasiya olunacaq və həmin addım Azərbaycan ilə Ermənistan arasında uzunmüddətli və əbədi sülhə növbəti töhfə olacaq. Bünövrə olan bu sənədin imzalanması vacibdir.

Dövlətimizin başçısı mövzu ilə bağlı suallara cavab verərkən bildirdi ki, ölkəmiz Cənubi Qafqazda yerləşsə də, bir çox siyasi və iqtisadi platformada ömərdaş edib. Məqsəd dünya iqtisadiyyatına və ticarətə töhfə verməkdir. Azərbaycan digər iqtisadi sahələrdə də region ölkələri ilə fəal əməkdaşlıq edir. Prezident keçən il ölkəmizin "5+1" layihəsini qoşulmasının əhəmiyyətini xüsusi olaraq qeyd etdi. Bildirdi ki, ölkəmiz keçən il Mərkəzi Asiya bəşliyinə tamhüquqlu üzv kimi qəbul olundu və bəslək gənislənmək atəltına çevirdi. Baxmayaraq ki, Azərbaycan Cənubi Qafqaz ölkəsidir, Mərkəzi Asiya Məşvərat Şurasında da fəaliyyətini genişləndirəcək.

Bununla bağlı Prezident İlham Əliyev demişdir: "Biz bağlanti sahəsində çox işlər görürük, Mərkəzi Asiya ölkələri ilə Çin arasında da bağlanti sahəsində çox işlər görülür. Xanım Həlqanın vurğuladığı mövcd yollarla yanaşı, Çin tərəfindən tikilməkdə olan və maliyyələşdirilən başqa bir yol da var - Xəzər apararı daşın yol. Çindən Qazaxıstan vasitəsilə Xəzərə uzanan mövcd yoldan əlavə olaraq. Çin hazırda Çin-Qırğızıstan-Əzbəkistan-Türkmənistan-Xəzər yolunu maliyyələşdirir. Yənə də yol Xəzər dənizinə gedir. Bu o deməkdir ki, o, Azərbaycan və sonra Cənubi Qafqazdan keçərək Avropaya cataracaq. Beləliklə, xeyli gəsiyasat, xeyli beynəlxalq münasibətlər, xeyli diplomatiya həyata keçirilir. Azərbaycan bir çox ölkənin marşrutu boyunca keçən, hamısı ilə yaxşı münasibətlər quraraq Bakıdan Aralıq dənizinə neft kəmiri, Bakıdan İtaliyaya qaz kəmiri kimi transmilli layihələrə start verən və onlara rəhbərlik etməyi bacaran bir ölkədir. Beləliklə, bu, Avrasiyanın çox geniş coğrafiyasında əməkdaşlıq üçün da bir çox güclü siyasi zamanət olaçaq".

Dövlətimizin başçısı Mərkəzi Asiya ölkələrinin Orta dahlizin inkişafındakı rolunu xüsusi olaraq qeyd etdi. Bildirdi ki, həmin ölkələr olmadan Cindən Avropaya hər bir yük daşımaq mümkün ol-mayacaqdı. Orta dahlizin inkişafında dün-yanın bir çox ölkəsi yaxından iştirak edir. Ölkəmiz dahlizboyu Çinlə, Mərkəzi Asiya ölkələri ilə, Gürcüstanla, Er-mənistanla, Türkiyə ilə sıx əməkdaşlıq etməklə bu global ticarət marşrutunun imkanlarını ildən-ildən genişləndirir.

*Rüstəm KAMAL,
"Azərbaycan"*

Azərbaycan yeni dünya nizamına nüfuzlu aktor kimi daxil olur

Münxen konfransı bu realliğin növbəti təsdiqi oldu.

Prezident İlham Əliyevin Almaniyaya səfəri və Münxen Təhlükəsizlik Konfransındakı iştirakı global güc mərkəzlərinin transformasiyaya uğradılması, bəynəlxalq təhlükəsizlik arxivləşdirilməsi yenidən formalaşdırılması müərkəb bir dövrə təsadüf edir. Müasir geosiyasi şəraitdə yalnız strateji çeviklik nümayiş etdirən dövlət xarici siyasət gündüliyini qətiyyətlə müdafiə edən dövlətlər bəynəlxalq arenada əsas oyunçuya çevrilirlər. Bu gün Azərbaycan möhür belə dövlətlərdən biri olub. Yalnız sübut edir.

rar olunan faktiki sülhün sayəsində mümkün olub", - deyə deputat əlavə edib.

K.Bayramov qeyd edib ki, bununla əlaqədar digər əhəmiyyətli məqam məhz Bakının sühl gündəliyinin regional təhlükəsizliyin əsas amili olmasıdır. 2025-ci il avqustun 8-də Vaşinqtonda tarixi razılaşmalar imzalanması üçün əsas yaradıb. Çünki həmin sənədlər məhz Azərbaycan tərəfinin Cənubi Qafqazda açıq kommunikasiya və qarşılıqlı əlaqə üçün ardıcıl olaraq irəli sürdüyü təşəbbüslərə əsaslanır.

Deputat vurğulayıb ki, Azərbaycanın özünün regional sülh gündəliyini beynəlxalq ixtisaslama formatına çevirib:

"Bu faktı xarici oyancların tədricən bir siqnala çevrilib: rəsmi Bakı təhlükəsizlik arxitekturasının inkişafında mühüm yer tutub və bu sübut edib ki, onun iştirakı olmadan regionda heç bir razılaşma həyata keçirilə bilməz."

Noticədə ölkəmiz siyasət bəyannamələri praktiki fəaliyyətə çevrilə bilən bir dövlət kimi nüfuzunu möhkəmləndirib ki,

bu da müasir diplomatiyada etibarın əsas meyarlarından biridir. Bu fakt bir daha güclü sübutu liderliyin və aydın şəkilin müəyyən edilməsi milli prioritetlərin mövcudluğunu təsdiqləyir. Bunu Azərbaycan liderinin Münxen konfransı çərçivəsində müxtəlif ölkələrin və global korporasiyaların nümayəndələri ilə görüşləri də sübut edir. Eyni zamanda aparıcı beynəlxalq media orqanlarını, xüsusən də "France 24" Agentliyinin dövlət başçısının mənsəlx və regional siyasət məsələlərində mövqeyinə diqqət yetirməsi ölkəmizə olan böyük marağın göstiricisidir".

K. Bayramov vürğulayıb ki, buillik Münstern konfransı bizim daha göstərdi ki, ölkəmizin müəyyənləşdirdiyi realıq qlobal səviyyədə qəbul edilirdi. "Azərbaycan dövləti yeni dünya nizamına müşahidəçisi kimi deyil, aparıcı aktörlər tərifindən nəzərə alınan fəal və nüfuzlu iştirakçı kimi iqlim inteqrasiya olunur. Ümumilikdə, bu, müstəqil şəkildə mühüm strateji qərarlar qəbul etmək, təhlükəsizliyi təmin etmək və mürrəkəblə məsələlərə konstruktiv həllər təklif etmək qabiliyyətinə malik bir ölkəyə həmrəzi nümayiş etdirir. Bunun əsasında sözləri ilə əməlləri hamıya üst-üstə düşən Prezident İlham Əliyevin şəxsi nüfuzuna təşkil edilir".

K.Bayramov əlavə edib ki, Prezident İlham Əliyevin Münchən konfransında iştirakı global proseslərə integrasiya olunmuş, əsas güc mərkəzləri ilə bərabər səviyyədə dialoq aparılabilən və geniş Avrasiya gündəliyiinin inkişafına töhfə verən Azərbaycanın beynəlxalq imicinin formalaşmasında mühüm elementdir.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Nüfuzlu dövlət, etibarlı tərəfdaş

Dünyanın 120 ölkəsindən ümumilikdə minə yaxın nümayəndənin, o cümlədən 60 dövlət və hökumət başçısının iştirak etdiyi 62-ci Münxen Təhlükəsizlik Konfransı üçgünlük müddət müzakirələrdən sonra işini başa çatdırdı. Fevralın 13-dən 15-dək davam edən global əhəmiyyətli konfrans çərçivəsində keçirilən müxtəlif tədbirlərdə dünya nizamını sarsıdan əsas təhdidlər, aktiv müharibə və böhranlara dair müzakirələr aparıldı, beynəlxalq münasibətlər sistemini tənzimləyən qaydaların ciddi təzyiq altında olduğu vurğulandı.

Global təhlükəsizlik arxitekturasının yenidən qurulduğu bir dövrdə Azərbaycanın diplomatik iradəsi də Münxendə diqqət mərkəzinə çevrildi. Prezident İlham Əliyevin 8-ci dəfə Münxen Təhlükəsizlik Konfransında fəal iştirakı strateji əhəmiyyət kəsb etməklə bərabər, rəsmi Bakının beynəlxalq arenada sahib olduğu xüsusi çəkisini və artan nüfuzunu nümayiş etdirdi. Dövlətimizin başçısının konfrans çərçivəsində müxtəlif tədbirlərdə iştirakı, dövlət başçıları, beynəlxalq təşkilatların və global sirketlərin rəhbər şəxsləri ilə önəmli görüşləri göstərdi ki, dünya siyasətinə yön verən sımaların bir araya gəldiyi məkanda Azərbaycanın özünəməxsus yeri və hörməti var. Cənubi Qafqazda bərqərar olmuş yeni geosiyasi vəziyyəti bilavasitə Azərbaycanın qotiyəyətli mövqeyi və siyasi iradəsi noticəsində yaranıb. Otuzillik təəvəzü yekun vuraraq öz torpaqlarında tam hakimliyini təmin edən Azərbaycan hazırda bölgədə davamlı sabitliyin əsas zəmanətçisidir. Ölkə lideri İlham Əliyevin həyata keçirdiyi xarici siyasət kursu regionu kənar təsirlərdən mühafizə etməklə yanaşı, Cənubi Qafqazı Şərqlə Qərb arasında sarsılmaz qovşağa çevirib.

zidentin uzaqgörən diplomatik Azər
ləri Bakı regional oyunçu sta- rəfdə
rıq çıxaraq, qlobal miqyaslı ak- xımda
ıyiviosuna yüksəldib. Azərbaycan laşım
ıq regional səviyyədə fəaliyyət reğio
n dövlət deyil, dünyanın müx- dövlə
övlətlərinin fəal tərəfdaşlığı qələ
edən, problemlərin həllində Dövl
ol oynayan və sülh təşəbbüs- lu x
nı töhfələr verən etibarlı ölkə nin s
əhəl olunaqdadır. geniş

[illegible]

nin vitse-prezidenti Kaya Kallas, Ukrayna Prezidenti Volodimir Zelenski və "The Goldman Sachs Group Inc." şirkətinin global məsələlər üzrə prezidenti Cared Kohenlə görüşləri də Azərbaycan liderinə rəğbətini əyani təcəssümlüdür.

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında inkişaf yolunda olan Azərbaycan dünyada ən etibarlı tərəfdaş kimi qəbul edilir. Coğrafi baxımdan mürokkəb məkanda qərarlaşmasına rəğmən Azərbaycan həm regional qonşuları ilə, həm də uzaq dövlətlərlə balanslı və səmərəli əlaqələr qura bilən nadir ölkələrdəndir. Dövlət başçısı İlham Əliyevin uğurlu xarici siyasəti ölkəmizin dostlarının sayını artırıb, müttəfiq çevrəsini genişləndirib. Bu gün beynəlxalq ictimaiyyətdə türkdən Azərbaycanı liderinin bütün bəyanatları dövlət başçısının sözü və imzası qədər etibarlı qəbul edilir.

Prezident İlham Əliyevin Münxən Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində çoxşaxəli fəaliyyəti, müsahibəsi, panel müzakirələrindəki çıxışları müasir beynəlxalq münasibətlər sistemində əsli diplomatik ustad dərsi kimi xarakterizə olunur. Azərbaycanın suveren iradəsinə dünyəvi qəbul etdirən dövlətimizin başçısı regional sülhün şərtlərini müəyyən etməklə yanaşı, həm də global təhlükəsizlik arxitekturasında ölkəmizin yerini möhkəmləndirib. Dövlət başçısı "France24" kanalına verdiyi müsahibədə Azərbaycanın regional mövqeyini yeni prizmadan gündəmə gətirdi. Prezident İlham Əliyevin "Azərbaycan bu

nin separatistlik iddiaları ilə bağlı sualın daşıyırdı. Bəy bəynəlxalq hüquqla diqqətə çəkilməyi istəməklə niyyətində deyil, can lideri Qarabağda yaşayan erməni yoxlarmış. Tərəflər tələbləri qarşılıqlı olaraq qəbul etməyə razıla olub.

t başçısının tranzit mar-
bağlı qeyd etdiyi müstəqil
imkanı ölkənin yuxarıda-
ixracıyönümlü infrastruk-
surluq yaşamaqda fəaliyyət
nı diqqətə çatdırdı. Vur-
n, alternativ marşrutlar for-
n Azərbaycan çoxşaxsli
modelinə malikdir. Ölkə
yan etdi ki, Azərbaycan
də fiziki, enerji və rəqəm-
zlərin kəsişdiyi regional
evrilmək imkanına malik-
aşma ölkəni həm də global
iyləsi deyil, yalnız də global
orması axınlarının idarə

mərkəzi kimi regional
tor olaraq mövqeləndirir.
aycan Prezidenti beynəl-
torianın diqqətinə növbəti
tardı ki, Ermənistanla sülh
inin imzalanması üçün, sa-
tət kifayət deyil, paralel ola-
nı baza təmin olunmalıdır.

timizin başçısı müsahibə
rmanistanın konstitusiyası
rbaycana qarşı ərazi iddia-
mış separatçı rejimin qon-
derləri" ilə bağlı verilən
alları hüquqi və siyasi ar-
də cavablandırdı. Aparıcı

verilən cəza ilə nün rə
sədyönlü xarakter rılan i

qardaşlarımızın məqəyyətinə xarakterik olduğunu bildirir. Belə ki, müəyyən dairələr beynəlxalq tribunadan yararlanmaq-la diqqət separatçıların üzünə yönəlmək niyyətini güdürlər. Azərbaycan lideri Qarabağda çoxsaylı cinayətlər törətməsinə separatçılara bağlı məhkəmə hökümünün dəyişməcəyini birmənalı bəyan etdi. Burada əsas məqam cənab Prezidentin separatçılarla bağlı məhkəmə prosesini nəstislərin mühakimə olunduğu Nümbərg prosesini ilə cəzələndirməsi, hətta azərbaycanlılara qarşı törədilən cinayətlərin daha dəhşətli olduğunu vurğulaması idi. Dövlət başçısının müsahibəsindən o da aydın oldu ki, ABŞ-nin vitse-prezidenti Ceyms David Vens Bakıda separatçıların azad edilməsi məsələsini qaldırsa da, Azərbaycan lideri rəsmi Bakının prinsipial möqəyini qonağı diqqətə çatdırıb. Bununla məsələyə nöqtə qoyulub.

Münxə Təhlükəsizlik Konfransında enerji təhlükəsizliyi də əsas müzakirə mövzuları arasında yer aldı. Konfrans çərçivəsində təşkil olunan "Açıq dəhliz siyasəti? Trans-Xəzər əməkdaşlığının dərinləşdirilməsi" mövzusunda panel müzakirələrdə Azərbaycanın bu sahədə oynadığı mühüm röləndə iştirakçı söhbət açıldı. Dövlət başçısı Azərbaycanın regional və global strateji hədəflərini bir neçə təməl prinsip üzərində diqqətə çatdırdı, Trans-Xəzər neqliyyat marşrutunu inkişaf etdirməyə və regionun iqtisadi potensialını və resur-

msal infrastrukturuna yatırımları ön plana çıxarması, Azərbaycan sülh müqaviləsinə hazır, lakin Ermənistan öz konstitusiyasına qarşı addımlarını rəsmən çıxarmadığı üçün sülh imzalaya bilməyəcək".

aycan Prezidenti İlham
Münxen Təhlükəsizlik
kimi platformalarda qə-
lərləri manipulyativ cəhd-
öz hüquqi savadı, dərin in-
zaqqəgörənliyi və iti zəkası
dərkə qarşı tərəfi faktlar
a ərizə qoydu. Dövlət baş-
ənən iclasında Stepan Sa-
erməni fəalın təxribatçı
məntəqlə və tutarlı cavabı

toriya nümayəndəsini beynəlxalq razılaşdırma məqsədini özündə ehtiva edən qanunvericilik aktıdır. Azərbaycanın müstəqillik bəyannaməsində ifadə etdiyi "cavab olaraq bərkidiri" kimi şərhə məruz qalmaq potensialı olan qərarı konstitusiyaya uyğunlaşdırmaq üçün alınıb. Əgər konstitusiyaya uyğunlaşdırma prosesində Azərbaycanın müstəqillik bəyannaməsinə istinad edirsə, Azərbaycan dövlətinin hüquqı bəyannaməsinə uyğun olaraq Azərbaycanı bərkidiri şərhə məruz qalması deməkdir. Azərbaycanın "gölin Vikipediya"ya qoyması" sözü isə Ermənistanın gətirdiyi arqumentin əsasında Azərbaycanın müstəqilliyinə zərif və qeyri-ciddi olduğunu göstərir.

Övletimizin başçısı erməni nüvədən lərvanın təbliğ etdiyi "Sülh yolu kəşmisi"ndən danışmağa və ABŞ-nin keçmiş administrasiyasına istinad etməsinə də diplomatik incəlik cavab verdi. Cənab İlham Əliyev Ermənistanın xarəicilərin "təşəbbüslərinə" hədəfən artıq bel bağlamasına düzgün cavab etmədi: "Sülh yolu kəşməsinə gəlməncə, bilirsiniz, Prezidentimiz yenidən hakimiyyətə qayıtdıqda, TRİPP layihəsinə start verdi. Bu, prezident Bayden qayıtdıqda sizin "Sülh yolu kəşməsi"ni həyata keçirən layihəsidir. Bu, əslində ilk rəhbəri məsar verir ki, reallıqla rəhbərlik etməyə imkan verən bel bağlatılarla kağız üzərində bəzəkli adlarla deyil, konkret addımlarla və iqtisadi reallıqlarla, onları işə azərbaycanlı razılıqlı ilə həyata keçiririk".

Notiçə etibarilə Münxen Təhlükəsizlik Konfransı Azərbaycanın xarici diplomatiya xəritəsindəki yeni bir daha möhkəmləndirdi. Prezident İlham Əliyevin bu mötəvaz platformadakı fəaliyyəti göstərir ki, Azərbaycan artıq, sadəcə, regional realiaqlarla bərsən deyil, global geosiyasi nizamı formalaşdırma və sülhün şərtlərini dikte edənlərdən birinə çevrilmişdir. Bəşarın "sözü ilə və qətiyyət" arasındağı qətiyyətli vəhdət Azərbaycanın on etibarlı tərəfdaş olduğunu, global enerji və neqaz tədarük memarlığında əvəzolunmaz bir dənə kimi nümayiş etdirir.

*İsmayıl QOCAYEV,
"Azərbaycan"*

Azərbaycanın xarici siyasətinin uğurları

Yeni reallıqlar

Vaşinqton sammitindən tam sülhə doğru gedən yol davam edir

ABŞ-nin vitse-prezidenti Cey Di Vensin ölkəmizə səfəri zamanı 10 fevral tarixində Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyev və Amerika Birləşmiş Ştatları Prezidenti Donald Trampın birgə bəyannaməsinə imzalandı. Bu sənədlərdən hər biri mahiyyət etibarilə böyük önəm kəsb edir.

Enerji, ticarət və tranzit daxil olmaqla regional bağlantıları, süni intellekt və rəqəmsal infrastruktur daxil olmaqla iqtisadi sərmayəni, eləcə də təhlükəsizlik və müdafiə sahəsində əməkdaşlığı özində ehtiva edən bu xartiya 2025-ci il avqustun 8-də ABŞ-nin paytaxtı Vaşinqton şəhərində Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Amerika Birləşmiş Ştatları Hökuməti arasında imzalanmış Anlaşma Memorandumu çərçivəsində yaradılmış işçi qrupunun altı ay ərzində həyata keçirdiyi məqsədyönlü fəaliyyətin nəticəsidir. Qarşılıqlı maraq və ortaq məqsədlər əsasında hazırlanmış bu strateji sənəd Azərbaycan-ABŞ münasibətlərinin gələcək illərdə inkişaf etdirilməsinə və dərinləşdirilməsinə töhfə verəcək.

Vaşinqton sammitində imzalanmış digər sənədlər arasında Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirləri Ceyhun Bayramovun və Ararat Mirzoyanın parafladıqları "Azərbaycan Respublikası və Ermənistan Respublikası arasında sülhün və dövlətlərarası münasibətlərin təsis olunması haqqında Saziş", nazirlərin ATƏT-in Minsk prosesini və onunla əlaqəli strukturlarının bağlanması dair birgə müdaxirəti və nəhayət, ABŞ Prezidenti Donald Trampın şahidliyi ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistan Respublikasının Baş naziri Nikol Paşinyan tərəfindən imzalanmış Birgə Bəyannamə də var. Bu sənədlərdən hər biri mahiyyət etibarilə böyük önəm kəsb edir.

"Azərbaycan Respublikası və Ermənistan Respublikası arasında sülhün və dövlətlərarası münasibətlərin təsis olunması haqqında Saziş" in paraflanması tərəflərin razılaşdırılmış mövqelərini təsbit etməklə yanaşı, hər iki ölkənin sülh prosesinə sadıqlığını və qarşılıqlı inamın güclənməsi istiqamətində iradəsini nümayiş etdirir. Bu sənəd elə-

cə də müvafiq şərtlər yerinə yetirildikdən sonra imzalanması nəzərdə tutulan sazişin hüquqi əsasını təşkil edir.

Digər tərəfdən Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin ATƏT-in Minsk prosesi və onunla əlaqəli strukturlarının bağlanması dair birgə müdaxirəti əsasında 2025-ci ilin 1 sentyabr tarixində ATƏT Nazirlər Şurası tərəfindən ATƏT-in Minsk prosesi və əlaqəli strukturlarının bağlanmasına dair qərar qəbul edilmiş və 2025-ci ilin 30 noyabr tarixində bu qurumlar rəsmi olaraq ləğv edilmişdir. Beləliklə, bu qərarla Ermənistan və Azərbaycan vasitəçilər olmadan birbaşa danışıqlar aparmağa qadir olan dövlətlər kimi yeni bir diplomatik realliyi yaratmışdır.

Nəhayət, ABŞ Prezidenti Donald Trampın şahidliyi ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistan Respublikasının Baş naziri Nikol Paşinyan tərəfindən imzalanmış Birgə Bəyannamədə Azərbaycan, Ermənistan və ABŞ liderləri paraflanmış sazişin imzalanması və yekun olaraq ratifikasiyası üçün əlavə tədbirlərin görülməsinin davam etdirilməsinə ehtiyacın olduğunu qeyd etmişlər. Ermənistan Konstitusiyasının preambula hissəsində birbaşa olaraq 1990-cı il tarixli "Ermənistanın Müstəqilliyi haqqında Bəyannamə"yə istinad edilir. Bu sənəddə isə birbaşa olaraq ölkəmizə qarşı ərazi iddiası qaldırıldığına görə dövlətimiz "Azərbaycan Respublikası və Ermənistan Respublikası arasında sülhün və dövlətlərarası münasibətlərin təsis olunması haqqında Saziş" in imzalanması üçün Ermənistan konstitusiyasının dəyişdirilməsini əsas şərt kimi qoymuşdur.

Eyni zamanda Birgə Bəyannamədə dövlətlərin suverenliyi, ərazi bütövlüyü və yurisdiksiyasına hörmət əsasında sülhün, sabitliyin və rifahın təşviqi edilməsi məqsədilə Ermənistan və Azərbaycan arasında ölkədaxili, iktidərəfli və beynəlxalq əlaqələrin təmin edilməsi üçün kommunikasiyaların açılmasının əhəmiyyəti qeyd edilir və praktikada olduğunu yaxşı göstəricisidir". Beləliklə, Ermənistan Azərbaycanın və Gürcüstanın ərazisindən keçməklə demir yolu vasitəsilə 2025-ci il noyabrın 5-də Rusiya buğdası və noyabrın 8-də Qazaxıstan buğdası daşınmışdır. Bu proses 2026-cı ildə də davam etdirilməkdədir. Eyni zamanda 2025-ci ilin dekabr və 2026-cı ilin yanvar aylarında Azərbaycan Ermənistanə neft və

Sülh və Rifah naminə Tramp Marşrutu" (TRIPP) layihəsinin həyata keçirilməsi irəli sürülür.

2026-cı il yanvarın 14-də Ermənistanın xarici işlər naziri Ararat Mirzoyan və ABŞ Dövlət katibi Marko Rubionun Vaşinqtonda TRIPP bağlantı layihəsinin həyata keçirilməsi üzrə imzaladıqları saziş kommunikasiyaların açılması istiqamətində atılmış növbəti addımdır. A.Mirzoyan və M.Rubionun birgə bəyannaməsində bildirilir ki, Ermənistan TRIPP layihəsinin inkişafına cavabdeh olaraq "TRIPP Development Company" şirkətinin yaradılmasını və ona ilkin mərhələdə 49 il müddətinə layihənin icrası hüququnu verəcəyini təsdiqləmişdir. Ermənistan "TRIPP Development Company" səhmlərinin 74 faizini ABŞ-yə təklif etməyi, 26 faizini özündə saxlamağı planlaşdırır.

Xüsusi olaraq qeyd etmək lazımdır ki, 2025-ci ilin 21 oktyabr tarixində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən tarixi bir qərar qəbul edilmişdir. O, Qazaxıstan Prezidenti Qasım-Jomart Tokayevlə birgə keçirdiyi mətbuat konfransında Ermənistanə Azərbaycan tərəfindən yük daşımaqlarına qoyulan bütün məhdudiyyətlərin aradan qaldırılmasını elan etməklə iki ölkə arasında ilk dəfə olaraq tranzit və ticarət üçün yeni imkanlar yaratmışdır. Prezident İlham Əliyevin dediyi kimi, bu, "Azərbaycanla Ermənistan arasında sülhün artıq yalnız kağız üzərində deyil, həm də praktikada olduğunu yaxşı göstəricisidir". Beləliklə, Ermənistan Azərbaycanın və Gürcüstanın ərazisindən keçməklə demir yolu vasitəsilə 2025-ci il noyabrın 5-də Rusiya buğdası və noyabrın 8-də Qazaxıstan buğdası daşınmışdır. Bu proses 2026-cı ildə də davam etdirilməkdədir. Eyni zamanda 2025-ci ilin dekabr və 2026-cı ilin yanvar aylarında Azərbaycan Ermənistanə neft və

neft məhsulları, o cümlədən Aİ-95 markalı avtomobil yanacağı ixrac etmişdir.

Digər tərəfdən 2025-ci ildə Azərbaycan və Ermənistan cəmiyyətləri arasında qarşılıqlı etimadın yaradılması istiqamətində bir sıra tədbirlər həyata keçirilmişdir. Azərbaycan və Ermənistan vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinin birbaşa ünsiyyət platforması olan "Sülh körpüsü" təşəbbüsü çərçivəsində 2025-ci il oktyabrın 21-22-də Azərbaycan vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrindən ibarət qrup Bakıya səfər etmişdir. Bu səfərlər çərçivəsində təşkil edilmiş görüşlərdə hər iki tərəfdən iştirak etmiş qeyri-hökumət təşkilatlarının, beyni mərkəzlərinin və KİV nümayəndələri bir sıra məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparmışlar. Bu günlərdə ölkəmizin vətəndaş cəmiyyəti üzvlərinin Ermənistanə səfəri olmuşdur. Prosesin bundan sonra da davam etdirilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

Bütün bu proseslər Vaşinqton sammitindən sonra bölgədə sülhün və sabitliyin bərqərar olunması istiqamətində həyata keçirilən fəaliyyətin göstəriciləridir. Bu baxımdan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyanın Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin qurucusu Şeyx Zayed bin Sultan Al Nəhyanın şərifinə təsis edilmiş "Zayed İnsan Qardaşlığı Mükafatı"na layiq görülməsi dünya ictimaiyyəti tərəfindən bu yeni reallığın təsdiq edilməsini göstərir. 2026-cı il fevralın 4-də Əbu-Dabi şəhərində keçiriləcək "Zayed İnsan Qardaşlığı Mükafatı"nın təqdim etmə mərasimində çıxış etmiş Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bildirmişdir ki, biz 30 ildən artıq müddətdə müharibə şəraitində olmuşuq. İndi isə artıq altı aydır ki, sülh şəraitində yaşayırıq. Biz sülh şəraitində yaşamağı öyrənirik... Bu, xüsusi bir hissidir.

Beləliklə, hər iki ölkənin cəmiyyətləri sülhün "dividend"lərini tədricən hiss etməyə başlamışdır. Bu özünü siyahların susmasında, insan itkilərinin verilməməsində, sabitliyin bərqərar olunmasında göstərir. Bu isə "Zayed Mükafatı"nın təbliğ etdiyi "insan qardaşlığı"nın ən ali təzahürüdür.

Gülşən PAŞAYEVA,
Milli Məclisin deputatı

Strateji Tərəfdaşlıq haqqında Xartiya iki ölkə arasındakı münasibətlərə mühüm dəstəkdir

Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Amerika Birləşmiş Ştatları Hökuməti arasında Strateji Tərəfdaşlıq haqqında Xartiya tarixi sənəddir. Bu, ilk növbədə Tramp administrasiyasının Cənubi Qafqaza, Azərbaycana xüsusi yanaşması, ölkəmizin dünyada artan nüfuzuna bir işarədir.

Milli Məclisin deputatı Vüqar İskəndərov qəzetimizə açıqlamasında bildirib ki, bu həm də ölkəmizin nüfuzunun beynəlxalq aləmdə güc sahibi olan ABŞ tərəfindən qəbul edilməsidir. Strateji sənədin imzalanması ölkəmizin həm regionda, həm də dünyada global aktor olduğunu bir daha sübut edir. "Bu, əsasən postmünaqişə dövründə Azərbaycanın artan nüfuzunun qəbul edilməsi anlamına da gəlməlidir. Ölkəmiz milli maraqlarına söykənən müstəqil və uğurlu siyasət həyata keçirir. Azərbaycanın Türkiyə, Rusiya, Çinlə, ABŞ, İran və İsrailə, ümumilikdə əks qütbə olan ölkələrlə doğru və faydalı əməkdaşlıq qurması onun beynəlxalq nüfuzunu daha da artırır. Bu xartiya da bizim balanslaşdırılmış xarici siyasətimizin uğuruna bir işarədir", - deyərək əlavə edib.

Deputat qeyd edib ki, ABŞ həmin sənəddə ərazi bütövlüyümüzü, suverenliyimizi, sərhədlərimizin toxunulmazlığını dəstəklədiyini, həmçinin regional bağlantıları, iqtisadi sərmayə və təhlükəsizlik əməkdaşlığı da daxil olmaqla, qarşılıqlı maraq və ortaq fayda doğuran sahələrdə strateji tərəfdaşlıqların əhəmiyyətini bir daha təsdiqləyir. Xartiyada ABŞ-nin "Cənub qaz dəhlizi"ni dəstəkləməsi, bu sahədə əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsi niyyəti ifadə olunur.

V.İskəndərov bildirib ki, ABŞ gələcəyin enerjisi - bər-

paolunan enerji sahəsində Xəzər külek enerji, Qarabağ və Naxçıvanın "yaşıl enerji" potensialını görür və bu, Amerika investisiya və texnologiyası üçün yeni sahələrdir. Ümumilikdə enerji təhlükəsizliyində etibarlı tərəfdaş olan Azərbaycanla bu sahədə əməkdaşlığı genişləndirməyi planlaşdırır.

Deputat vurğulayıb ki, Strateji Tərəfdaşlıq haqqında Xartiya iki ölkə arasındakı münasibətlərə dəstək verəcək: "Bu sənəd ötən ilin avqustun 8-də Vaşinqton Sülh Zirvə görüşünün Bəyannaməsinə uyğun olaraq, Azərbaycanın əsas hissəsi ilə Naxçıvan Muxtar Respublikası

arasında maneəsiz bağlantı təmin edəcək və regionun beynəlxalq ticarət və tranzit potensialını reallaşdıracaq layihə - Beynəlxalq Sülh və Rifah naminə Tramp Marşrutunun (TRIPP) əhəmiyyətini də bir daha ortaya çıxarır. Bütün bunlar göstərir ki, Azərbaycanın regionda yaratdığı yeni reallıqlar özünü müsbət rolunu oynayır. Sənəd sayəsində NATO ilə tə-

rəfdaşlıq, sərhəd təhlükəsizliyi, terrora qarşı birgə mübarizə sahəsində əməkdaşlıq daha da genişlənəcək. Ölkəmizin nəqliyyat qovşaqlarının mərkəzində yerləşməsi, bu istiqamətdə həyata keçirdiyi layihələr, Avrasiya nəqliyyat və enerji qovşağı olması, həmçinin Amerika üçün Orta dəhlizin təhlükəsizliyinin strateji məsələ olması iki ölkə arasındakı münasibətlərə də təsir göstərir".

V.İskəndərov diqqətə çatdırıb ki, ABŞ ilə Azərbaycanın həmçinin süni intellekt, rəqəmsal texnologiyalar sahəsində əməkdaşlıq edəceklər. Bu sahədə ABŞ investisiyalarının ölkəmizə axını da gözənilir. Rəqəmsal informasiya və təhlükəsizlik, startap sahələrində əməkdaşlığın və təcrübənin vacib olduğu hər kəsə məlumdur. Bununla biz təcrübəli ölkədən yararlanma biləcəyik. "Digər mühüm məsələ Azərbaycanın iqtisadi diversifikasiyasıdır. Belə ki, qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün ABŞ kapitalı və təcrübəsi də gələcəkdə mühüm rol oynaya bilər", - deyərək əlavə edib.

Deputat vurğulayıb ki, ümumilikdə bu xartiya Azərbaycanı enerji təhlükəsizliyi, nəqliyyat bağlantıları baxımından ABŞ üçün strateji tərəfdaş çevirir. Zaman ötdükcə münasibətlər ən yüksək səviyyəyə qalxacaq. Azərbaycanın global dünyada artan rolunun region dövlətləri, eyni zamanda ABŞ üçün də önəmli olduğu qabarıq şəkildə üzə çıxacaq. Bu da Azərbaycanın ən böyük uğurlarından biri sayılmalıdır.

Əsmar QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Uzunmüddətli inkişafın dayaqlarından biri

Prezident İlham Əliyevin sədrliyi ilə keçirilən "Azərbaycanın yeni rəqəmsal arxitekturası" adlı vahid fəaliyyət planına həsr olunmuş müəvəvə bir daha göstərdi ki, rəqəmsallaşma dövlət siyasətinin əsas istiqamətlərindən biridir. Bu sırada dövlət-vətəndaş münasibətlərinin yeni mərhələyə qədəm qoyması hədəflərdən biri kimi özünü göstərir.

Milli Məclisin deputatı Aydın Hüseynov qəzetimizə açıqlamasında bildirib ki, müşavirədə vurğulanan əsas məqam dövlət informasiya sistemlərinin vahid arxitektura əsasında qurulması və integrasiyası idi. Bu gün müxtəlif qurumlarda formalaşmış məlumat bazalarının paralel və əlaqəsiz fəaliyyəti həm vaxt itkisinə, həm də resursların səmərəsiz istifadəsinə səbəb olur. "Yeni rəqəmsal arxitektura isə məlumatın vahid platformada toplanmasını, sistemləri arasında inter-operabelliyin təmin olunmasını və xidmətlərin daha sürətli, şəffaf və ölçəclən formada təqdim edilməsini nəzərdə tutur. Bu, vətəndaşın vaxtına qənaət deməkdir, eyni zamanda prosesi avtomatlaşdırır və subyektiv amillərdən qaynaqlanan prosesləri tənzimləməyən modeldir", - deyərək əlavə edib.

Deputat qeyd edib ki, rəqəmsal transformasiyanın mühüm istiqamətlərindən biri də süni intellekt və onun idarəetmədə tətbiqidir. Məqsəd effektiv idarəetmə məlumatı toplaqla yanaşı, həmin məlumatı analiz edərək düzgün qərar verən struktura çevrilməkdir. Bu struktur bir çox data əsaslı yanaşma risklərinin övvəlcədən müəyyənləşdirilməsinə, resursların daha düzgün bölüşdürülməsinə və strateji planlaşmaya imkan yaradacaq. Bu baxımdan rəqəmsal arxitektura ölkənin uzunmüddətli inkişaf strategiyasının

mühüm dayaqlarından biri kimi çıxış edir.

Rəqəmsallaşmanın texniki infrastrukturunun qurulması ilə məhdudlaşmadığını deyən A.Hüseynov bildirib ki, bu proses güclü kibertəhlükəsizlik sistemini tələb edir: "Dövlət informasiya resurslarının təhlükəsizliyi və şəxsi məlumatların müdafiəsi rəqəmsallaşmada etimadın əsas şərtləridir. Əks halda texnoloji irəliləyişlər risk faktoruna çevrilə bilər. Ona görə də milli səviyyədə koordinasiya və müasir standartlara cavab verən təhlükəsizlik mexanizmlərinin formalaşdırılması xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Azərbaycanın qarşısında duran vacib məsələlərdən biri də insan kapitalının bu transformasiyaya uyğunlaşdırılmasıdır. Rəqəmsallaşma bu sahədə bacarıqlı olan kadrlar tələb edir. Təhsil sistemində kodlaşdırma, data analitikası və süni intellekt üzrə biliklərin genişləndirilməsi, dövlət qulluqçularının yeni idarəetmə alətlərinə adaptasiyası strateji zərurətdir".

Deputat vurğulayıb ki, rəqəmsal arxitektura həm də iqtisadi transformasiya deməkdir. Startap ekosisteminin inkişafı, innovativ sahibkarlığın təşviqi, dövlət-özəl tərəfdaşlığının genişləndirilməsi ölkənin qeyri-neft sektorunun inkişafına töhfə verə bilər. Texnologiyaya əsaslanan iqtisadi model rəqəbat qabiliyyətini artırır və Azərbaycanı regional rəqəmsal mərkəzə çevirmək imkan yaradır. Yeni rəqəmsal arxitektura həm də yeni strateji prosedir. Əsas məsələ qəbul olunan qərarların ardıcıl icrası, institusional koordinasiya və cəmiyyətin bu prosesə fəal şəkildə cəlb edilməsidir. Rəqəmsallaşma bu gün atılan addımların nəticəsində formalaşır.

Ə.QABİLQIZI,
"Azərbaycan"

Azərbaycanın xarici siyasətinin uğurları

Azərbaycan Serbiyanın güvənli tərəfdaşdır

Prezident İlham ƏLİYEV: "Energetika sahəsində əlaqələrimiz çoxşaxəli formatda inkişaf edir"

Azərbaycan-Serbiya iqtisadi əlaqələrində enerji əməkdaşlığı xüsusi yer tutur. Təsədüfi deyil ki, Prezident İlham Əliyevin bu ölkəyə rəsmi səfəri çərçivəsində imzalanan sənədlərdən biri də məhz bu sektora aiddir. Belə ki, "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Serbiya Respublikası Hökuməti arasında Serbiya Respublikasında qaz-turbin elektrik stansiyasının layihələndirilməsi, tikintisi və idarə olunması haqqında Saziş" imzalanıb.

Əvvəla xatırladaq ki, Serbiya Azərbaycandan qaz alan 16 ölkədən biridir və bu sırada səkkizinci olub. 2023-cü il dekabrın 10-da Serbiya-Bolqarıstan Qaz İnterkonnektorunun istifadəyə verilməsi ilə tərəfdaşlıq münasibətləri daha da möhkəmlənib. Məlum olduğu kimi, bu interkonnektor "Cənub qaz dəhlizi"nə inteqrasiya edilib.

Serbiya-Bolqarıstan Qaz İnterkonnektoru ixrac infrastrukturunun zənginləşməsi üçün atılan növbəti uğurlu addım idi. Açıqlıq mərasimində Prezident İlham Əliyev də iştirak edirdi. Həmin vaxt Serbiya Respublikasının Prezidenti Aleksandar Vučić Niş şəhərində ölkəmizin media nümayəndələrinə müşahibəsində söyləmişdi ki, bu, onlar üçün çox vacib bir layihədir. O, həmçinin qeyd etmişdi: "Bu həm də Serbiyanın Niş, Dimitrovgrad, Bela Palanka və Pirov kimi mühüm şəhərlərinin enerji təhlükəsizliyini möhkəmləndirəcək. Bizim gələcəkdə 6 və ya 7 LNG terminalından qaz almaq imkanımız da olacaq ki, bu da Serbiyanın ümumi enerji təhlükəsizliyində mühüm rol oynayacaq".

Bu il fevralın 15-də dövlətimizin başçısının Serbiyaya rəsmi səfəri çərçivəsində hər iki Prezident mətbuata bəyanatla çıxış edib. Aleksandar Vučić qarşımızda elektrik enerjisi dövrü başladığını vurğulayaraq Prezident Əliyevdən bununla bağlı olan layihədə onlara yardım göstərilməsini xahiş etdiyini bildirdi: "Belə olarsa, biz işləri daha sürətlə bitirə bilərik. Bizə elektrik enerjisinin çox sayda mənbələri lazımdır. Daha çox elektrik enerjisi istehsal etməliyik. Azərbaycanın qiymətli resursları ilə ölkəmizə enerji tədarükü üçün elektrik enerjisi olacaq. Lakin məsələ belədir ki, onun idxalı üçün lazımi ötürücü xətlər olacaqmı?! Biz Azərbaycan tərəfi ilə mühüm məsələlər üzərində razılığa gəldik. Bu gün Serbiyanın qaz şirkəti və SOCAR bu

mürvə bilmir. Bu səbəbdən işlər sürətləndirilməlidir və biz azərbaycanlı dostlarımıza dəstəyə görə minnətdarıq", - deyərək Serbiya Prezidenti layihə haqqında ətraflı məlumat verib.

Bu elektrik stansiyasının yaradılması prosesi Serbiyada mövcud olan sərmayə imkanlarına söykənir. Təbii ki, əgər investisiya iqlimi müsbət olmasaydı, Serbiya xarici investorlar üçün o qədər də cəlbəedici olmazdı. Məhz aparılan islahatlar nəticəsində bir çox ölkə, o cümlədən Azərbaycan Serbiyaya böyük həcmdə sərmayə qoymağa hazırdır.

Prezident İlham Əliyev öz bəyanatında elektrik stansiyalarının tikintisinin və yenidən qurulmasının, onların reabilitasiyasının hər bir ölkənin gələcək inkişafının təminatçısı olduğunu bildirib. Çünki daxili enerji, istehsalat gücünün mövcudluğu hər bir ölkənin enerji təhlükəsizliyini təmin edir. Bu baxımdan xüsusilə təbii resursları olmayan ölkələr bir çox halda asılı vəziyyətə düşürlər.

Daha sonra dövlətimizin başçısı Serbiya ilə bütövlükdə energetika sahəsində əlaqələrimizin indi çoxşaxəli formatda inkişaf etdiyini bildirib: "Bir müddət bundan əvvəl biz Serbiyaya təbii qazın ixracına başlamışıq və bu gün qərara gəldik ki, ixracın həcmi artıracaq. İndi Serbiya ixrac ediləcək qazı da elektrik enerjisinə çevirərək, artıq təmiz elektrikin əldə edilməsinə də nail olacaq. Bu həm Serbiya bazarı üçün və gələcəkdə ixrac üçün də imkanlar yaradacaq. Bu gün Azərbaycanın energetika sahəsində ixrac potensialı 2 qıqavata bərabərdir. Bu rəqəm artacaq".

Çünki indi ölkəmizdə bir sıra bərpaulunan enerji stansiyalarının tikintisi davam edir. 2032-ci ilə qədər Azərbaycanda əlavə 8 qıqavat enerji gücü əldə olunaçaq. İstehsal olunan "yaşıl enerji"nin böyük hissəsi ixracatla yönləndiriləcək.

"Bunun üçün bizim yeni və daha genişhəcmli transmissiya imkanlarımız olmalıdır. Çünki bizim əsas ixrac istiqamətimiz Avropa məkanındır", - deyərək Prezidentimiz bildirib.

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

Strateji tərəfdaşlar, dost ölkələr

Azərbaycan-Serbiya əlaqələri intensiv şəkildə inkişaf edir

Azərbaycan və Serbiya əlaqələri diplomatik münasibətlər baxımından 1997-ci ildən başlayıb. Xüsusilə iki dövlət arasında 2011-2012-ci illərdə daha intensiv əlaqələr formalaşmış, münasibətlər həm iqtisadi, həm diplomatik, həm də digər sahələrdə artan dinamika üzrə inkişaf edib.

Milli Məclisin deputatı Arzuxan Əlizadə qəzetimizə açıqlamasında bildirib ki, iki ölkə arasında münasibətlər artıq strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə çatmışdır. Bu dövr ərzində ölkələrimiz arasında 57 sənəd imzalanıb. "Strateji tərəfdaşlıqla bağlı hökumətlərarası komissiya iş aparıb, bir çox sahə üzrə ikitərəfli və çoxtərəfli müqavilələr imzalanıb. Prezident İlham Əliyevin Serbiyaya səfəri çərçivəsində də Strateji Tərəfdaşlıq Şurasının 1-ci iclası keçirilib və görüşdə bir çox məsələ müzakirə olunub. Prezident İlham Əliyev və Aleksandar Vučić həm təkbətək, həm də geniş tərkibdə görüşlərdə ölkələr arasında münasibətləri diqqətə cəmləndirərək, gələcəkdə həyata keçiriləcək layihələrlə bağlı da fikirlərini bildiriblər", - deyərək bildirib.

Azərbaycanın Serbiyaya qaz tədarük etdiyini xatırladan deputat deyib ki, ixrac olunan mavi qazın həcmi bir az da artırılacaq. Serbiyaya nəql olunan qazdan elektrik enerjisi istehsalına sorf olunacağı barədə qərara gəlinib. Bununla da münasibətlər yeni mərhələyə qədəm qoyacaq. Digər sahələrdə də iki ölkə arasında əlaqələrin daha yüksək səviyyəyə qaldırılması planlaşdırılır.

A.Əlizadə qeyd edib ki, Serbiya-Azərbaycan münasibətləri təkcə iqtisadi deyil, mədəni və digər sahələrdə də inkişaf etməkdədir: "İki dövlət arasında yalnız strateji müttəfiqlik deyil, eyni zamanda dostluq münasibətləri də formalaşmış. Bunun özündə Prezident İlham Əliyev və Prezident Aleksandar Vučićin şəxsi dostluq münasibətləri xüsusi rol oynayır. Serbiya Prezidenti mətbuata bəyanatında xüsusi olaraq qeyd etdi ki, Azərbaycan Prezidentinin siyasət təcrübəsindən yararlanırlar".

Deputat vurğulayıb ki, Azərbaycan-Serbiya münasibətləri gələcəkdə daha yüksək səviyyədə inkişaf etdiriləcək. Bu, təbii ki, həm Azərbaycan, həm də Serbiya üçün iqtisadi və digər sahələrdə inkişaf baxımından xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Xatırladaq ki, iki ölkə arasında əlaqələr əvvəlki dövrdə də yüksək səviyyədə olub. Bütövlükdə bu əlaqələr gələcəkdə hər iki dövlətin müxtəlif sahələrdə dividendlər əldə etməsinə vəsile olacaq".

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Qarşılıqlı etimad nümunəsi

Bu gün Bakı ilə Belqrada yalnız siyasi dialoq deyil, həm də real iqtisadi maraqlar birləşdirir. Hər iki ölkə fərqli coğrafiyada yerləşə də, qarşılıqlı iqtisadi maraqlar, əməkdaşlıq sahələrinin şaxələndirilməsi istiqamətində atılan addımlar Azərbaycanla Serbiya arasında iqtisadi inteqrasiyanı sürətləndirir. Xüsusilə enerji, tikinti, kənd təsərrüfatı, sənaye və infrastruktur sahələrində əməkdaşlıq imkanları ilbəl genişlənməkdədir.

Əslində Azərbaycan-Serbiya əlaqələrinin strateji mahiyyəti həm də Prezident İlham Əliyev ilə Serbiya Respublikasının Prezidenti Aleksandar Vučić arasında qurulmuş münasibətlərlə müəyyən edilir. Uğurlu əməkdaşlıq modeli kimi göstərilə bilən həmin münasibətlərdə liderlərin siyasi iradəsi, qarşılıqlı etimad və davamlı təmasları mühüm rol oynayır. Dövlət başçıları arasındakı səmimi dostluq münasibətləri əməkdaşlığın müxtəlif sahələrində, o cümlədən strateji layihələrin həyata keçirilməsində əlverişli zəmin yaradaraq əlaqələri keyfiyyətcə yeni mərhələyə yüksəltdi.

Bu dostluq haqqında Serbiya Prezidenti Aleksandar Vučić fevralın 15-də mətbuata verdiyi bəyanat zamanı dedikləri təbii ki, təsədüfi deyil: "Bu gün Prezident Əliyevlə dünyadakı bütün mühüm məsələlərlə bağlı danışıq. Biz bir-birimizlə məsləhətləşdik, mən ondan öyrəndim. Bəzi proseslər özümlə mütəşəkkil etdiyimdən daha yaxşı, daha dərinlən dərk etdim. Bizim ehtiyaclarımız var ki, nə vaxt bəhrəni baş versə, bir-birimizə açıqlıq və bir-birimizlə danışırıq. Bizim əməkdaşlığımız həyatın hər bir sahəsində inkişaf edir".

Ona görə də Azərbaycan-Serbiya iqtisadi əlaqələri yalnız ticarət göstəriciləri ilə məhdudlaşmır. Bu münasibətlər eyni zamanda uzunmüddətli investisiya planlarına və qarşılıqlı etimada əsaslanan məhkəmə tərəfdaşlığı modelinə söykənir. İqtisadi münasibətlərin inkişafında dövlət səviyyəsində yaradılmış əməkdaşlıq mexanizmləri də mühüm rol oynayır.

İclas siyasi dialoqun davamı olmaqla yanaşı, həm də iqtisadi əməkdaşlığın daha sistemli və planlı şəkildə inkişaf etdirilməsi üçün yol xəritəsinin müəyyənləşdirilməsi deməkdir. Dövlət başçıları səviyyəsində aparılan müzakirələr biznes dairələrinə də aydın mesaj verir: Bakı ilə Belqrada arasında tərəfdaşlıq uzunmüddətli və davamlı xarakter daşıyır. Strateji Tərəfdaşlıq Şurasının fəaliyyəti çərçivəsində ticarət dövriyyəsinin artırılması, investisiyaların təşviqi və sahibkarlar üçün daha əlverişli

mühitin yaradılması əsas prioritetlər kimi önə çıxır. Bu isə biznes-forumlarda müzakirə olunan təşəbbüslərin real layihələrə çevrilməsi üçün əlavə zəmin formalaşdırır. Serbiya şirkətləri Azərbaycan bazarını Cənubi Qafqaza açılan qapı kimi qiymətləndirir, Azərbaycan iş adamları isə Serbiyanı Balkan və Mərkəzi Avropa bazarlarına çıxış imkanı kimi görürlər. Bu qarşılıqlı maraqlı iqtisadi əlaqələrin tərəfdaşlığı strateji baxımdan daha da zənginləşdirir.

Məhz bu strateji əməkdaşlıq iqtisadi maraqların genişlənməsinə və ticarət, eləcə də investisiya nəticələrinin əldə olunmasına şərait yaradır. Maliyyə naziri Sahil Babayev səfər çərçivəsində Serbiyanın Dövlət Müstəqilliyi və Silahlı Qüvvələr Günü münasibətilə keçirilən qəbul zamanı qeyd edib ki, Azərbaycanın Serbiyadan idxalı 55 faiz artıb, ikitərəfli ticarət dövriyyəsi isə 2025-ci ildə 135 milyon dollar təşkil edib. "Əminlik ki, birgə səylərlə Azərbaycan-Serbiya ticarət əlaqələri daha da genişlənməkdir. İnvestisiya sahəsində əməkdaşlıq da artır. Serbiyadan Azərbaycana yönələn investisiyalar qeyri-neft sektorunda təxminən 10 milyon dollara çatıb", - deyərək bildirib, son illər iki ölkə arasında əməkdaşlığın geniş sahələrdə - ticarət, investisiya, enerji, sənaye, nəqliyyat, kənd təsərrüfatı, sosial siyasət, mədəniyyət və humanitar sahələrdə əhəmiyyətli şəkildə artdığını vurğulayıb.

Bu statistikaların arxasında isə təbii ki, iş adamlarının fəal iştirakı dayanır. Son illər hər iki ölkənin işğuzar dairələrinin iştirakı ilə keçirilən Hökumətlərarası Komissiyaların iclasları çərçivəsində biznes-forumlar təşkil olunur və bu tədbirlərdə indiyə kimi 30-a yaxın Azərbaycan şirkəti ilə 20-dən çox Serbiya biznes nümayəndəsi bir araya gəliblər. İş adamlarının bu cür təşəbbüslərdə iştirakı iki ölkənin iqtisadi münasibətlərinin yalnız rəsmi statistika ilə ifadə olmadığını, real biznesin gündəlik həyatında da canlandığını göstərir.

Züleyxa ƏLİYEVA,
"Azərbaycan"

Azərbaycanı dünya siyasətində söz sahibinə çevirən Lider

Münxen Təhlükəsizlik Konfransı artıq uzun illərdir global təhlükəsizlik gündəliyinin formalaşdığı əsas siyasi platformalardan biridir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin bu tədbir çərçivəsindəki panel müzakirəsində iştirakı, keçirdiyi görüşlər, verdiyi müsahibələr isə, sadəcə, diplomatik aktivlik deyil, ölkəmizin beynəlxalq sistemdə mövqeyinin necə dəyişdiyini nümayiş etdirən siyasi göstəricilər kimi qiymətləndirilə bilər.

Konfrans çərçivəsində təşkil edilmiş "Açıq dəhliz siyasəti? Trans-Xəzər əməkdaşlığının dərinləşdirilməsi" paneli təkcə iqtisadi marşrutlar və nəqliyyat layihələri barədə texniki müzakirə təsiri bağışlamırdı. Prezident İlham Əliyevin paneldəki çıxışı, suallara verdiyi cavablar Azərbaycanın regiondakı rolu, sülh gündəliyinə yanaşmasını və Avrasiya geosiyasətində özünü necə təqdim etdiyini açıq şəkildə göstərdi.

Paneldən çıxan əsas nəticə ondan ibarətdir ki, Azərbaycan özünü artıq yalnız tranzit ölkə kimi deyil, Avrasiyanın siyasi, iqtisadi və logistika arxitekturasını formalaşdıran güclü subyekt mövqeyində təqdim edir.

Tranzit ölkədən geosiyasi qovşağa

Prezident İlham Əliyevin suallara ilk cavablarında əsas vurğu Azərbaycanın son illərdə nəqliyyat və logistika infrastrukturuna yatırdığı sərmayələrə yönəldi. Bu, sadəcə, iqtisadi layihələr deyil, ölkənin uzunmüddətli geosiyasi strategiyasının əsas elementidir.

Azərbaycanın liman, dəmir yolu, magistral və hava nəqliyyatı sistemində yatırdığı investisiyalar tranzit potensialını artırmaqla yanaşı, ölkəmizi Avropa ilə Asiya arasında alternativ və dayanıqlı marşrut kimi möhkəmləndirir. Prezidentin yük həcminin gələcəkdə 500 min nəqliyyat vahidinə çatdırılması barədə açıqlaması rəsmi Bakının logistika sahəsində regional liderlik ambisiyasını aşkar göstərir, Azərbaycanın Orta dəhlizə, sadəcə, iqtisadi layihə kimi deyil, geosiyasi alət kimi yanaşdığını da nümayiş etdirir.

Cənab İlham Əliyev Ermənistanla sülh prosesinə dair suallara cavabları ilə Azərbaycanın regional strategiyasının əsas fəlsəfəsini də ortaya qoydu. Dövlətimizin başçısı sülh müqaviləsinin imzalanmasının hüquqi şərtlərindən danışsa da, əsas mesaj başqa idi: sülh təkcə sənəd deyil, Ermənistanın qonşularına qarşı ərazi iddialarından realılıqda da tam geri çəkilməsi, iqtisadi və nəqliyyat integrasiyası ilə möhkəmlənmə prosesi.

Bağlantı layihələrinin etimad quruculuğu vasitəsi kimi təqdim edilmiş Azərbaycanın regionda yeni əməkdaşlıq modelini təşviq etdiyini göstərir. Bu modelin əsas məntiqi belədir ki, iqtisadi qarşılıqlı asılılıq siyasi sabitlik yaradır və sabitlik naminə qarşılıqlı iqtisadi əməkdaşlıq mühiti formalaşdırılmalıdır. Zəngəzur dəhlizinin - başqa sözlə, "Beynəlxalq Sülh və Rifah naminə Tramp Marşrutu" (TRIPP) layihəsinin təsviri də bu kontekstdə verildi. Çin-Mərkəzi Asiya-Azərbaycan-Ermənistan-Türkiyə-Avropa xəttinin təqdim olunması isə Azərbaycanın özünü re-

Azərbaycan daha geniş geosiyasi sistemin iştirakçısı olduğunu bir daha sübut etdi

gional körpü deyil, integrasiya platforması kimi təqdim etməsi deməkdir. "Marşrut boyunca bütün ölkələr həm siyasi, həm iqtisadi baxımdan daha sıx integrasiya olunacaq və həmin addım Azərbaycan ilə Ermənistan arasında uzunmüddətli və əbədi sülhə növbəti töhfə olacaq. Çünki sülh, həqiqi sülh prosesi getdikdə əldə oluna bilər. Sənədin imzalanması vacibdir. O, bünövrədir. Lakin sonra gördüyünüz işlərin də əhəmiyyəti heç də az deyil" - deyər Azərbaycan Prezidenti panel çıxışında bildirdi.

Paneldə cənab İlham Əliyevin ABŞ Administrasiyasının layihəyə marağı ilə bağlı bölüşdüyü fikirlər xüsusilə diqqətçəkən mesajlar idi. TRIPP layihəsinin ABŞ rəhbərliyi tərəfindən dəstəklənməsinin vurğulanması bu marşrutun yalnız iqtisadi deyil, siyasi təhlükəsizlik layihəsi kimi də qəbul olunduğunu göstərir.

Azərbaycanın Türkiyə ilə birlikdə əvvəlki enerji və nəqliyyat layihələrini Qərbin praktiki iştirakı olmadan reallaşdırması barədə xatırlatma isə ölkəmizin regionda təşəbbüskar aktor rolunun daha bir təcəssümüdür. Bu mesaj Azərbaycanın müstəqil geosiyasi oyunçu statusunu vurğulayır.

Dövlətimizin başçısının çıxışında Çin, Mərkəzi Asiya və Xəzər regionunun xüsusi vurğulanması rəsmi Bakının Avrasiya integrasiyasını geniş perspektivdə gördüyünə dəlalət edir. Azərbaycanın Mərkəzi Asiya ölkələri ilə yaxınlaşmasının qeyd olunması da ölkəmizin yalnız Qərbi-Şərqi deyil, həm də Şimal-Cənub istiqamətində bağlantı siyasəti qurduğunu göstərir. Bu yanaşma Bakının yeni dünya ticarət xəritəsində özünü

logistika və enerji mərkəzi kimi yerləşdirmək strategiyasına uyğundur.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev dedi: "...Biz region ölkələri haqqında danışdıq və Xəzər dənizinin o tayında Mərkəzi Asiyadakı qonşularımızı unutmamalıyıq. Çünki onlar olmadan Çindən Avropaya heç bir yük daşımaq mümkün olmayacaq. Beləliklə, Çin, Mərkəzi Asiya, Xəzər dənizi, Azərbaycan, Gürcüstan, Ermənistan, Türkiyə, Avropa - coğrafiya budur və Azərbaycan artıq Mərkəzi Asiya ölkələri ilə çox fəal qarşılıqlı əlaqədədir. Ötən ilin noyabrında Azərbaycan rəsmi olaraq Mərkəzi Asiya beşliyinə daxil edildi, Mərkəzi Asiya beşliyi altılığa çevrildi. Bu, misli görünməmiş bir hadisədir, çünki biz Cənubi Qafqaz ölkəsiyik, amma Mərkəzi Asiya Məşvərət Şurasının üzvüyük".

Paneldə Rusiya ilə bağlı suala verilən cavab Azərbaycanın ənənəvi balans siyasətinə sadiqliyini bir daha nümayiş etdirdi. Cənab İlham Əliyev Ukrayna Azərbaycan obyektlərinə hücumların qəbulolunmazlığını bildirərək, eyni zamanda rəsmi Bakının böyük güclər arasında açıq qarşıdurmalarda tərəf olmaqdan yayınmaq, lakin milli maraqlarımıza zidd məqamlarda öz haqlı mövqeyini də diplomatik yolla müdafiə etmək strategiyasını yüksək peşəkar üslubla bir daha sərgiləmiş oldu.

Təhlükəsizlik tərəfdaşlığına keçid

Prezident İlham Əliyevin Münxendə keçirdiyi görüşlər isə Azər-

baycanın xarici siyasətində dörd əsas istiqaməti üzə çıxardı. Bunlar Avropa ilə strateji tərəfdaşlığın dərinləşdirilməsi, enerji diplomatiyasının möhkəmləndirilməsi, regional təsir dairəsinin genişlənməsi və balanslı beynəlxalq siyasətin qorunmasıdır.

Cənab İlham Əliyevin Slovakiyanın Baş nazirinin müavini və müdafiə naziri ilə görüşü və görüş zamanı hərbi-texniki əməkdaşlığın müzakirəsi Azərbaycanın Avropa ilə münasibətlərinin artıq təkcə enerji sahəsi ilə məhdudlaşmadığını göstərir. Azərbaycanın Avropa təhlükəsizlik sisteminə yeni tərəfdaş kimi qəbul olunması ölkənin beynəlxalq mövqeyinin dəyişdiyini nümayiş etdirir. Bu proses Bakının geosiyasi çəkisinin artması ilə paralel gedir.

Bundestaqın xarici siyasət komitəsinin sədri Armin Laşetlə görüşdə isə sülh prosesi və regional əməkdaşlıq məsələlərinin müzakirəsi Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün və suverenliyinin tam təmin olunmasından sonrakı mərhələdə özünü regional sabitlik təşəbbüskarı kimi təqdim etmək strategiyasının beynəlxalq səviyyədə qəbul olunduğunu göstərir. Bu görüşlər ona dəlalət edir ki, Azərbaycan artıq təkcə regional oyunçu kimi deyil, həm də regional nizamın formalaşmasında iştirak edən güclü dövlət kimi qəbul edilməkdədir.

Bolqarıstan rəhbərliyi və Avropa İttifaqının xarici işlər və təhlükəsizlik siyasəti üzrə ali nümayəndəsi ilə görüşlər, aparılan müzakirələr Azərbaycanın Avropa üçün enerji təhlükəsizliyi baxımından mühüm tərəfdaş olaraq qalmaqda davam etdiyini təsdiq-

ləyir. Enerji əməkdaşlığının nəqliyyat, elektrik enerjisi və logistika layihələri ilə genişlənməsi isə Azərbaycanın Avropa ilə münasibətlərini daha dərin strateji səviyyəyə qaldırır.

Bolqarıstanla münasibətlərdə mədəni və humanitar əməkdaşlığın vurğulanması Azərbaycanın son illərdə yumşaq güc siyasətini sistemli şəkildə qurduğunu göstərir. Mədəniyyətlərarası dialoq təşəbbüsləri və beynəlxalq forumlara evsahibliyi ölkəmizin beynəlxalq nüfuzunu daha artırır.

Çoxvektorlu strategiya

Azərbaycan Prezidenti Münxendə İraq Kürdüstan Regionunun başçısı Neçirvan Barzani ilə də görüşdü. Bu görüş Azərbaycanın Yaxın Şərq istiqamətində diplomatik xəttinin aktiv şəkildə davam etdiyini göstərir. Həmin əlaqələr Azərbaycanın öz fəaliyyətini yalnız Cənubi Qafqazın aparıcı dövləti olaraq məhdudlaşdırmadığını, daha geniş regionlarda iqtisadi və siyasi tərəfdaşlıq şəbəkəsi qurmağa çalışdığını göstərir. Bu, xüsusilə nəqliyyat marşrutları, enerji əməkdaşlığı və ticarət imkanları baxımından Azərbaycanın regional rolunun genişlənməsinə xidmət edir.

Ukraynanın Prezidenti Volodimir Zelenski ilə görüş də balans siyasətinin və humanitar diplomatiyanın göstəricisi kimi diqqətçəkən idi. Bu görüş və müzakirələr Azərbaycanın beynəlxalq siyasətdə balans prinsipinin davam etdiyini göstərir. Görüşdə enerji əməkdaşlığı perspektivlərinin müzakirəsi Azərbaycan

regional enerji aktoru kimi rolunun Şərqi Avropa istiqamətində də genişlənmə biləcəyini nümayiş etdirir. Eyni zamanda Ukraynaya göstərilən humanitar dəstəyin vurğulanması ölkəmizin beynəlxalq siyasətdə yalnız geosiyasi deyil, həm də humanitar məsuliyyət prinsiplərinə əsaslandığını göstərir. Bu, Azərbaycanın beynəlxalq imicinə müsbət təsir edən mühüm elementdir. Belə yanaşma Bakıya müxtəlif siyasi bloklar arasında balanslı siyasət aparmaq imkanını verir və ölkənin tərəfdaş kimi qəbul olunmasını gücləndirir.

Texnoloji diplomatiya

Azərbaycan Prezidenti Münxen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində "Oracle" korporasiyasının və "Goldman Sachs" şirkətinin rəhbərliyi ilə də görüşlər keçirdi. "Oracle" rəhbərliyi ilə görüşü Azərbaycanın Münxen konfransındakı diplomatik xəttinin yalnız siyasi və təhlükəsizlik məsələləri ilə məhdudlaşmadığını, texnoloji transformasiyanın da xarici siyasətin əsas istiqamətlərindən birinə çevrilməsinə dəlalət edir. Bu görüş əsasında Azərbaycanın yeni inkişaf modelinin əsas elementlərindən biri olan rəqəmsallaşma və sənə intellekt siyasətinin beynəlxalq tərəfdaşlıq üzərində qurulduğunu vurğulayır. "Oracle" kimi global texnologiya nəhəngi ilə əməkdaşlığın genişləndirilməsi ölkənin dövlət idarəçiliyində, iqtisadiyyatda və təhsil sistemində rəqəmsal infrastrukturunu gücləndirmək niyyətini əsas tutur.

Xüsusilə ali təhsil müəssisələrində fəaliyyət göstərən "Oracle"

akademiyaları bu əməkdaşlığın yalnız biznes və texnologiya səviyyəsində deyil, həm də insan kapitalının inkişafına yönəldiyini diqqətə çatdırır. Bu, Azərbaycanın uzunmüddətli perspektivdə texnoloji kompetensiyaya əsaslanan iqtisadi model qurmaq strategiyasının mühüm elementidir.

Eyni zamanda görüşdə ABŞ ilə strateji tərəfdaşlıq çərçivəsində sənə intellekt sahəsinin prioritet kimi qeyd olunması Azərbaycanın global texnoloji gündəlikdə özünə yer tutmaq cəhdini göstərir. Bu isə ölkənin enerji ixracatçısı imicindən kənara çıxaraq innovasiya və rəqəmsal iqtisadiyyat aktoru kimi formalaşmaq niyyətinin göstəricisi kimi qiymətləndirilə bilər.

"The Goldman Sachs Group Inc." şirkətinin rəhbərliyi ilə görüş Azərbaycanın beynəlxalq maliyyə sistemində mövqeyinin möhkəmləndirilməsi istiqamətində atılan mühüm addımdır.

2010-cu ildən bəri davam edən tərəfdaşlığın vurğulanması Azərbaycanın global maliyyə institutları ilə uzunmüddətli əməkdaşlıq strategiyasına sadiq qaldığını, Dövlət Neft Fondu ilə əməkdaşlığın qeyd olunması isə ölkənin maliyyə idarəçiliyində beynəlxalq institutlarla işləmə modelini davam etdirdiyini göstərir.

Bu görüşün əsas siyasi-iqtisadi mənası ondan ibarətdir ki, Azərbaycan yalnız enerji ixrac edən ölkə kimi deyil, həm də global kapital bazarları ilə integrasiya olunmuş maliyyə tərəfdaşı kimi çıxış etməyə çalışır. Belə əməkdaşlıq ölkəyə investisiya cəlb imkanlarını artırmaqla yanaşı, maliyyə sektorunun beynəlxalq standartlara uyğun inkişafına da şərait yaradır.

Bu tip görüşlər həmçinin Azərbaycanın iqtisadiyyatının şəxəndləndirilməsi siyasətinin mühüm komponenti kimi qiymətləndirilə bilər. Qlobal maliyyə institutları ilə əməkdaşlığın genişləndirilməsi ölkənin qeyri-neft sektoruna investisiya axınıni sürətləndirmək və beynəlxalq iqtisadi əlaqələrini gücləndirmək baxımından strateji əhəmiyyət daşıyır.

Konfrans çərçivəsində Azərbaycan Prezidenti yerli telekanalların suallarını cavablandırdı, gündəlikdəki bir çox aktual məsələyə aydınlıq gətirdi, həmçinin Fransanın "France 24" televiziyasına geniş müsahibə verərək Azərbaycan-Fransa münasibətlərindən irəli gələn məqamlarla bağlı ölkəmizin mövqeyini bölüşdü.

Prezident İlham Əliyevin Münxen Təhlükəsizlik Konfransında iştirakının siyasi nəticələri bir daha nümayiş etdirir ki, Azərbaycan xarici siyasətində çoxvektorlu strategiyani davam etdirərək beynəlxalq sistemdə öz rolunu genişləndirir. Ölkəmiz regionda sülh gündəliyinin əsas təşəbbüskarlarından biridir. Avropa üçün enerji tərəfdaşından daha geniş təhlükəsizlik tərəfdaşına çevrilir. Yaxın Şərq və Şərqi Avropa istiqamətlərində diplomatik təsirinə artırır. Humanitar və mədəni diplomatiya vasitəsilə beynəlxalq imicini gücləndirir.

Beləliklə, builki Münxen Təhlükəsizlik Konfransı Azərbaycanın daha geniş geosiyasi sistemdə aktiv və təsirli iştirakçıya çevrildiyini bir daha təsdiqlədi.

İradə ƏLİYEVƏ, "Azərbaycan"

"Azərbaycan-Serbiya münasibətləri strateji və uzunmüddətli əməkdaşlıq mərhələsinə daxil olur"

"Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Serbiya Prezidenti Aleksandar Vuçiqin mətbuatı birgə bəyanatlarında səsləndirilən fikirlər Azərbaycan-Serbiya münasibətlərinin keyfiyyətə yeni mərhələyə keçdiyini aydın şəkildə nümayiş etdirir".

Bunu AZƏRTAC-a açıqlamasında siyasi şərhçi Ülviyyə Zülfiqar deyib.

Onun sözlərinə görə, rəsmi Bakı və Belqrad artıq münasibətləri yalnız ənənəvi ticarət və diplomatik əlaqələr çərçivəsində deyil, daha geniş, strateji və uzunmüddətli əməkdaşlıq modeli əsasında inkişaf etdirmək niyyətindədir. Bu modelin iqtisadiyyat, enerji və texnologiya kimi əsas istiqamətləri əhatə etməsi tərəflərin gələcəyə hesablanmış yanaşmasından xəbər verir.

Ülviyyə Zülfiqar qeyd edib ki, investisiya forumla-

rının təşkili təşəbbüsü və "EXPO-2027" çərçivəsində qarşılıqlı iştirak məsələsi iqtisadi münasibətlərin institusional əsasda dərinləşdirilməsinə xidmət edir. "EXPO-2027"-nin Belqradda keçirilməsi fonunda Azərbaycanın fəal iştirakı ölkəmizin Cənub-Şərqi Avropada iqtisadi mövqelərini daha da gücləndirəcək və Azərbaycan biznesi üçün yeni imkanlar açacaq.

"Enerji sahəsində əməkdaşlıq Azərbaycan-Serbiya

münasibətlərinin əsas strateji dayaqlarından biri kimi çıxış edir. Azərbaycanın zəngin enerji təcrübəsi və ixrac poten-

sialı Serbiyanın enerji təhlükəsizliyinin möhkəmləndirilməsinə mühüm rol oynaya bilər. Bu kontekstdə Azərbaycanın Avropanın enerji təhlükəsizliyində artan rolu nəzərə alındıqda, Serbiya ilə əməkdaşlıq "Cənub qaz dəhlizi" xəttinin strateji əhəmiyyətini daha da genişləndirə bilər", - deyər siyasi şərhçi qeyd edib.

O vurğulayıb ki, birgə bəyanatlarda sənə intellekt, məlumat mərkəzləri və gələcəyin enerji infrastrukturunu kimi sahə-

lərin xüsusi vurğulanması münasibətlərin artıq təkcə enerji və ticarət çərçivəsi ilə məhdudlaşmadığını göstərir. Rəqəmsal transformasiya və innovativ texnologiyalar üzərində qurulan əməkdaşlıq hər iki ölkənin iqtisadiyyatının dayanıqlığını artırmaq baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyır.

Ülviyyə Zülfiqar hesab edir ki, Azərbaycanın son illərdə rəqəmsal hökumət, "ağıllı şəhər" və "yaşıl enerji" sahələrində qazandığı təcrübə

Serbiya üçün də maraqlı və praktik model ola bilər. Azərbaycan-Serbiya tərəfdaşlığı regional əməkdaşlıq formatlarına da yeni dinamika gətirir. Balkan ölkələri ilə Cənubi Qafqaz arasında iqtisadi və enerji bağlantılarının güclənməsi Avropanın şərq və cənub-şərq istiqamətlərində alternativ enerji və logistika marşrutlarının formalaşmasına şərait yaradır ki, bu da mövcud global geosiyasi şəraitdə xüsusi aktualıq kəsb edir.

Sonda siyasi şərhçi vurğulayıb ki, dövlət başçılarının birgə bəyanatlarında səsləndirilən təşəbbüslər Azərbaycan-Serbiya münasibətlərini daha geniş və kompleks strateji modelə istiqamətləndirir. Bu model isə enerji təhlükəsizliyi, investisiya əməkdaşlığı və rəqəmsal transformasiya kimi əsas elementləri birləşdirərək iki ölkə arasında tərəfdaşlığın uzunmüddətli və dayanıqlı əsasları üzərində qurulduğunu göstərir.

Azərbaycan Gimnastika Federasiyasının hesabat-seçki xarakterli ümumi yığıncağı olub

Azərbaycan Gimnastika Federasiyasının (AGF) hesabat-seçki xarakterli 16-cı ümumi yığıncağı keçirilib.

AGF-dən AZƏRTAC-a bildirilib ki, rəsmi açıqlaşdırılan sonra federasiyanın vitse-prezidenti Altay Həsənov 2021-2025-ci illər ərzində federasiyanın fəaliyyəti, keçirilən yarışlar və əldə olunan nəticələr barədə video-hesabatla çıxış edib. O bildirib ki, son beş ildə Azərbaycan gimnastikası dinamik inkişaf edib və gimnastlarımız beynəlxalq arenalarda ölkəmizi layiqincə təmsil ediblər.

AGF-nin maliyyə direktoru Viktoriya Aboşova isə 2021-2025-ci illər üzrə maliyyə hesabatını təqdim edib. Ümumi yığıncaqda federasiyanın Nizamnaməsinə müvafiq dəyişikliklər edilib və yeni redaksiyada təsdiqlənib. Federasiyanın Nəzarət-Təftiş və İntizam Komissiyalarının strukturunda dəyişikliklər aparılıb, Atletlər və Apellyasiya Komissiyalarının formalaşdırılması Nizamnamədə öz əksini tapıb.

Daha sonra İcra Komitəsinə seçkilər keçirilib. Sərvəmənin nəticələrinə əsasən, Mehriban xanım Əliyeva növbəti beş il

müddətinə yenidən AGF-nin prezidenti (İcra Komitəsinin sədri) seçilib. Altay Həsənov federasiyanın vitse-prezidenti (İcra Komitəsinin sədr müavini), Rauf Əliyev, Rafiq Beybutov və Vəfa Bəkerova isə növbəti beş il müddətinə İcra Komitəsinin üzvləri kimi təsdiq ediliblər.

İclasda "İntizam Qaydaları", "Etika Qaydaları", habelə

"Gimnastikada təhlükəsizliyin təminatı və iştirakçıların şəxsiyyətinin qorunması Qaydaları" müzakirə olunaraq qəbul edilib. Belə ki, Mahir Rəfiyev, Elşad Nərimanov və Ruslan Mirzəzadə Nəzarət-Təftiş Komissiyasının, Nazim Rəcəbov, Aytac Qasimova, Elmar Cəlilov, Namiq Əliyev və Jalə Əhmədova İntizam Komissiyasının, Xaqani Məmmədov, Elçin Usub və Rəşad Axundov isə Apellyasiya Komissiyasının üzvləri seçiliblər.

Sonda 2025-ci ildə mötəbər yarışlarda yüksək nəticələr əldə etmiş idmançılar xatirə medalları ilə təltif olunublar.

Bakı Media Mərkəzinin rəhbəri Arzu Əliyeva "Qaranlıqdan sonra" adlı tədbirdə iştirak edib

"Azərbaycan Uşaqları" İctimai Birliyinin təşkilatçılığı ilə "Qaranlıqdan sonra" adlı xüsusi tədbir keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Bakı Media Mərkəzinin rəhbəri Arzu Əliyeva tədbirdə iştirak edib.

Tədbirin keçirilməsində əsas məqsəd birliyin sosial xidmət müəssisəsi olan Uşaq Sığınacağı - Reintegrasiya Mərkəzində məskunlaşan uşaqların yaradıcılıq bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi, özünəinam hissənin gücləndirilməsi və onların cəmiyyətə reintegrasiyasına dəstək göstərilməsi olub.

Proqram çərçivəsində istifadə olunmuş materiallardan hazırlanmış 21 ədəd əl işi nümayiş etdirilib. Yararsız hesab olunan sap və digər vəsaitlərə ikinci həyat verilmiş ekoloji məsuliyyət prinsipini və uşaqların yaradıcı təfəkkürünü əks etdirib. Sonra reabilitasiya prosesi keçən uşaqlar tərəfindən Azərbaycan filmlərindən seçilmiş fraqmentlər səhnələşdirilib, rəqs kompozisiyaları təqdim olunub.

Bədii hissədə sığınacağın uşaqları ilə bərabər Xalq artistləri Flora Kərimova, Alim Qasımov, Afaq Bəşirqızı, Əməkdar artist Fərqanə Qasıмова, eləcə də müğənnilər Samir Bağirov və Elnur Məmmədov musiqi nömrələri ilə çıxış ediblər.

Sonda "Azərbaycan Uşaqları" İctimai Birliyinin "Özge uşağı olmur" himni sənləndirilib.

Bakıda IV Aqrar Startaplar və İnnovasiya Forumu keçirilib

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Aqrar İnnovasiya Mərkəzi və ADA Universitetinin Kənd təsərrüfatı və qida elmləri fakültəsinin birgə təşkilatçılığı ilə IV Aqrar Startaplar və İnnovasiya Forumu keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, forum ADA Universitetinin nəzdində fəaliyyət göstərən İtaliya-Azərbaycan Universitetində baş tutub.

Forumda dövlət qurumlarının yarışların qalibləri, ali təhsil müəssisələrinin rəhbərləri, akselerasiya və inkubasiya mərkəzlərinin təmsilçiləri, investorlar, aqrar startapçılar, kənd təsərrüfatı sahəsində ixtisaslaşmış şirkətlər iştirak ediblər.

IV Aqrar Startaplar və İnnovasiya Forumunda aqrar startapçıların, akselerasiya və inkubasiya mərkəzlərinin, eləcə də özlər sektor nümayəndələrinin təqdim etdiyi innovativ həllər və texnologiyalar nümunələri sərgilənib.

Sərgidə müxtəlif müsabiqə və yarışların qalibləri, "Dəqiq kənd təsərrüfatında süni intellektin tətbiqi" layihəsi çərçivəsində iştirak edən 90-dan çox startapçı 43 innovativ məhsulla təmsil olub. Eyni zamanda 20 ali təhsil müəssisəsi, 20-dən artıq akselerasiya və inkubasiya mərkəzi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Elmi-Tədqiqat institutları və aqrar sahədə fəaliyyət göstərən özəl şirkətlər məhsul və xidmətlərini təqdim ediblər.

Nümayiş olunan layihələr arasında süni intellekt əsaslı suvarma sistemləri, aqrarrobot texnologiyaları, torpaq və məhsul monitorinqi həlləri, alternati

tiv enerji və biyanacaq layihələri, "ağıllı istixana" sistemləri və rəqəmsal aqrar platformalar yer alıb.

Forumun rəsmi açılış mərasimində çıxış edən ADA Universitetinin rektoru Hafiz Paşayev bildirib ki, ölkəmizdə kənd təsərrüfatına artan marağı nəzərə alaraq, bu sərginin xüsusi əhəmiyyəti var. "ADA Universitetində Kənd təsərrüfatı və qida elmləri fakültəsinin yaradılmasından iki ildən çox vaxt keçir. Bu müddət ərzində fakültənin inkişafında belə təşəbbüs və platformaların rolu əvəzsizdir. Sərgi çərçivəsində startap layihələrinin stendlərini izləyərək tələbələrə öz işlərini böyük həvəslə və inamla təqdim etməsi gənclərin bu sahəyə olan sevgisinin və marağının bariz göstəricisidir", - deyərək rektor əlavə edib.

Kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədov çıxışında bildirib ki, müasir dövrdə global iqtisadiyyatın innovasiya əsaslı inkişaf modelinə keçir. Azərbaycan da dünya iqtisadi sistemində integrasiya prosesində iqtisadiyyatın bütün sahələrində, o cümlədən kənd təsərrüfatında innovativ və rəqəmsal yanaşmaların tətbiqini genişləndirir.

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin startap ekosisteminin inkişafına xüsusi diqqət yetirdiyini deyən nazir gənclərin aqrar sahəyə marağının artırılması məqsədilə müsabiqələr, hakatonlar və innovativ layihələr həyata keçirildiyini bildirib. O əlavə edib ki, nazirlik tərəfindən aqrar startaplara göstərilən mövcud dəstək tədbirləri ilə yanaşı, aqrar startap ekosisteminin genişləndirilməsi və fermerlərin innovativ xidmətlərdən istifadəsinin təşviqi planlaşdırılır.

Aqrar İnnovasiya Mərkəzinin direktoru Anar Cəfərov çıxışında aqrar sahədə innovasiyaların tətbiqinin strateji əhəmiyyətinə toxunub, ərzaq təhlükəsizliyinin möhkəmləndirilməsinin, iqlim dəyişiklikləri fonunda resurslardan səmərəli istifadənin vacibliyinə, süni intellekt əsaslı həllərin tətbiq perspektivlərinə diqqət çəkib.

O bildirib ki, forumda iştirak edən startapçılar may ayında keçiriləcək "CaspianAgro 19" Azərbaycan Beynəlxalq Kənd Təsərrüfatı Sərgisində "Dəqiq kənd təsərrüfatında süni intellektin tətbiqi" layihəsi çərçivəsində öz innovativ həllərini təqdim edəçəklər.

Çıxışlardan sonra aqrar startaplar haqqında videoçarxlar nümayiş olunub və uğurlu startapçılar forum iştirakçılarına öz innovativ layihələrinin təqdimatını həyata keçiriblər.

Daha sonra akselerasiya və inkubasiya mərkəzlərində mentorluq dəstəyi alan və layihələrini təkmilləşdirən startapçılar sertifikatlarla təltif olunublar.

Forum çərçivəsində həmçinin "Aqrar startaplar ekosisteminin inkişafının perspektivləri" və "İnnovasiyaların formalaşdırılması və tətbiqində bilik və akademiyanın rolu" mövzularında panel müzakirələr keçirilib.

Müzakirələrdə universitet-sənaye əməkdaşlığının gücləndirilməsi, elmi tədqiqatların kommersiyalaşdırılması və investisiya mühitinin təkmilləşdirilməsi mövzuları ətrafında geniş fikir mübadiləsi aparılıb.

Qeyd edək ki, IV Aqrar Startaplar və İnnovasiya Forumu aqrar innovasiya ekosisteminin gücləndirilməsi, startapların bazara çıxış imkanlarının genişləndirilməsi, investorlarla əməkdaşlığın qurulması və elmi biliklərin praktik tətbiqinin təşviqi baxımından mühüm platforma rolunu oynayır.

İrəvan qazılığının tarixi ilə bağlı kitab hazırlanıb

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsində (QMI) Qərbi Azərbaycan İcması ilə birgə konfrans keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbir Dövlət himninin sənləndirilməsi və "Qurani-Kərim"dən ayələrin tilavəti ilə başlayıb.

Çıxış edən QMI-nin sədri Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə bildirib ki, Qərbi Azərbaycan İcmasının 2022-ci ildə təsis olunması dövlətimizin başçısının uzaqgörən siyasətinin təzahürüdür və soydaşlarımızın diqqətə layiqdir. Bu irsin qorunması və bərpası məqsədilə milli deyil, beynəlxalq hüquq və insan haqları kontekstində də mühüm əhəmiyyət daşıyır. Tədbirin əhəmiyyətinə toxunan icma sədri belə görüşlərin ictimai həmrəyliyin möhkəmləndirilməsi, tarixi həqiqətlərin təbliği və qaydış ideyasının daha geniş miqyasda təşviqi baxımından xüsusi rol oynadığını bildirib.

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi sədrinin müavini, İrəvan qazısı Bəxtiyar Nəcəfov qeyd edib ki, hazırda İrəvan qazılığının tarixi ilə bağlı geniş tədqiqat işi aparılır və yaxın vaxtlarda bu mövzuya həsr olunmuş kitab icmائيyyətə təqdim olunacaq. Əsər arxiv materialları və tarixi mənbələr əsasında sistemli şəkildə tərtib olunub və artıq çapa tam hazır vəziyyətə gətirilib. İrəvan qazılığının təşəkkülü, fəaliyyəti və tarixi irsi barədə elmi əsaslı məlumatlarla zəngin kitab tarixi həqiqətlərin qorunmasına xidmət edəcəkdir.

Digər çıxış edənlər Qərbi Azərbaycan məsələsinin dövlətin strateji gündəliyində xüsusi yer tutduğunu, milli həmrəylik, tarixi ədalət və soydaşlarımızın doğma torpaqlarına qaydış baxımından strateji əhəmiyyət daşıdığını vurğulayıblar. Eyni zamanda tarixi həqiqətlərin qorunması, maarifləndirmənin gücləndirilməsi və icmanın təşkilatlanmasının vacibliyini qeyd edərək şəxsi xatirələrini, müşahidələrini və dəstək mesajlarını iştirakçılara bölüşüblər.

İrəvan qazılığının tarixi kökləri və fəaliyyəti barədə otıraflı məlumat verib. Bildirib ki, İrəvan qazılığı bölgədəki müsəlman icmasının dini-mənəvi həyatında xüsusi rol oynayıb. Arxiv sənədlərinə əsaslanan faktları diqqətə çatdıran qazi İrəvan mahalında çoxlu məscidin və dini təhsil ocağının mövcud olduğunu, deportasiyalar nəticəsində bu zəngin irsin və institusional dini idarəçiliyin fəaliyyətinin dayandırıldığı vurğulayıb.

İrəvan qazılığının tarixi kökləri və fəaliyyəti barədə otıraflı məlumat verib. Bildirib ki, İrəvan qazılığı bölgədəki müsəlman icmasının dini-mənəvi həyatında xüsusi rol oynayıb. Arxiv sənədlərinə əsaslanan faktları diqqətə çatdıran qazi İrəvan mahalında çoxlu məscidin və dini təhsil ocağının mövcud olduğunu, deportasiyalar nəticəsində bu zəngin irsin və institusional dini idarəçiliyin fəaliyyətinin dayandırıldığı vurğulayıb.

Azərbaycan və Gürcüstan konsulluq yardımı sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi barədə razılığa gəlib

Fevralın 16-da Bakı şəhərində Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi və Gürcüstanın Xarici İşlər Nazirliyi arasında növbəti konsulluq məsləhətləşmələri keçirilib.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, məsləhətləşmələrdə Azərbaycan nümayəndə heyətinə Xarici İşlər Nazirliyinin Konsulluq idarəsinin rəisi Emil Səfərov, Gürcüstan nümayəndə heyətinə isə Gürcüstan Xarici İşlər Nazirliyinin Beynəlxalq Hüquq, Konsulluq və diaspor məsələləri direktoratlığının direktoru Qiorqi Tabatadze rəhbərlik edib.

Görüşdə Azərbaycanın Gürcüstandakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Faiq Quliyev, Gürcüstanın ölkəmizdəki səfiri Zurab Pataradze, Azərbaycanın Baş Prokurorluğunun, Ədliyyə Nazirliyinin və Dövlət Miqrasiya Xidmətinin rəsmiləri iştirak ediblər.

Konsulluq məsləhətləşmələri zamanı iki ölkə arasında konsulluq sahəsində

əməkdaşlığın cari vəziyyəti və inkişaf perspektivləri, o cümlədən sahə üzrə ikitərəfli sənədlərin imzalanması barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Tərəflər iki ölkə vətəndaşlarının hüquq və azadlıqlarının qorunması və onlara konsulluq yardımının göstərilməsi mövzusu üzrə müzakirələr keçirib, əməkdaşlığın intensivləşdirilməsinə dair razılığa gəliblər.

Məsləhətləşmələrdə həmçinin Azərbaycanla Gürcüstan arasında ədliyyə, miqrasiya, təhsil, sosial müdafiə və digər vacib sahələr üzrə əməkdaşlığa dair fikir mübadiləsi aparılıb.

Danışqların sonunda iki ölkənin nümayəndə heyətlərinin rəhbərləri tərəfindən görüşün protokolu imzalanıb.

“Böyük qayıdış” proqramı sürətlə icra olunur

Doğma yurdlarına qovuşanların sayı sürətlə artır

"Uzun illərin həsrəti arxada qaldı, haqq-ədalət Zəfər çaldı. Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü, suverenliyini bərpa etdi. Azərbaycanlılar öz dədə-baba torpaqlarına qayıdılar və burada qürurla yaşayacaqlar, xoşbəxt yaşayacaqlar, rahat yaşayacaqlar. Əminəm ki, bundan sonra müharibə olmayacaq. Azərbaycan dövləti güclü dövlətdir". Prezident İlham Əliyevin bu fikirləri hər keçən gün təsdiqini tapır. Qarabağ və Şərqi Zəngəzurd müasir infrastrukturun yaradılması və həyatın bərpası istiqamətində genişmiqyaslı işlər həyata keçirilir, uzun illər dağıntılara məruz qalmış ərazilərdə sistemli və mərhələli layihələr icra olunur. Bu layihələr yalnız dağıdılmış şəhər və kəndlərin yenidən inşası deyil, həm də insanların həyatının, sosial münasibətlərinin və regional iqtisadiyyatın yenidən formalaşması deməkdir.

2020-ci ildə qazanılan Zəfər regionda tamamilə yeni reallıqlar formalaşdırıldı. Bu reallıqlar fonunda işğaldan azad edilmiş ərazilərdə həyata keçirilən yenidənqurma və bərpa işləri milli əhəmiyyət daşımaqla yanaşı, həm də global məkan üçün yeni bir nümunə yaradır. Dövlətin gücü, xalqın birliyi və strateji planlaşdırma notecəsində Qarabağ və Şərqi Zəngəzur sürətlə inkişaf edir, şəhər və kəndlər müasir standartlara uyğun olaraq yenidən qurulur. Bu gün artıq azad edilmiş ərazilər təkcə keçmiş münaqişənin simvolu deyil, Azərbaycanın gələcək inkişaf strategiyasının əsas dayaqlarından biri kimi çıxış edir.

Qarabağ və Şərqi Zəngəzurd həyata keçirilən yenidənqurma işləri sosial infrastrukturun inkişafını da əhatə edir. Şəhər və kəndlərdə məktəblər, xəstəxanalar, sosial xidmət mərkəzləri tikilir, elektrik, su və rabitə xətləri demək olar ki, sıfırdan qurulur. Bu isə sakinlərin gündəlik ehtiyaclarının ödənilməsinə və komfortlu yaşayış şəraitinin təmin olunmasına mümkün edir. "Ağıllı şəhər" və "ağıllı kənd" konsepsiyası əsasında həyata keçirilən layihələr bölgədə dayanıqlı inkişafın təmini qoyur. Bölgədəki yenidənqurma işləri təkcə infrastrukturla məhdudlaşmır. Tarixi-mədəni irsin qorunması da bu prosesin əsas prioritetlərindən biridir. İşğal dövründə dağıdılmış məscidlər, türbələr, muzeylər və digər mədəniyyət obyektləri mərhələli şəkildə bərpa olunur. Ağdam məscidi, Şuşadakı tarixi məscidlər və digər tarixi abidələri

dələr bunun bariz nümunəsidir. Bu yanaşma bölgədə həm maddi, həm də mənəvi dəyərin bərpasını təmin edir, milli-mədəni irsin qorunmasına xidmət edir. Və bütün bu irimiqyaslı proseslərin maliyyə təminatı da dövlət tərəfindən həyata keçirilir. 2020-2026-cı illər ərzində işğaldan azad olunmuş ərazilərin bərpası və yenidən qurulmasına 30,5 milyard manat vəsait ayrılıb.

Dünən daha üç yaşayış məskəni sakinlərini qarşılayıb. Xocavəndin Hadrut qəsəbəsinə 10 ailə - 47 nəfər, Qırmızı Bazar qəsəbəsinə 20 ailə - 91 nəfər, Xocalı şəhərinə 30 ailə - 149 nəfər köçürüldü. Xoşbəxtlikləri gözlərindən oxunan sakinlər hərtərəfli dövlət qayğısı ilə əhatə olunduqlarına görə Prezident İlham Əliyevə və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevaya təşəkkür edib, torpaqlarımızı işğaldan azad edən rəşadətli Azərbaycan Ordusuna minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Bu insanlar üçün doğma yurda dönüş, sadəcə, ünvən dəyişikliyi deyil, 30 ildən artıq davam edən nisgilin, həsrətin sona çatması deməkdir.

Uzun illərdən sonra dədə-baba ocağına qovuşan insanların sayı da gündəgünə artır. Artıq 6827 ailə, 27410 keçmiş məcburi köçkün doğma yurdunda yaşayır, 8 şəhər, 3 qəsəbə və 26 kənddə məskunlaşma prosesi reallaşdırılıb. 2026-cı ilin sonu - Böyük qayıdışın birinci mərhələsi bitənədək isə bu rəqəm dəfələrlə çox olacaq. 140 min nəfər, yəni 34 min 500 ailə yurduna qovuşacaq.

Sürətlə davam edən bərpa və yenidənqurma işləri çərçivəsində önmüzdəki günlərdə, həftələrdə yurduna qovuşacaq keçmiş məcburi sakinlərin sayı artacaq. Bu ərazilərdən biri də Ağdam şəhəridir. Bir müddət əvvəl Ağdam şəhərinin 2-ci yaşayış kompleksinə sakinlərin qayıdışı təmin edilmişdi. Bununla

da şəhər sakinlərinin sayı 103 ailə, 405 nəfərə çatmışdı. İndi isə 5-ci yaşayış kompleksi üzrə tikinti işlərinə başlanılıb. Bu kompleks ümumilikdə 12 məhəllədən ibarətdir. Məhəllələr üzrə 50 bina layihələndirilib. Bunlardan 40-1 yaşayış binası, 10-u isə qeyri-yasayış binası olaraq nəzərdə tutulub. Mənzillərin ümumi sayı 1074 olmaqla, 1,2,3 və 4 otaqlıdır. Həmçinin yaxın vaxtlarda 3-cü yaşayış kompleksində də tikinti işlərinə başlanılması planlaşdırılır. 3-cü yaşayış kompleksi isə 13 məhəllədən ibarətdir.

Ağdam şəhərində bərpa edilmiş Ağdam Cümə məscidinin yardımçı tikililərinin və şəhərdə çoxfunksiyalı inzibati binanın da tikintisinə yaxın vaxtlarda başlanılacaq.

Azərbaycan uzun illərin həsrətinə son qoyaraq ərazi bütövlüyünü bərpa etməklə yanaşı, həm də dövlətçilik ənənələrini qoruyub saxlayır. İşğaldan azad olunmuş bölgələrdə bərpa və quruculuq işləri yalnız infrastrukturla məhdudlaşmır, eyni zamanda sosial rifah, təhsil, səhiyyə, mədəni irsin qorunması və davamlı məskunlaşma prinsiplərini də əhatə edir. "Böyük qayıdış" proqramı çərçivəsində qayıdan ailələr təhlükəsiz şəkildə öz doğma torpaqlarında həyatlarını qururlar. Bu proses dövlətin gücünü, xalqın birliyini və Azərbaycanın inkişaf yolunda inamla irəlilədiyini bütün dünyaya nümayiş etdirir.

*Ülkər XASPOLADOVA,
"Azərbaycan"*

Hadrut və Qırmızı Bazarda daha 30 ailəyə, Xocalıda isə 18 ailəyə evlərinin açarları təqdim olunub

Prezident İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə keçmiş məcburi köçkünlərin qayıdış prosesi davam etdirilir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dünən Xocavənd rayonunun Hadrut və Qırmızı Bazar qəsəbələrinə növbəti köç prosesi gerçəkləşib. Köç edənlər respublikanın müxtəlif yerlərində, əsasən yataqxanalarda, sanatoriya və inzibati binalarda müvəqqəti məskunlaşmış ailələrdir.

Bu mərhələdə Xocavəndin Hadrut qəsəbəsinə 10 ailə - 47 nəfər, Qırmızı Bazar qəsəbəsinə 20 ailə - 91 nəfər köçürüldü.

"Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinə Böyük Qayıdışa dair I Dövlət Proqramı"na əsasən, Xocavənd rayonunun Qırmızı Bazar və Hadrut qəsəbələrinə növbəti köç prosesi gerçəkləşib, yola salınan ailələr öz yurdlarına qovuşublar. Həmin ailələrə evlərinin açarları təqdim olunub.

Yeni köçən ailələr qarşılandıqdan sonra ANAMA-nın əməkdaşları tərəfindən minə və partlamamış hərbi sursatların yaratdığı təhlükələr barədə

məlumatlandırılıblar. Ailələrə tanınmadıqları naməlum əşya və cisimlərdən uzaq durmaları, belə hallarla qarşılaşdıqları təqdirdə isə aidiyyətli qurumlara məlumat vermələri tövsiyə olunub.

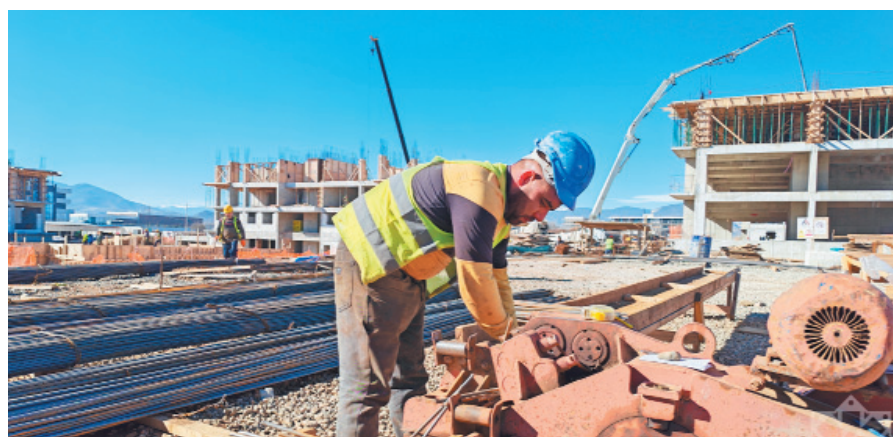
Açarların təqdim olunması mərasimində Ağdam, Füzuli və Xocavənd rayonlarında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəliyinin, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin əməkdaşları və digər rəsmi şəxslər iştirak ediblər.

Ailələr açarları sevinclə qəbul edərək, evlərində məskunlaşıblar.

Doğma yurdlarına qayıdan keçmiş məcburi köçkünlər onla-

ra göstərilən dövlət qayğısından böyük məmnunluqla duyaraq, yaradılan müasir yaşayış şəraitinə görə ölkə rəhbərliyinə dərin minnətdarlıqlarını ifadə ediblər. Sakinlər bu tarixi Qələbəni bizə bəxş edən, torpaqlarımızı işğaldan canı bahasına azad edən qəhrəman şəhidlərimizin əziz xatirəsinə ehtiramla anıb, onlara Allahdan rəhmət diləyiblər. Eyni zamanda döyüşlərdə şücaət göstərən qazilərimizə uzun ömür və cənsağlığı arzulayan sakinlər azad edilmiş ərazilərdəki dirçəlişin məhz bu fədakarlıq sayəsində mümkün olduğunu vurğulayıblar. Onlar vurğulayıblar ki, bu gün başlayan yeni həyat həm də şəhid və qazilərimizin bizə əmanət etdiyi Zəfərin bəhrəsidir.

Ağdam şəhərindəki 5-ci yaşayış kompleksində 1074 mənzil inşa olunur

Ağdam şəhərində aparılan bərpa-quruculuq işləri çərçivəsində 5-ci yaşayış kompleksinin tikintisi davam etdirilir. Layihəyə uyğun olaraq, yaşayış kompleksində 50 binanın inşası nəzərdə tutulur.

Ağdam, Füzuli və Xocavənd rayonlarında Bərpa, Tikinti və İdarəetmə Xidmətinin İctimaiyyətə Əlaqələr Şöbəsinin əməkdaşı Fidan Məmmədli AZƏRTAC-a bildirib ki, artıq 2-ci yaşayış kompleksinə sakinlərin köçü təmin olunub. Bu yaşayış kompleksində 103 ailə olmaqla, 403 ailə yaşayır. Ağdam şəhərindəki digər yaşayış kompleksində də işlər davam edir.

5-ci yaşayış kompleksində isə 50 binanın inşası nəzərdə tutulur. Onlardan 40-1 çoxmənzilli yaşayış, 10-u isə qeyri-yasayış binalarıdır. Bu yaşayış kompleksi 12 məhəllədən ibarət olacaq. Ümumilikdə isə 1074 mənzilin inşası planlaşdırılır.

F.Məmmədli qeyd edib ki, yaxın vaxtlarda 3-cü yaşayış kompleksində də tikinti işlərinə başlanılması nəzərdə tutulur. 3-cü yaşayış kompleksi 13 məhəllədən ibarət olacaq.

Ağdam şəhərində digər yeniliklərdən də danışan Fidan Məmmədli deyib: "Ağdam Cümə məscidi Heydər Əliyev Fondu tərəfindən bərpa olunub. Məscid

din yardımçı tikililəri Ağdam, Füzuli və Xocavənd rayonlarında Bərpa, Tikinti və İdarəetmə Xidməti tərəfindən inşa ediləcək və tikintiyə yaxın vaxtlarda başlanılacaq. Eyni zamanda Ağdam şəhərində çoxfunksiyalı inzibati binanın da tikintisinə yaxın vaxtlarda başlanılması nəzərdə tutulur".

Sonra layihə rəhbəri Nəbi Mansurovla söhbət edirik. Məlum olur ki, məhəllədə yeraltı və yerüstü avtopark, velosiped saxlama yerləri də olacaq. Bütün bu amillər nəqliyyatın hərəkətinin tənzimlənməsinə öz töhfəsini verəcək.

135-ci məhəllə üzrə layihə rəhbəri Telman Paşanov isə deyib: "135-ci məhəllədə 2 altumərtəbəli, 1 səkkizmərtəbəli binalar inşa olunur. Mənzillər 2, 3 və 4 otaqlıdır. Yeraltı avtodayanacaq və zirzəmiləri bir-birinə bağlayan yeraltı qalereya olacaq. Hazırda binaların yeraltı konstruksiyası hissəsi tamamlandı, 3-cü mərtəbələrin işləri yekunlaşır. Həmçinin yerüstü avtodayanacaq, kiçik stadion və binalarası yolların inşası nəzərdə tutulur. Konstruksiyası işlərinin may ayında yekunlaşması planlaşdırılır. Hazırda konstruksiyası işləri ilə yanaşı, hörgü və mühəndis-kommunikasiya işləri də davam edir".

Respublikanın müxtəlif yerlərində, əsasən yataqxanalarda, sanatoriya və inzibati binalarda müvəqqəti məskunlaşmış ailələrdən ibarət növbəti köç karvanı fevralın 16-da Ağdamdan Xocalı şəhərinə yola salınıb. Fevralın 16-da Xocalı şəhərinə növbəti köç həyata keçirilib.

Xankəndi şəhərində, Ağdərə və Xocalı rayonlarında Bərpa, Tikinti və İdarəetmə Xidmətinin İctimaiyyətə Əlaqələr Şöbəsinin verilmə xəbərinə görə, bu gün 149 nəfərdən ibarət 30 ailə doğma yurdunda dönüb. 55 nəfərdən ibarət 12 ailə çoxmənzilli yaşayış binasında mənzillərlə, 94 nəfərdən ibarət 18 ailə isə yeni bərpa edilmiş fərdi yaşayış evləri ilə təmin edilib.

Bu münasibətlə keçirilən mərasimdə Xankəndi şəhərində, Ağdərə və Xocalı rayonlarında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəliyinin, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin nümayəndələri iştirak ediblər.

Sakinlərə yeni mənzillərinin açarlarını təqdim edən Xankəndi şəhərində, Ağdərə və Xocalı rayonlarında Prezidentin xüsusi nümayəndəsinin müavini Səbuhi Qəhrəmanov bildirib ki, sakinlərin rahat və təhlükəsiz yaşayışı üçün bütün zəruri şərait yaradılıb. Onun sözlərinə görə, şəhərdə müasir kommunikasiya infrastrukturunu qurulub, yaşayış binaları və fərdi evlər yüksək standartlara uyğun inşa olunub,

sosial obyektlərin yaradılması istiqamətində işlər davam etdirilir. Qeyd olunub ki, məskunlaşma prosesi-"Böyük qayıdış" proqramına uyğun şəkildə mərhələli qaydada icra olunur. Azad edilmiş ərazilərdə genişmiqyaslı bərpa-quruculuq işləri aparılır, dayanıqlı yaşayışın təmin edilməsi məqsədilə zəruri sosial, nəqliyyat və kommunikasiya infrastrukturunu formalaşdırılır.

Mərasimdən sonra ailələr sevinc hissi ilə yeni evlərində yerləşiblər.

Xatırladaq ki, indiyədək Xocalı şəhərinə və Xocalının 7 kəndinə keçmiş məcburi köçkünlərin qayıdışı təmin olunub. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə məskunlaşma prosesi planlı şəkildə davam etdirilir.

● Qan yaddaşı

Son iki əsr ərzində azərbaycanlılara qarşı ardıcıl şəkildə həyata keçirilən zorakılıq siyasəti xalqımızı dəfələrlə faciələrlə, qətlə və soyqırımları ilə üz-üzə qoyub. Erməni şovinistləri tərəfindən həyata keçirilən bu qanlı xətt Birinci Qarabağ müharibəsi dövründə də davam etdirildi, dinc əhaliyə qarşı bəşəri cinayətlər törədildi. 1992-ci il fevralın 26-da baş verən və əsrin faciəsi kimi tarixə düşən Xocalı soyqırımına qədər də erməni silahlı birləşmələri azərbaycanlılara qarşı kütləvi qətləmlər həyata keçirmişdilər. Azərbaycanın Ermənistanla həmsərhəd Qazax rayonunun Bağanis Ayrım kəndinin, eləcə də keçmiş Dağlıq Qarabağ ərazisində azərbaycanlıların yaşadığı İmarət Qərvənd, Tuğ, Səlakətin, Axulu, Cəmilli, Nəbilər, Məşəli, Həsənaşad, Kərkicahan, Qaybalı, Məhbəyli, Yuxarı və Aşağı Quşçular kəndlərinin işğalı zamanı həmin yaşayış məntəqələrinin dinc sakinlərinin bir qismi əvvəlcədən hazırlanmış plan əsasında xüsusi amansızlıqla qətlə yetirilmişdir. Erməni silahlı dəstələrinin Azərbaycan xalqına qarşı törətdikləri qanlı cinayətlərdən biri də 1992-ci il fevralın 17-də Qaradağlı kəndində baş vermişdir. Bu hadisə də müharibə dövründə mülki əhaliyə qarşı həyata keçirilən və insanlığa sığmayan vəhşiliyin növbəti nümunəsi idi.

Şirvanda "Qərbi Azərbaycan Azərbaycanın əzəli torpağıdır!" mövzusunda tədbir keçirilib

Şirvan şəhərindəki T.Bağirov adına 11 nömrəli tam orta ümumtəhsil məktəbində "Qərbi Azərbaycan Azərbaycanın əzəli torpağıdır!" mövzusunda açıq dərş keçirilib.

Şəhər icra hakimiyyətinin başçısı İlqar Abbasov, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin prorektoru, Qərbi Azərbaycan İcması İdarə Heyətinin üzvü professor Məhərrə Hüseynova, Elm və Təhsil Nazirliyinin, Şirvan-Salyan Regional Təhsil İdarəsinin əməkdaşları, məktəbin müəllimləri, yuxarı sinif şagirdləri və digər qonaqların iştirak etdikləri tədbiri açan məktəbin direktoru vəzifəsini icra edən Yusif Haxverdiyev bildirib ki, Prezident İlham Əliyevin Qərbi Azərbaycanla bağlı tarixi həqiqətlərə əsaslanan fikirləri biz azərbaycanlılar üçün, xüsusilə gənclər üçün qürurvericidir. Ona görə də bütün Azərbaycan gəncliyi bu həqiqətləri düzgün öyrənməli və bu istiqamətdə özünə düşən vəzifəni, o cümlədən məktəbin maarifləndirici təbliğat işlərini layiqincə yerinə yetirməlidir.

Sonra çıxış edən professor Məhərrə Hüseynova Qərbi Azərbaycan həqiqətlərinin, tarixi faktların, xronoloji mənbələrin və xəritələrin geniş auditoriyalara çatdırılmasının xüsusi əhəmiyyət kəsb etdiyini vurğulayıb. Qeyd edib ki, baş verən proseslər fonunda həm dövlət qurumlarının, həm ictimai təşkilatların, həm də təhsil müəssisələrinin özünə mühüm vəzifələr düşür: "Artıq Qərbi Azərbaycan məsələsinin bizim xalqın, gənc nəslin milli kimliyinin ayrılmaz his-

səsinə çevrildiyini nəzərə alaraq, gənclər arasında bu istiqamətdə maarifləndirmə işləri daha da gücləndirilməlidir. Qərbi Azərbaycanla bağlı keçirilən dərslərdə bu diyarın tarixi, coğrafiyası, mədəniyyəti, ədəbiyyatı, görkəmli ictimai xadimləri, tarixi şəxsiyyətləri, toponimləri, folkloru haqqında maarifləndirmə tədbirlərinə geniş yer verilməlidir". Məhərrə Hüseynova bu mövzunun azərbaycançılıq ideologiyasının mühüm tərkib hissəsi olduğunu bildirərək, Qərbi Azərbaycan ərazilərinin Azərbaycan xalqının tarixi yaddaşında, mədəni kimliyində və mənəvi dünyasında tutduğu yerə diqqət çəkib.

Tədbirdə çıxış edən Şirvan Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı İlqar Abbasov ermənilərin

azərbaycanlılara qarşı törətdiyi soyqırımı, etnik təmizləmə və deportasiya siyasətindən bəhs edib. Qeyd edib ki, XX əsrdə mərhələlərə də davam etmiş ermənilərin azərbaycanlılara qarşı deportasiya siyasəti tarixi-mədəni irsimizin məhvəinə yönəldilib, abidələrimiz dağıdılıb, qədim Azərbaycan toponimləri saxta və uydurma adlarla əvəzlənib. Diqqətə çatdırıb ki, 1993-cü ildə Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəlişi Qərbi Azərbaycana qaydışın da siyasi və hüquqi əsasını qoyub. Həmin siyasət bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir.

Tədbir məktəbin həyatında ağacəkmə aksiyası ilə yekunlaşıb

Seyran CAVADOV, "Azərbaycan"

Ruben Vardanyanın məhkəməsi bu gün davam etdiriləcək

Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcələsinin sülh və insanlıq əleyhinə cinayətlər, müharibə cinayətləri, hədələ terrorçuluq, terrorçuluğu maliyyələşdirmə ilə bağlı maddələri ilə və digər ağır cinayətlərdə təqsirləndirilən Ermənistan vətəndaşı Ruben Vardanyanın barəsində cinayət işi üzrə açıq məhkəmə iclası fevralın 17-də davam etdiriləcək.

Bu barədə AZƏRTAC-ın Bakı Hərbi Məhkəməsindən məlumat verilib.

Qeyd edək ki, fevralın 10-da keçirilən məhkəmə prosesində məhkəmə baxışının başa çatdığı elan edilib, məhkəmə heyəti müşavirəyə gedib.

Xatırladaq ki, Ruben Vardanyan Azərbaycan Respublikası CM-in 100.1, 100.2 (təcavüzkar müharibəni planlaşdırma, hazırlama, başlama və aparma), 107 (əhalini deportasiya etmə və məcburi köçürmə), 109 (təqib), 110 (insanları zorakılıqla yoxa çıxarma), 112 (beynəlxalq hüquq normalarına zidd əzadlıqdan məhrum etmə), 113

(isğənçə), 114.1 (muzdluluq), 115.2 (müharibə qanunlarını və adətlərini pozma), 116.0.1, 116.0.2, 116.0.10, 116.0.11, 116.0.16, 116.0.18 (silahlı münaqişə zamanı beynəlxalq humanitar hüquq normalarını pozma), 120.2.1, 120.2.3, 120.2.4, 120.2.7, 120.2.11, 120.2.12 (qəsdən adam öldürmə), 29.120.2.1, 29.120.2.3, 29.120.2.4, 29.120.2.7, 29.120.2.11, 29.120.2.12 (qəsdən adam öldürməyə cəhd), 192.3.1 (qanunsuz sahibkarlıq), 214.2.1, 214.2.3, 214.2.4 (terrorçuluq), 214-1 (terrorçuluğu maliyyələşdirmə), 218.1, 218.2 (cinayətkar birlik yaratma), 228.3 (qanunsuz olaraq odlu silah, onun komplekt hissələrini, döyüş sursatı, partlayıcı maddələr və qurğular əldə etmə, başqasına vermə, satma, saxlama, daşıma və gözdirmə), 270-1.2, 270-1.4 (aviasiya təhlükəsizliyinə təhdid yaranan əməllər), 278.1 (hakimiyyəti zorla ələ keçirmə və ya onu zorla saxlama, dövlətin konstitusiyası quruluşunu zorla dəyişdirmə), 279.1, 279.2, 279.3 (qanunvericiliklə nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmələri və ya qrupları yaratma) və 318.2-ci (Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədini qanunsuz olaraq keçmə) maddələri ilə ittiham olunur.

Tariximizin faciəvi səhifələrindən biri

Qaradağlı qətliamından 34 il ötür

Hər bir ailə faciə ilə üzləşib

1980-ci illərin sonlarından erməni şovinistləri keçmiş Dağlıq Qarabağın Ermənistanla birləşdirilməsi üçün uzun müddət hazırladıqları qanlı planlarını işə saldılar. 1988-ci il fevralın 13-də Xankəndinin mərkəzi meydanında ermənilərin fasiləsiz mitinqləri başladı. Fevralın 20-də isə onlar Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin İcraiyyə Komitəsinin sessiyasını çağırıdılar və azərbaycanlı deputatların iştirakı olmadan qərar qəbul etdilər ki, DQMV Azərbaycanın tərkibindən çıxır və Ermənistanla birləşdirilir. Bu qeyri-qanuni qərardan və o vaxtkı mərkəzi hakimiyyətdən dəstək alan ermənilər daha da ağılaşaraq azərbaycanlılara qarşı açıq təzyiqlər göstərməyə, silahlı hücumlar təşkil etməyə başladılar. Məqsəd Dağlıq Qarabağdan azərbaycanlıları sıxışdırıb çıxarmaq idi. 1991-ci ildən etibarən vəziyyət o həddə çatdı ki, erməni silahlıları Qarabağın dağlıq hissəsində azərbaycanlıların yaşadığı kənd və qəsəbələri bir-bir işğal etməyə başladılar. Qoca, qadın, uşaq demədən mülki əhalini qətlə yetirdilər, girov götürüldülər. O dövrdə ölkədə siyasi hakimiyyətin zəif olması, Milli Ordunun tam formalaşmaması səbəbindən Azərbaycan kəndləri, qəsəbələri və şəhərləri xarici güclərdən dəstək alan müştəşəkkil erməni silahlı birləşmələrinə qarşı tək-tək müqavimət göstərməyə məhkum idi. Bu qeyri-bərabər döyüşlərin nəticəsi ərazilərimizin işğalı və dinc əhalimizin qətləmi ilə müşayiət olunurdu. 1992-ci il fevralın 17-də isə erməni qaniçənləri Xocavənd rayonunun Qaradağlı kəndində yeni bir faciə törədərək insanlığa qarşı cinayətlərini davam etdirdilər.

Kənd sakinlərinin hər 10 nəfərindən biri qətlə yetirilib

Xocavənd rayonunun Qaradağlı kəndi hələ 1988-ci ildən erməni təhdidi ilə üz-üzə qalmışdı. Kənd sakinləri o zamanadan qəhrəmanlıqla doğma yurdlarının müdafiəsinə qalxıb xeyli şəhid vermişdilər. 1990-cı il noyabrın 24-də

3 nəfər kənd sakini Xocavənd-Xankəndi yolunun 6 kilometrliyində erməni quldurları tərəfindən vəhşicəsinə qətlə yetirilmişdir. 1991-ci il yanvarın 9-da kəndə gələn UAZ markalı avtomobil ermənilər tərəfindən atəşə tutulub, bir nəfər öldürülmüş, 4 nəfər yaralanmışdır. Onlardan 2-si sonralar aldığı yaralardan dünyasını dəyişmişdir.

Məlumatla görə, ermənilər 1991-ci il martın 8-də kəndin yaxınlığında 2 nəfəri vəhşicəsinə qətlə yetiriblər. Həmin il iyunun 28-də kəndin 3 kilometrliyindəki fermada 6 sakin - 3 kişi və 3 qadın diri-diri yandırılıb. 1991-ci il sentyabrın 8-də Ağdamdan Qaradağlıya gələn sərnişin avtobusu Xocavənd-Xankəndi yolunun 5-6 kilometrliyində erməni quldurları tərəfindən atəşə tutulub. Avtobusdakı 40 nəfərə yaxın sərnişindən 2 oğlan, 6 qadın həlak olub. 1992-ci il yanvarın 8-də kəndin yaxınlığında daha bir azərbaycanlı vəhşicəsinə qətlə yetirilib. 1992-ci il fevralın 14-də erməni quldurları xarici muzdluların, xüsusilə Xankəndidə yerləşən sovet ordusunun 366-cı alayının texnikasından və canlı qüvvəsindən istifadə etməklə əlaqəsi hər tərəfdən kəsilib, köməkşiz qalan Qaradağlı kəndinə hücumla keçiblər. Kənddə olan 104 sakin və 14 əsgər sonuncu gülləyə qədər 4 gün düşmənlə mübarizə aparıb. Döyüşlərdə biri qadın olmaqla, 14 nəfər həlak olub. Silah-sursatı tükenən qaradağlılar sonda ermənilər tərəfindən əsir və girov götürüldülər. Kəndin Böyük bağı adlanan yerində 23 sakin erməni cəlladları tərəfindən güllələnilib, əksəriyyəti silos quyusunda yaralı halda diri-diri basdırılıb. Sakinlərin bir hissəsi Qaradağlı-Xankəndi yolu üzərində yerləşən erməni kəndlərində məşinlardan düşürülərək güllələnilib. İki nəfər Zəki bulığında, 2 nəfər Cəmiyyət kəndində öldürülüb. Girovluqda olan 8 nəfər kənd sakininə ermənilər əzab və işğəncələr verərək onları amansızlıqla qətlə yetiriblər. Dörd nəfər müxtəlif dövrlərdə şəhid olub. Beş nəfərin taleyi bu günə qədər məlum deyil.

Beləliklə, Qaradağlı kəndi 1992-ci il fevralın 17-də işğal edildikdən yandırılıb, dinc əhaliyə qarşı soyqırımı həyata ke-

çirilib. İşğal zamanı 118 nəfər əsir götürülüb, 33 nəfər güllələnib. Erməni cəlladlar öldürülənləri və yaralı halda olanları bir yerdə təsərrüfat quyusuna tökrək torpaqlayıblar. Ümumilikdə əsir və girov götürülənlərdən 68 nəfəri öldürülüb, 50 nəfəri böyük çətinliklərlə azad edilib. Girov götürülənlərdən 10 nəfəri qadın, 2 nəfəri məktəbli olub. Azad olunanların 5 nəfəri qadın olmaqla 18 nəfər aldıkları sağalmaz yaralardan sonralar vəfat edib. Əsir və girovluqda saxlanılanlara qarşı vəhşi, vandallizm hərəkətləri ilə davranılması, insanların başlarının kəsilməsi, diri-diri basdırılması, dişlərinin çəkilməsi, ac-susuz saxlanmaları, döyülərək öldürülmələri insanlığa qarşı törədilmiş cinayət hadisəsi idi. Ermənistanın dövlət səviyyəsində həyata keçirdiyi soyqırımı cinayəti nəticəsində Qaradağlı kəndində iki ailənin hər birindən 4 nəfər qətlə yetirilib, 43 ailə öz başçısını itirib, 146 uşaq yetim qalıb. Qaradağlıya Ermənistan silahlı qüvvələrinin həmləri zamanı qətlə yetirilənlərdən 10-u qadın, 8-i məktəb yaşlı uşaq olub. Qaradağlı kəndində 91 nəfər - kənd sakinlərinin hər 10 nəfərindən biri qətlə yetirilib. İşğal nəticəsində kənddə 200 ev, 1 mədəniyyət evi, 320 yerlik orta məktəb binası, 25 çarpayılıq xəstəxana binası və digər obyektlər, azərbaycanlılara məxsus tarixi, dini, mədəni abidələr və qəbiristanlıq dağıdılıb. Kəndin 800 nəfərə yaxın sakini məcburi köçkün düşüb.

Qaradağlı qətliamı şahidlərin dili ilə

Ötən il mayın 1-də Bakı Hərbi Məhkəməsində Qaradağlı faciəsi ilə bağlı sənədlər tədqiq olunan zaman həmin hadisələrin canlı şahidləri - zərərçəkmiş şəxslər ifadə veriblər. Qaradağlı sakini Seyyur Nağıyev ifadəsində diqqətə çatdırıb ki, erməni hərbiçilər 1992-ci ildə Qaradağlıni işğal edəndə qədər mütləmədi olaraq kəndə hücum edib, mülki insanları qətlə yetirib, evlərini yandırıb, mal-qaralarını talayıblar. O deyib ki, 1992-ci il fevralın 15-dən 17-dək Qaradağlıya bütün istiqamətlərdən hücum

olub, kənd mühasirəyə alınıb. Hücum əməliyyatında muzdlular da iştirak ediblər.

O, Qaradağlının işğalı zamanı əzizlərinin, o cümlədən qardaşının, əmisinin və əmisinin üç oğlunun qətlə yetirildiyini deyib. Zərərçəkmiş şəxs deyib ki, kənd işğal olunanda onu da digər sakinlər kimi girov götürərək Xankəndiyə aparıblar: "Soyuq, şaxtılı havada girovlara dəhşətli işğəncələr verildirdi".

Zərərçəkmiş Qaradağlı sakini Vidadi Hüseynov hadisələrin 1988-ci ildən başladığını, mütləmədi olaraq azərbaycanlılara hücumların edildiyini diqqətə çatdırıb. Bildirib ki azərbaycanlılar vəhşicəsinə qətlə yetirilirdi: "Avtobuslara hücum edib mülki insanları atəşə tuturdular. Dinc sakinləri diri-diri yandırıb mal-qarasını talayırdılar. Azərbaycanlıları ağaca bağlayıb güllələyirdilər".

Zərərçəkmiş şəxs İlqar Hüseynov işğal zamanı girov götürüləndən sonra yük maşınları ilə aparıldıklarını, "Böyük bağı" adlanan yerdə 33 nəfərin güllələndiyini bildirib: "Həmin yerdə saxladılar, orada 33 nəfəri güllələdilər. Qalan insanları, o cümlədən mənə Xankəndi istiqamətində apardılar".

Zərərçəkmiş Baxşeyiş Hüseynov deyib ki, 1992-ci ilin fevralında kənd işğal olunanda onu girov götürüblər: "Mənə digər əsir və girovlarla bərabər Xankəndiyə apardılar. Orada bizə hər gün işğəncələr veriblər. Bədənimizi bizlə deşiblər". Zərərçəkmiş Şamxal Şirinov bildirib ki, kənd işğal olunanda onu da girov götürüblər. Girov götürülənlərin bir qismi güllələnib. O deyib ki, girov saxlandığı zaman ona dəhşətli işğəncələr verilib, dişlərini çəkib çıxarıblar, döyüb, bədəninə çoxsaylı xəsarətlər yetiriblər.

Haqq-ədalət öz yerini tapdı

Azərbaycan parlaq Qarabağ zəfəri ilə öz ərazilərində suverenliyini tam bərpa etdi, üçrəngli bayrağını bütün zirvələrdə dalğalandırdı. Bu möhtəşəm Qələbə yalnız torpaqlarımızın azadlığı deyil, eyni zamanda XX və XXI əsrlərdə Vətənimizin müxtəlif bölgələrində soyqırımı və qətləmlərlə üzəlməmiş günahsız insanların haqqının bərpası idi. Şəhidlərimizin qanı yerdə qalmadı, onların ruhu şad edildi.

Bu gün çağdaş Azərbaycan vətəndaşları olaraq xalqımızın milli qürur mənbəyinə çevrilən həmin tarixi anların şahidi olmağın həm məsuliyyətini, həm də fəxrini yaşayıırıq. Illərlə qəlbi-mizdə daşdığımız ədalət arzusu gerçəyə çevrildi. İnanırıdım ki, bir gün bu haqsızlıqların cavabı veriləcək. Xalqımıza qarşı müharibə cinayətləri törədənlərin bəziləri Azərbaycan qanunları qarşısında bir-bir cavab verdilər və cəzalarını aldılar.

Bəli, xocalılılar, qaradağlılar, məşəlililər, ballıqayalılar, ağdabanlılar, başlıbellilər... Bir zamanlar dəhşət və faciə yaşayan insanlar İlahi ədalətin təntənəsinə, onlara zülm edənlərin cəzasız qalmadığına şahidlik etdilər.

Yasəmən MUSAYEVA, "Azərbaycan"

Qiyməti 60 qəpik